

Uusimaa, VARK-alueet
Nyland, VARK-områden

1. Alabackshagen 100801

Kunta: Raasepori
Kohde: Alabackshagen
Tyyppi: asuinpaikat; kivirakenteet
Ajoitus: rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Rautakautinen rökkiö- ja asuinpaikka-alue peltojen ympäröimällä harjanteella. Suorakaiteen tai neliön muotoiset rökkiöt (4 kpl, koot 3 x 3 m ja 7,5 x 5,5 m välillä) sijaitsevat harjanteen korkeimmassa osassa, ja asuinpaikka-alue hieman alempana. Asuinpaikka-alueen löytöinä on keramiikkaa, kvartsi-iskoksia ja kivetty liesi.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt ja tutkimuksellisesti erittäin arvokas rautakauden hautarökkiö- ja asuinpaikkakohde.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010092>

Kommun: Raseborg
Objekt: Alabackshagen
Typ: boplatser; stenkonstruktioner
Datering: järnålder

Beskrivning:

Ett röse- och boplatssområde från järnåldern på en ås som är omgiven av åkrar. Rösena i rektangel- eller kvadratform (4 st., storlek på 3 x 3 m och 7,5 x 5,5 m) finns på åsens högsta del och boplatssområdet en aning lägre ner. Fynden i boplatssområdet utgörs av keramik, kvartsslag och en stensatt härd.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat och forskningsmässigt väldigt värdefullt gravröse- och boplatssobjekt från järnåldern.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010092>

2. Ala-Paastonjärvi 101090

Kunta: Karkkila
Kohde: Ala-Paastonjärvi
Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Vähintään 60 viljelyrökkiötä, jotka sijaitsevat noin 200 x 200 metrin laajuisella alueella järven läheisellä moreeniharjanteella. Osa rökkiöstä muodostaa kiviaitoja. Alueella on myös rakennuksen kivijalka (koko 3 x 4 m) ja kaksi todennäköistä pyynti- tai kellarikuoppaa. Paikalla on ollut rakennus vielä 1800-luvulla.

VARK-perustelut:

Hyvin säilyneet viljelyröykkiöt ja alueen muut maatalouteen liittyvät rakenteet muodostavat ympäristössään hienon elinkeinohistoriallisen kokonaisuuden.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000005738>

3. Alberga, Kersantinpuisto 100656

Kunta: Espoo

Kohde: Alberga, Kersantinpuisto

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Albergan vanhan 1720–1730-luvuilla rakennetun kartanon paikka ja 1750-luvulta alkaen rakennettu kartanon puutarha, jossa isokokoisia puutarhaterasseja. 1700-luvun kartanon päärakennus sijaitsee ylimmän terassin päällä. 1700-luvun kartano puettiin vuoteen 1838 mennessä, ja siitä on säilyneenä maan alla ainakin kivijalka ja uuniperustuksia. Puutarhan terassit ovat havaittavissa maanpinnalle. Puutarhan läheisyydessä on kosteikkoja jäänteinä ruutanalammikoista.

VARK-perustelut:

Hyvä esimerkki 1700-luvun alun kartanorakenteista sekä 1750-luvun kartanon puutarhasta. Kohdetta hoidetaan edelleen puutarhamaisena puistona.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000006454>

Kommun: Esbo

Objekt: Alberga, Kersantinpuisto

Typ: boplatser

Datering: historisk

Beskrivning:

Platsen för gamla Alberga gård, som byggdes på 1720–1730-talen och gårdens trädgård, som byggdes från och med 1750-talet, med stora trädgårdsterrasser. Huvudbyggnaden i 1700-talets gård fanns på den översta terrassen. Gården från 1700-talet revs före år 1838 och under marken har åtminstone stenfoten och ugnsgrunderna bevarats. Trädgårdens terrasser är synliga på markytan. I närheten av trädgården finns det våtmarker, som utgör lämningar av ruddammar.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett gott exempel på gårdskonstruktioner från början av 1700-talet och en trädgård i en gård från 1750-talet. Objektet vårdas fortfarande som en trädgårdsliknande park.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000006454>

4. Asplandet 2 100637

Kunta: Sipoo
Kohde: Asplandet 2
Tyyppi: kultti- ja tarinapaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Sammal- ja jäkäläpeitteinen jatulintarha on kooltaan 10 x 12,5 metriä. Munuaisenmuotoista tyyppiä edustavan jatulintarhan pienehköt kivet erottuvat selvästi kalliopohjaa vasten, ja se on hyvin säilynyt, vaikka osa reunoista on hieman sortunut. Kohdetta ei pysty ajoittamaan tarkasti, mutta todennäköisesti se ajoittuu historialliselle ajalle.

VARK-perustelut:

Erittäin näyttävä, hyvin säilynyt ja alueellaan harvinaista tyyppiä edustava jatulintarha. Jatulintarha on yksi saaren useasta kivilatomuksesta, jotka on tehty saaren korkeimmille paikoille.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=753010004>

Kommun: Sibbo
Objekt: Asplandet 2
Typ: kult- och berättelseplatser
Datering: historisk

Beskrivning:

Den moss- och lavtäckta stenlabyrinten har en diameter på 10 x 12,5 meter. De relativt små stenarna i stenlabyrinten, som är av den njurformade typen, urskiljs tydligt mot berggrunden, och den är välbevarad, trots att en del av kanterna rasat en aning. Det har inte varit möjligt att noggrant datera objektet, men sannolikt är det från den historiska tiden.

Grunder för VARK-urvalet:

En väldigt mäktig, välbevarad stenlabyrint, som är representativ för en sällsynt typ i dess område. Stenlabyrinten är en av flera stensättningar på ön, vilka gjorts på öns högsta ställen.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=753010004>

5. Bembölen myllynpaikka 100952

Kunta: Espoo
Kohde: Bembölen myllynpaikka
Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kohde koostuu kahden vesimyllyn harmaakivisistä rauniosta ja kivisten pato- ja rännirakenteiden osista. Jokiuoman reunoilla on vanhoja teiden ja rakennusten pohjien lisäksi yhä pystyssä muutama pieni punamullattu mökki, joista yksi on myllärintupa. Paikalla on toiminut mylly ainakin 1700-luvun alkupuolelta vuoteen 1929, jolloin viimeinen mylly paloi.

VARK-perustelut:

Bembölen myllynpaikka on erittäin hyvin säilynyt kokonaisuus, jossa koskeen rakennetut kahden ratasmyllyn jäänteet ja niihin liittyvät muut rakenteet antavat hyvän kuvan entisajan maalaispitäjän viljankäsittelystä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000014112>

Kommun: Esbo

Objekt: Bembölen myllynpaikka

Typ: arbets- och tillverkningsplatser

Datering: historisk

Beskrivning:

Objektet utgörs av gråstensruiner efter två vattenkvarnar och delar av steniga damm- och rännkonstruktioner. I kanten av åbädden finns det utöver de gamla vägarnas och byggnadernas bottnar, några små rödmyllade stugor som fortfarande står, av vilka en är en mjölnarstuga. En kvarn har verkat på platsen åtminstone från början av 1700-talet fram till år 1929, då den sista kvarnen brann.

Grunder för VARK-urvalet:

Bemböle kvarnplats är en väldigt välbevarad helhet, där lämningarna efter de två vattenkvarnar som byggts i forsen och andra anknutna konstruktioner ger en bra bild av spannmålsbehandlingen i en lantsocken.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000014112>

6. Bergdal 100891

Kunta: Espoo

Kohde: Bergdal

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen; varhaismetallikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Varhaismetallikautinen asuinpaikka, jolta löytöinä muun muassa aivan pronssikauden loppuun ja rautakauden alkuun ajoittuvaa Morbyn keramiikkaa, ja esikeraamisen eli mesoliittisen kivikauden löytöjä.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt kivi- ja varhaismetallikautinen asuinpaikka, jolla on erittäin paljon tutkimuspotentiaalia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=49010012>

Kommun: Esbo

Objekt: Bergdal

Typ: boplatser

Datering: stenålder; tidig metallålder

Beskrivning:

En boplatser från den tidiga metallåldern, vars fynd bland annat utgörs av Morbykeramik från bronsålderns absoluta slut och början av järnåldern och fynd som hör till den förkeramiska, det vill säga mesolitiska

stenåldern.

Grunder för VARK-urvalet:

En välbevarad boplats från sten- och den tidiga metallåldern, vilken har en väldigt hög forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=49010012>

7. Björknäs 100661

Kunta: Raasepori

Kohde: Björknäs

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Vaasa-ajalla lopulla vuoteen 1615 mennessä autioitunut keskiaikainen kylänpaikka. Alueella on peltoraunioita ja ainakin viisi uuninperustusta.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt keskiajan ja Vaasa-ajan pieni autioitunut kylänpaikka. Tällaiset varhaisin autioituneet kylänpaikat ovat harvinaisia ja arkeologisesti erittäin arvokkaita.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011107>

Kommun: Raseborg

Objekt: Björknäs

Typ: boplatser

Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

En medeltida byplats som övergivits under Vasatiden före år 1615. I området finns det åkerlämningar och åtminstone fem ugnsgrunder.

Grunder för VARK-urvalet:

En välbevarad liten byplats från medeltiden och Vasatiden. Sådana tidigt övergivna byplatser är sällsynta och arkeologiskt väldigt värdefulla.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011107>

8. Bockklint 100539

Kunta: Raasepori

Kohde: Bockklint

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Hyvin säilynyt rautakautinen linnavuori Lepinjärven rannalla. Sen loivilla etelän ja idän puoleisilla reunoilla on yhteensä 56 metriä pitkä kivivalli, jonka leveys vaihtelee 3 ja 4,5 metrin välillä. Muurissa on havaittavissa kahden metrin levyinen porttiaukko.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt ja sijainniltaan tyypillinen rautakautinen linnavuori muiden rautakautisten muinaisjäännösten ympäröimänä eheässä maatalousmaisemassa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010022>

Kommun: Raseborg

Objekt: Bockklint

Typ: försvarsverk

Datering: järnålder

Beskrivning:

Ett välbevarat borgberg från järnåldern vid Låppträskets strand. På dess plana kanter mot söder och öster finns det en stenvall som är sammanlagt 56 meter lång, vars bredd varierar mellan 3 och 4,5 meter. I muren kan en två meter bred portöppning urskiljas.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat borgberg från järnåldern på en typisk plats, vilken är omgiven av andra fornlämningar från järnåldern i ett intakt jordbrukslandskap.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010022>

9. Bredvik, Bruksstranden 101222

Kunta: Espoo

Kohde: Bredvik, Bruksstranden

Tyyppi: teollisuuskohteet

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

1700-luvun tiili- ja fajanssitehdas, jonka synty liittyy Suomenlinnan rakentamiseen. Paikalla on nykyään näkyvissä rakennuksen kivijalka ja uunin pohja, savenottokuoppia, tiilijätetasoja ja 1700-luvun lastauslaituri.

VARK-perustelut:

Tyypiltään harvinainen muinaisjäännöskohde, joka kertoo 1700- ja 1800-lukujen teollistumisesta.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000032385>

Kommun: Esbo

Objekt: Bredvik, Bruksstranden

Typ: industriobjekt

Datering: historisk

Beskrivning:

En tegel- och fajansfabrik från 1700-talet, vars uppkomst är kopplad till byggandet av Sveaborg. På platsen syns numera en byggnads stenfot och en ugnsbotten, lertäktsgröpar, tegelslagsgröpar och en lastningskaj från 1700-talet.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett fornlämningsobjekt av sällsynt typ, vilket redogör för industrialiseringen under 1700- och 1800-talen.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000032385>

10. Brunniberg 100613

Kunta: Kirkkonummi

Kohde: Brunniberg

Tyyppi: kivirakenteet

Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Pronssikautinen rökkiö sijaitsee pienen jyrkkärinteisen kallionkukkulan laella. Halkaisijaltaan 9 metrin rökkiö on muuten hyvin säilynyt, mutta keskellä ja sivulla on aarteenkaivajan kuopat. Sen reunalla erottuu paikoin kolmen kivikerran korkuinen reunakiveys. Sijaintipaikkansa vuoksi rökkiö tekee varsin mahtavan vaikutuksen.

VARK-perustelut:

Kohde on hyvin säilynyt ja maisemallisesti erityisen vaikuttava esimerkki rannikon pronssikautisista rökkiöistä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=257010023>

Kommun: Kyrkslätt

Objekt: Brunniberg

Typ: stenkonstruktioner

Datering: bronsålder

Beskrivning:

Ett röse från bronsåldern på krönet av en liten bergskulle med branta sluttningar. Röset med en diameter på 9 meter är i övrigt välbevarat, men på mitten och på sidan finns det skattgrävargrovar. På dess kant urskiljs på vissa ställen en kantstensättning av en höjd på tre stenlager. Med anledning av placeringen ger röset ett tämligen mäktigt intryck.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är välbevarat och landskapsmässigt ett synnerligen imponerande exempel på rösen från bronsåldern på kusten.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=257010023>

11. Brännberget 101040

Kunta: Raasepori
Kohde: Brännberget
Tyyppi: hautapaikat
Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Järven rannalla jyrkän rantakallion laella sijaitseva keskuskraatterillinen pronssikauden rökkiö (halkaisija 11 m, korkeus 1,5 m).

VARK-perustelut:

Edustava pronssikautinen rökkiö, jonka poikkeuksellisen vaikuttava sijainti järvimaisemassa kuvastaa hienosti pronssikauden aikaista sijaintia meren äärellä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=835010026>

Kommun: Raseborg
Objekt: Brännberget
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder

Beskrivning:

Ett röse (diameter på 11 m, höjd på 1,5 m) från bronsåldern med en centralkrater på toppen av en brant strandklippa vid en sjöstrand.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett representativt röse från bronsåldern, vars exceptionellt imponerande placering i ett insjölandskap fint illustrerar placeringen vid havet under bronsåldern.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=835010026>

12. Diana 101110

Kunta: Sipoo
Kohde: Diana
Tyyppi: alusten hylät
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

1800-luvulla rakennettu siipiratasalus (25 x 5 m), joka upotessaan vuonna 1854 oli Venäjän laivaston käytössä ja hakemassa tykkiveneitä talveksi Ruotsinsalmesta Helsinkiin. Hylky irtaimistoinen on säilynyt merenpohjassa ehjänä kokonaisuutena, myös siipirattaat ovat edelleen paikoillaan. Dianasta löytyy runsaasti arkistomateriaalia ja tutkimuspotentiaalia.

VARK-perustelut:

Ylivoimaisesti parhaiten säilynyt esimerkki harvoista Suomen aluevesiltä tunnetuista siipiratasalusten

hylyistä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000035423>

Kommun: Sibbo
Objekt: Diana
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk

Beskrivning:

En hjulångare (25 x 5 m) som byggts på 1800-talet, vilken då det sjönk år 1854 användes av den ryska flottan och hämtade kanonbåtar för vinterförvar från Svensksund till Helsingfors. Vraket jämte artefakter har bevarats som en intakt helhet på havsbotten, också skovelhjulen finns fortfarande på plats. Det finns rikligt med arkivmaterial om Diana och den har stor forskningspotential.

Grunder för VARK-urvalet:

Det överlägset bäst bevarade exemplet på de få vraken efter hjulångare i det finska territorialvattnet.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000035423>

13. Edesbys och Edö herrgårds VARK-område 100325

VARK-alueen perustelu:

Kolmen kohteen muodostama asutushistoriallinen ja maisemallinen kokonaisuus, jossa on mukana keskiaikainen autioitunut kyläpaikka, ja autioitunut 1600-luvun kartanon paikka. Kylä autioitui Edön kartanoa perustettaessa. Kohteille on tehty yhteinen aluerajaus, joka on yksittäisten arkeologisten kohteiden aluerajauksia laajempi.

Kunta: Loviisa
Kohde: Edesby Edön kartano
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000013959>

Kunta: Loviisa
Kohde: Edesby (Edö)
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000013960>

Kunta: Loviisa
Kohde: Edesby (Edö) Riihitontti
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000015912>

Grunder för VARK-området:

En bosättningshistorisk och landskapsmässig helhet som utgörs av tre objekt, vilken innehåller en övergiven

medeltida byplats och platsen för en övergiven herrgård från 1600-talet. Byn övergavs då Edö herrgård grundades.

Kommun: Lovisa

Objekt: Edesby Edön kartano

Typ: boplatser

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000013959>

Kommun: Lovisa

Objekt: Edesby (Edö)

Typ: boplatser

Datering: historisk; medeltida

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000013960>

Kommun: Lovisa

Objekt: Edesby (Edö) Riihitontti

Typ: boplatser

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000015912>

14. Ekeberga 101121

Kunta: Siuntio

Kohde: Ekeberga

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Vanhemman ja nuoremman roomalaisien rautakauden hautaröykkiö, jonka kivirakenteessa (18 x 13 m) yhdistyvät röykkiöhautauksen ja tarhakalmiston piirteet. Kohde kuuluu niin sanottuihin siirtolaiskalmistoihin, joita esiintyy vain kapealla rannikkovyöhykkeellä Lounais-Suomessa. Korkealla mäellä sijaitsevalta kohde ei ole ollut rantasidonnainen, ja nykyisin kohteelta aukeava maalaismaisema vastaa pitkälti rakentamisajan luonnonoloja. Hautaus on tutkittu, ja siitä on löytöinä palaneen luun lisäksi pronssi- (sormuksia, rannerenkaita, solkia, riipuksia, paimensauvaneula) ja rautaesineitä (keihäänkärki, neula) sekä lasimassahelmiä.

VARK-perustelut:

Suurikokoinen, maisemallisesti näyttävä ja tutkimushistoriallisesti merkittävä kohde.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=755010009>

Kommun: Sjundeå

Objekt: Ekeberga

Typ: gravplatser

Datering: järnålder

Beskrivning:

Ett gravröse från den äldre och yngre romerska järnåldern, vars stenkonstruktion (18 x 13 m) omfattar särdrag från såväl rösegravar som tarandgravar. Objektet hör till så kallade migrationsgravrösen, som enbart förekommer på en smal kustzon i sydvästra Finland. Objektet som finns högt upp på backen har inte varit strandbundet och det landskap som öppnar sig från objektet motsvarar i stor utsträckning naturförhållandena under byggnadstiden. Graven har utforskats och fynden utgörs av brända ben, brons- (ringar, armband, spänner, hängsmycken, en herdestavsnål) och järnföremål (en spjutspets, en nål) och pärlor av glasmassor.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett stort, landskapsmässigt mäktigt och forskningshistoriskt betydande objekt.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=755010009>

15. Esselholm 100521

Kunta: Raasepori

Kohde: Esselholm

Tyyppi: alusten hylly

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Pienekö puisen purjealuksen hylly, joka on ajoitettu lastinsa perusteella 1500-luvun toiselle puoliskolle.

Rakennustapansa perusteella hollantilainen hylly on yksi Suomen vanhimmista hyllykohteista. Kohdetta on tutkittu laajasti.

VARK-perustelut:

Vanha, harvinainen ja tutkimushistoriallisesti merkittävä hylly.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1439>

Kommun: Raseborg

Objekt: Esselholm

Typ: fartygsvrak

Datering: historisk

Beskrivning:

Vraket efter ett litet segelfartyg i trä, vilket utifrån lasten daterats till den andra halvan av 1500-talet.

Baserat på byggnadssättet är det holländska vraket ett av de äldsta vrakobjekten i Finland. Objektet har undersökts i hög grad.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett gammalt, sällsynt och forskningshistoriskt betydande vrak.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1439>

16. Forsby Silverberget 101046

Kunta: Loviisa
Kohde: Forsby Silverberget
Tyyppi: raaka-aineen hankintapaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Pernajan seudulta on louhittu hopeaa jo 1600-luvulla. Varmat tiedot Hopeavuoren kaivostoiminnasta ovat 1700-luvun puolivälistä. Kaivos avattiin uudelleen lyhyeksi ajaksi 1800-luvun alkupuolella. Hopeavuoren alueelta on paikannettu yhteensä viisi louhosta.

VARK-perustelut:

Kohde on Suomessa harvinainen varhainen esimerkki kaivostoiminnasta. Kohde on edustava ja hyvin säilynyt. Paikan arkeologinen arvo on sen lyhyen käyttöajan ja tutkimattomuuden vuoksi poikkeuksellisen suuri.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000001549>

Kommun: Lovisa
Objekt: Forsby Silverberget
Typ: förvärvsplatser för råmaterial
Datering: historisk

Beskrivning:

Silver har brutits i Pernåregionen redan på 1600-talet. Säkra uppgifter om gruvdrift vid Silverberget finns från medlet av 1700-talet. Gruvan öppnades på nytt för en kort tid under början av 1800-talet. Sammanlagt fem stenbrott har lokaliserats i Silverbergsområdet.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är ett sällsynt tidigt exempel på gruvdrift i Finland. Objektet är representativt och välbevarat. Platsens arkeologiska värde är exceptionellt stort på grund av dess korta brukstid och för att det inte utforskats.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000001549>

17. Forsby Yläruukki 100721

Kunta: Loviisa
Kohde: Forsby Yläruukki
Tyyppi: teollisuuskohteet
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Forsbyjoen alimman kosken rannalle 1682 perustettu rautaruukki. Alueella sijaitsee useita ruukin jäännöksiä, kuten hiilihuoneiden pohjia, kahden kankivasarapajan perustukset, asuinrakennuksen pohja sekä puu- ja kivirakenteita jokiuoman länsirannalla.

VARK-perustelut:

Kohde on hyvä esimerkki 1600-luvun teollisuusarkeologisesta kulttuuriperinnöstä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000001545>

Kommun: Lovisa
Objekt: Forsby Yläruukki
Typ: industriobjekt
Datering: historisk

Beskrivning:

Ett järnbruk som grundats år 1682 vid Forsby nedersta fors. I området finns det flera lämningar av bruket, såsom bottnar till kolrum, grunder till smideshammarverkstäder, bottnar till bostadsbyggnader och trä- och stenkonstruktioner på den västra stranden av älvbädden.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är ett fint exempel på 1600-talets industriarkeologiska kulturarv.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000001545>

18. Fortuna 100741

Kunta: Loviisa
Kohde: Fortuna
Tyypki: alusten hylty
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Loviisassa vuosina 1810–1811 rakennetun Fortuna-nimisen kolmimastaisen fregatin hylky (pituus 36 m, leveys 10 m). Fortuna purjehti Suomesta Espanjaan vieden puutavaraa ja tuoden suolaa. Alus upposi ajettuaan suolalastissa karille Loviisan edustalla vuonna 1822. Hylky lepää pohjassa kōlillään pystyssä.

VARK-perustelut:

Verrattain hyvin säilynyt ja harvinainen esimerkki paikallisesta purjelaivojen rakennustraditiosta ajalta, jolloin näillä aluksilla käyty ulkomaankauppa kasvoi merkittävästi. Arkistolähteiden perusteella Fortunan vaiheista tiedetään paljon.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1146>

Kommun: Lovisa
Objekt: Fortuna
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk

Beskrivning:

Vraket efter den tremastade fregatten Fortuna, som byggts i Lovisa åren 1810–1811. Fortuna seglade från Finland till Spanien med virke och tillbaka hem med salt. Fartyget sjönk efter ha seglat på grund med en saltlast utanför Lovisa år 1822. Vraket ligger på botten på rätt kōl. Det är cirka 36 meter långt och 10 meter brett.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett relativt välbevarat och sällsynt exempel på den lokala traditionen av segelskeppsbygge från den tid då utrikeshandeln med dessa skepp ökade avsevärt. Det finns mycket information om Fortunas skeden i arkivkällorna.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1146>

19. Grabbacka 100678

Kunta: Raasepori

Kohde: Grabbacka

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Grabbe-suvun kivisen kartanolinnan rauniot. 1400- ja 1500-lukujen taitteessa rakennettu linna noudattaa keskiajalle tyypillistä kaksihuoneista pohjakaavaa (koko 22 x 14 m). Ilmeisesti kolmikerroksinen kartanolinna paloi vuonna 1672, jonka jälkeen linnan pohjakerros toimi puutalon kivijalkana vuodesta 1684 vuoteen 1865. Raunioiden restaurointi aloitettiin 1950-luvun jälkeen.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt esimerkki Ruotsin valtakuntaan 1400- ja 1500-lukujen taitteessa rakennetuista kivisistä kartanolinnoista. Kohdetyyppi on Suomessa hyvin harvinainen.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220500005>

Kommun: Raseborg

Objekt: Grabbacka

Typ: boplatser

Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

Ruinerna efter Grabbe-släktens herrgård i sten. Herrgården, som byggts i skiftet mellan 1400- och 1500-talen, följer den för medeltiden typiska planlösningen med två rum (storlek 22 x 14 m). Uppenbarligen brann herrgården med tre våningar år 1672, varefter herrgårdens bottenvåning fungerade som stenfot från år 1684 till år 1865. Restaureringen av ruinerna påbörjades efter 1950-talet.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat exempel på de borgar i sten vilka byggdes under svenska stormaktstiden i skiftet mellan 1400- och 1500-talen. Objektstypen är väldigt sällsynt i Finland.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220500005>

20. Grabben kanava 100899

Kunta: Raasepori
Kohde: Grabben kanava
Tyyppi: maarakenteet
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Grabben keskiaikaisesta kanavasta on jäljellä noin 200 metrin pituinen, 10 metrin levyinen ja 2,5 metrin syvyinen osuus. Kanavaa on tutkittu vuosina 1939 ja 1974. Mittausten perusteella kaivanto on alun perin ollut melko jyrkkärinteinen ja pohjastaan terävä. Maat on kasattu valliksi kaivannon molemmin puolin. Kohde on radiohiiliajoitettu 1100–1300-luvuille jaa.

VARK-perustelut:

Suomen ainoa tunnettu keskiaikainen kanava, jonka säilyneet osat ovat yhä pääosin tutkimatta.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010055>

Kommun: Raseborg
Objekt: Grabben kanava
Typ: markkonstruktioner
Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

Av Grabbe kanal från medeltiden återstår ett cirka 200 m långt, 10 m brett och 2,5 m djupt avsnitt. Kanalen har utforskats åren 1939 och 1974. Utifrån mätningarna har nedgrävningen ursprungligen haft relativt branta slutningar och en spetsig botten. Jorden har samlats till en vall på bägge sidor om schaktet. Objektet har radiokoldaterats till 1100–1300 talen evt.

Grunder för VARK-urvalet:

Finlands enda kända medeltida kanal, vars bevarade delar fortfarande är delvis utforskade.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010055>

21. Grågälan - Tröskhusåkern 100800

Kunta: Raasepori
Kohde: Grågälan - Tröskhusåkern
Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat; kivirakenteet; kultti- ja tarinapaikat; raaka-aineen hankintapaikat
Ajoitus: kivikautinen; pronssikautinen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Poikkeuksellisen monipuolinen muinaisjäännöskohde, jossa kivikauteen, pronssikauteen ja rautakauden alkuun ajoittuva asuinpaikka, rautakauden alun latomusmainen polttokenttäkalmisto, laaja latomusmainen røykkiö (16 x 12 x 0,5 m), pienialainen kvartsilouhos isossa kivessä ja kuppikivi. Laaja, osin metsässä ja osin pellossa sijaitseva kohde on pääosin hyvin säilynyt.

VARK-perustelut:

Ajoitukseltaan ja muinaisjäännöstyypeiltään poikkeuksellisen monipuolinen kohde, jonka tutkimuksellinen

potentiaali on suuri.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010082>

Kommun: Raseborg

Objekt: Grågälan - Tröskhusäkern

Typ: boplatser; förvärvsplatser för råmaterial; gravplatser; kult- och berättelseplatser; stenkonstruktioner

Datering: bronsålder; järnålder; stenålder

Beskrivning:

Ett exceptionellt mångsidigt fornlämningsobjekt, med en boplatz från stenåldern, bronsåldern och början av järnåldern, ett brandgravfält av stensättningskaraktär från början av järnåldern, ett stort röse (16 x 12 x 0,5 m) av stensättningskaraktär, ett litet kvartsbrott i en stor sten och en offersten. Det stora objektet, som delvis finns i skogen och delvis på en åker, är relativt välbevarat.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett exceptionellt mångsidigt objekt i fråga om tid och fornlämningstyp, vars forskningsmässiga potential är stor.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010082>

22. Gubbackan ja Labbaksen kylätontit 100435

VARK-alueen perustelu:

Gubbackan ja Labbaksen autoituneet kylätontit muodostavat yhdessä hienon ja merkittävän kokonaisuuden.

Kunta: Vantaa

Kohde: Västersundom (Länsisalmi) Gubbacka

Tyyppi: asuinpaikat; työ- ja valmistuspaikat

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000001658>

Kunta: Vantaa

Kohde: Västersundom (Länsisalmi) Labbas

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000001659>

Grunder för VARK-området:

De övergivna bytomtarna i Gubbacka och Labbas bildar tillsammans en fin och betydande helhet.

Kommun: Vanda

Objekt: Västersundom (Länsisalmi) Gubbacka

Typ: arbets- och tillverkningsplatser; boplatser

Datering: historisk; järnålder; medeltida

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000001658>

Kommun: Vanda

Objekt: Västersundom (Länsisalmi) Labbas

Typ: boplatser

Datering: historisk; medeltida

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000001659>

23. Gullö Kila 101213

Kunta: Raasepori

Kohde: Gullö Kila

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Tammisaaren sisäsaaristossa sijainnut keskiaikainen rälssikylä. Lamputitilat autioituivat jo 1500-luvun lopulla, mutta 1600-luvulla paikka asutettiin uudelleen. Paikalla on ollut torppa vielä 1800- ja 1900-lukujen taitteessa. Alueella on uuninperustuksia ja rakennuksen paikkoja. Vanha kyläalue on nykyisin laitumena ja sitä hoidetaan perinnebiotooppina.

VARK-perustelut:

Poikkeuksellisen hyvin modernilta maankäytöltä säilynyt 1500-luvulla autioitunut keskiaikainen ja nuoremman historiallisen ajan kyläpaikka. Tällaiset kohteet ovat harvinaisia, ja tutkimuksellisesti erittäin arvokkaita.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000012988>

Kommun: Raseborg

Objekt: Gullö Kila

Typ: boplatser

Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

En medeltida självägd by som legat i Ekenäs inre skärgård. Landbondegårdarna övergavs redan i slutet av 1500-talet, men på 1600-talet inleddes boende på platsen på nytt. Ett torp har funnits på platsen så sent som i övergången mellan 1800- och 1900-talet. I området finns det ugnsgrunder och byggnadsplatser. Det gamla byområdet är numera betesmark och det värddas som en kulturbiotop.

Grunder för VARK-urvalet:

En byplats från medeltiden och den yngre historiska tiden, vilken övergavs på 1500-talet och exceptionellt väl undgått modern markanvändning. Sådana objekt är sällsynta och forskningsmässigt väldigt värdefulla.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000012988>

24. Gunnarsängen 100672

Kunta: Hanko

Kohde: Gunnarsängen
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: keskiaikainen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Keskiaikainen Hangon kylä, jonka alueella on ollut toimintaa jo rautakaudella. Tutkimuksissa paikalta on löydetty kolmen keskiaikaisen rakennuksen perustat sekä muinaispelto. Kohteen löydöistä suurin osa on alasaksilaista 1300-luvulle ajoittuvaa kivisavikeramiikkaa. Muita keskiaikaisia löytöjä ovat muun muassa preussilainen hopeakolikko, lasiastian pala, panssarinuolenkärki ja rautakauden lopun tyyppisiä vastaava tulusrauta.

VARK-perustelut:

Kohde on merkittävä esimerkki eteläisimmän Suomen varhaiskeskiaikaisesta asutuksesta, jonka juuret ovat jo rautakauden puolella. Kohteen löydöt osoittavat kauppayhteyksiä Itämeren eteläpuolelle ja keskiaikaisen maaseutuasutuksen materiaalsen kulttuurin monimuotoisuutta.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=78010008>

Kommun: Hangö
Objekt: Gunnarsängen
Typ: boplatser
Datering: järnålder; medeltida

Beskrivning:

Medeltida Hangö by, i vars område verksamhet förekommit redan under järnåldern. Vid forskningsplatsen har man hittat tre medeltida byggnaders grunder och en fossil åker. Av fynden vid objektet är den största delen lågtysk stenlerkeramik från 1300-talet. De övriga medeltida fynden omfattar bland annat ett preussiskt silvermynt, en bit av ett glaskärl, en pansarpilspets och ett eldstål, som motsvarar typerna från slutet av järnåldern.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är ett betydande exempel på det medeltida bosättningen, med rötter redan från järnåldern, i den sydligaste delen av Finland. Fyndena i objektet redogör för handelsförbindelserna med områden söder om Östersjön och diversiteten i den materiella kulturen i den medeltida landsbygdsbosättningen.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=78010008>

25. Hagnäs kyrkogård 100915

Kunta: Porvoo
Kohde: Hagnäs kyrkogård
Tyyppi: hautapaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Hylätty hautausmaa rajautuu soikeaan kiviaitaan (26 x 34 m), jonka sisäpuolella on hautapainanteita. Vuonna 1861 ainakin kaksikymmentä hautaa oli merkitty kivillä. Perimätiedon mukaan yhdessä kivessä olisi havaittu hakattuna numero 17 ja risti. Kohteen koetutkimuksissa 1990-luvulla aidatun alueen keskeltä

löydettiin sulanutta pronssia ja 1570-luvun kolikko, minkä perusteella kohde on ollut käytössä ainakin 1500-luvulla.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt ja selkäesti rajautuva kalmisto/hautausmaa, jonka arkeologinen arvo on vanhan iän ja pienialaisten tutkimusten ansioista poikkeuksellisen suuri.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=613010068>

Kommun: Borgå
Objekt: Hagnäs kyrkogård
Typ: gravplatser
Datering: historisk

Beskrivning:

Det övergivna gravfältet avgränsas av ett ovalt stengärde (26 x 34 m), innanför vilket det finns gravgrovar. År 1861 var åtminstone tjugo gravar märkta med sten. Enligt den muntliga traditionen har nummer 17 och ett kors påträffats hackade i en sten. Vid provundersökningarna på 1990-talet hittades mitt i det inhägnade området smält brons och ett mynt från 1570-talet, utifrån vilket objektet varit i användning åtminstone på 1500-talet.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat och tydligt avgränsat område som är ett gravfält/en gravgård, vars arkeologiska värde är exceptionellt stort på grund av åldern och de småskaliga undersökningarna.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=613010068>

26. Hamnsundet 100890

Kunta: Helsinki
Kohde: Hamnsundet
Tyyppi: alusten hyllyt; puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Santahaminan ja Kuninkaansaaren välisen Haminansalmen sulkenut väyläestekokonaisuus, jota on rakennettu noin vuonna 1720 ja myöhemmin kahteen otteeseen 1853–1904 välisenä aikana. Kohteeseen kuuluu hirsiarikkupato, seitsemän vierekkäisen hirsiarikon rivi, kaksi väyläesteeksi upotettua alusta ja salmen sukellusveneiltä sulkenutta kettinkiä. Kohdetta on osin raivattu jo 1860-luvulla.

VARK-perustelut:

Sotahistoriaan liittyvä väyläeste, jota on rakennettu useaan otteeseen Helsingin puolustamiseksi.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=2172>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Hamnsundet
Typ: fartygsvrak; försvarsverk

Datering: historisk

Beskrivning:

En farledshinderhelhet som spärrat Hamnsundet mellan Sandhamn och Kungsholmen, vilken byggts kring år 1720 och senare i två repriser åren 1853–1904. Objektet omfattar en stockkistdamm, sju rader av bredvidliggande stockkistor, två fartyg som sänkts som farledshinder och en kätting som hållit borta ubåtar från sundet. Objektet har delvis röjts redan på 1860-talet.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett farledshinder i anknötning till krigshistorian, vilket byggts i flera repriser för att försvara Helsingfors.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=2172>

27. Hangon edustan linnakesaaret 100249

VARK-alueen perustelu:

Hangon edustalla olevat linnakesaaret muodostivat 1700-luvulla yhtenäisen puolustusjärjestelmän. Näistä kolme parhaiten säilynyttä muodostavat Hangon edustan linnakesaarten kokonaisuuden.

Kunta: Hanko

Kohde: Gustav Adolf

Tyyppi: puolustusvarustukset; taide, muistomerkit

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000002050>

Kunta: Hanko

Kohde: Gustavsvärn

Tyyppi: puolustusvarustukset; taide, muistomerkit

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000002051>

Kunta: Hanko

Kohde: Meijerfeldtsklippan

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000002052>

Grunder för VARK-området:

Fästningsöarna i förgrunden av Hangö bildade ett enhetligt försvarssystem under 1700-talet. De tre bäst bevarade av dessa bildar helheten av fästningsöar i förgrunden av Hangö.

Kommun: Hangö

Objekt: Gustav Adolf

Typ: försvarsverk; konst, minnesmärken

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000002050>

Kommun: Hangö

Objekt: Gustavsvärn
Typ: försvarsverk; konst, minnesmärken
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000002051>

Kommun: Hangö
Objekt: Meijerfeldtsklippan
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000002052>

28. Hauensuolen muinaisjännökset 100365

VARK-alueen perustelu:
Keskiajalta lähtien käytetty luonnonsatama, jossa kalliohakkausalue ja hylkypuistossa helposti saavutettavissa oleva hylky.

Kunta: Hanko
Kohde: Kaapelihylky
Tyyppi: alusten hylät
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1392>

Kunta: Hanko
Kohde: Hauensuoli (Gäddtarmen)
Tyyppi: taide, muistomerkit
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=78010001>

Grunder för VARK-området:
En naturhamn som använts från och med medeltiden, med ett bergshugget område och ett lättillgängligt vrak i vrakparken.

Kommun: Hangö
Objekt: Kaapelihylky
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1392>

Kommun: Hangö
Objekt: Hauensuoli (Gäddtarmen)
Typ: konst, minnesmärken
Datering: historisk; medeltida
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=78010001>

29. Helsingin Lauttasaaren 1800-luvulla linnoitetut niemet 100359

VARK-alueen perustelu:

1800-luvun jälkipuolella rakennettuja hyvin säilyneitä linnoitteita.

Kunta: Helsinki

Kohde: Veijarivuorenniemi

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000030663>

Kunta: Helsinki

Kohde: Särkiniemi

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000030664>

Kunta: Helsinki

Kohde: Länsiulapanniemi

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000030667>

Grunder för VARK-området:

Välbevarade befästningar som byggts under den senare delen av 1800-talet.

Kommun: Helsingfors

Objekt: Veijarivuorenniemi

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000030663>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Särkiniemi

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000030664>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Länsiulapanniemi

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000030667>

30. Henttala 100849

Kunta: Porvoo

Kohde: Henttala

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Laaja läpi kivikauden asutettuna ollut asuinpaikka. Merenrannalla sijainneen asuinpaikan vanhin asutusvaihe ajoittuu mesoliittiselle, eli esikeraamiselle kivikaudelle. Neoliittisen, eli keraamisen kivikauden asutusta osoittavat asuinpaikalta löydetyt eri aikaiset keramiikkatyypit. Asuinpaikalla on paksu kulttuurikerros, tulisijoja ja runsaasti löytöjä. Kohteen sijainti avoimessa Porvoonjoen laaksossa mahdollista kivikauden merenrantamaiseman hahmottamisen.

VARK-perustelut:

Laaja ja pitkään käytetty asuinpaikka, joka on maisemallisesti edustava ja tutkimushistoriallisesti merkittävä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=613010013>

Kommun: Borgå

Objekt: Henttala

Typ: boplatser

Datering: stenålder

Beskrivning:

En stor boplatser som varit bebodd genom hela stenåldern. Den äldsta bosättningsfasen för boplatser som funnits vid havsstranden sammanfaller med den mesolitiska, det vill säga förkeramiska stenåldern. Keramiktyper från olika tider vilka hittats på boplatser är ett tecken på bosättning under neolitikum, det vill säga den keramiska stenåldern. Vid boplatser finns ett tjockt kulturlager, eldstäder och rikligt med fynd. Objektets placering i den öppna dalen kring Borgå å ger möjlighet att få en bild av havsstrandslandskapet på stenåldern.

Grunder för VARK-urvalet:

En stor boplatser som använts under en långt tid och som landskapsmässigt är representativ och forskningshistoriskt betydelsefull.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=613010013>

31. Herttoniemen fajanssitehdas 101063

Kunta: Helsinki

Kohde: Herttoniemen fajanssitehdas

Tyyppi: teollisuuskohteet

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Suomen ensimmäinen fajanssitehdas toimi 1760-luvulta 1800-luvun alkuun. Purettu tehdas sijaitsee Herttoniemen kartanon nykyisen päärakennuksen paikalla, ja kartanon kellarikerroksessa on yhä näkyvissä tehtaaseen kuuluvia rakenteita. Päärakennuksen eteläpuoleinen maaterassi koostuu pääasiassa keramiikkatehtaan toiminnasta syntyneestä jätteestä.

VARK-perustelut:

Suomen ensimmäinen keramiikkatehdas, johon liittyvä arkeologinen ja historiallinen aineisto on tutkimuksellisesti potentiaalinen kokonaisuus.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000018168>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Herttoniemen fajanssitehdas
Typ: industriobjekt
Datering: historisk

Beskrivning:

Finlands första fajansfabrik verkade från 1760-talet till 1800-talet. Den rivna fabriken fanns på samma plats som Hertonäs gårds nuvarande huvudbyggnad och i herrgårdens källarvåning syns fortfarande konstruktioner som hörde till fabriken. Jordterrassen söder om huvudbyggnaden utgörs i huvudsak av avfall som uppkommit i keramikfabrikens verksamhet.

Grunder för VARK-urvalet:

Finlands första keramikfabrik, vars anknutna arkeologiska och historiska material är en helhet med forskningsmässig potential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000018168>

32. Hotton Storkärrbacken 100705

Kunta: Porvoo
Kohde: Hotton Storkärrbacken
Tyypit: asuinpaikat; kivirakenteet
Ajoitus: keskiaikainen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Alueella on yli 30 pyöreähköä tai pitkänomaisia rökkiötä (halkaisija/pituus 2–6 m). Vallimaisen raivatun terassin yhteydessä sijaitsevat rökkiöt liittyvät viljelyyn, kun taas silmäkivien ympärille kasatut rökkiöt saattavat olla hautoja. Yhdestä kaivetusta rökkiöstä löydetyt raudan kappaleet ja pieni pronssilevy saattavat olla hauta-antimia. Osa rakenteista viittaa rautakauden hautauksiin, osa taas mahdollisesti keskiaikaiseen autioituneeseen kylään, autiopyölliin.

VARK-perustelut:

Tiivis ja runsasrakenteinen kohde, jossa yhdistyvät rautakauden ja keskiajan hauta- ja viljelyrökkiöt. Kohde on hyvin säilynyt ja harivainen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=613010027>

Kommun: Borgå
Objekt: Hotton Storkärrbacken
Typ: boplatser; stenkonstruktioner
Datering: järnålder; medeltida

Beskrivning:

I området finns det över 30 runda eller avlånga rösen (diameter/längd på 2–6 m). De rösen som finns i anslutning till den vallliknande röjda terrassen anknyter till odling, medan de rösen som samlats ihop runt ögonstenarna kan vara gravar. De järnbitar som hittats i ett av rösen och den lilla bronskivan kan vara gravgåvor. En del av konstruktionerna tyder på gravar från järnåldern, en del å sin tur eventuellt på en övergiven by, ett ödesböle.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett tätt och konstruktionsrikt objekt, med grav- och odlingsrösen från såväl järnåldern som medeltiden. Objektet är välbevarat och sällsynt.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=613010027>

33. Huis te Warmelo 100819

Kunta: Porvoo
Kohde: Huis te Warmelo
Tyyppi: alusten hylly
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Puurunkoisen hollantilaisen sotalaivan hyvin säilynyt hylly, joka liittyy Suuren Pohjan sodan (1700–1721) tapahtumiin. Hyllylle on vahvistettu muinaismuistolain mukainen suoja-alue vuonna 2018.

VARK-perustelut:

Hylly on sekä kansainvälisesti että Suomen mittakaavassa merkittävä ja harvinainen esimerkki 1700-luvun alun sotalaivasta, jossa on paljon tutkimuspotentiaalia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=2381>

Kommun: Borgå
Objekt: Huis te Warmelo
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk

Beskrivning:

Ett välbevarat vrak efter ett holländskt krigsskepp med anknytning till händelserna under Stora nordiska kriget (1700–1721). Ett skyddsområde enligt lagen om fornminnen har fastställts för vraket år 2018.

Grunder för VARK-urvalet:

Vraket är betydande i såväl internationell som finländsk måttstock och ett sällsynt exempel på ett krigsfartyg från 1700-talet med stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=2381>

34. Humallahti 100751

Kunta: Helsinki
Kohde: Humallahti
Tyyppi: hautapaikat
Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Suomen arkeologian syntyvaiheisiin liittyvä pronssikautinen röykkiö (halkaisija 7–8 m), joka sijaitsee näkyvällä paikalla korkean rantakallion päällä. Röykkiö on tutkittu jo vuonna 1886 valtionarkeologin J.R. Aspelinin toimesta.

VARK-perustelut:

Tutkimushistoriallisesti merkittävä pronssikautinen hautaröykkiö, joka sijaitsee Helsingin kaupunkialueella näyttävällä paikalla merellisessä maisemassa. Sijainniltaan tyypillinen röykkiö on helposti saavutettavissa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=91010019>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Humallahti
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder

Beskrivning:

Ett röse från bronsåldern i anknytning till uppkomstfasen för den finländska arkeologin, vilket finns på en synlig plats på ett högt strandberg. Röset (diameter 7–8 m) har utforskats redan år 1886 av statsarkeolog J.R. Aspelin.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett forskningshistoriskt betydande gravröse från bronsåldern, vilket finns på en synlig plats i ett maritimt landskap i Helsingfors stadsområde. Röset, vars placering är typisk, kan enkelt nås.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=91010019>

35. Husholmen 100993

Kunta: Porvoo
Kohde: Husholmen
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

1300-luvun lopulla rakennetun pienen puulinnan jäänteet. Linnansaarella on havaittavissa vallimuodostelmia, rakennusten perustoja sekä muita kivirakenteita, joihin liittyy tiiltä ja muurilaastia. Vedessä linnan ympärillä on noin 600 paalun paaluvarustus kahdessa kehässä: ulompi 35–60 metriä ja sisempi 10–25 metriä rannasta. Kaiken kaikkiaan lyhyen käyttöajan aikana linna on oletettavasti ollut myös vitaliaanien, eli merirosvojen hallussa. Entinen saari on nykyisin mereen työntynyt jyrkkä kallioniemi.

VARK-perustelut:

Tieteellisesti merkittävä, edustava ja hyvin säilynyt esimerkki Ruotsin valtakuntaan 1300-luvun lopulla rakennetuista feodaalilinnoista. Linnan arkeologinen arvo on sen lyhyen käyttöajan ja pienialaisten kaivaustutkimusten vuoksi poikkeuksellisen suuri.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=613010066>

Kommun: Borgå
Objekt: Husholmen
Typ: försvarsverk
Datering: medeltida

Beskrivning:

Lämningarna efter en liten träborg som byggts i slutet av 1300-talet. På borgön går det att urskilja vallformationer, byggnadsgrunder och andra stenkonstruktioner, vilka är förknippade med tegel och murbruk. I vattnet runt borgen finns det en pålbefästning med ungefär 600 pålar i två ringar: den yttre 35–60 meter och den inre 10–25 meter från stranden. Under användningstiden, som sammantaget varit kort, har borgen förmodligen också varit kontrollerad av Vitaliebröderna, det vill säga av pirater. Den tidigare ön är numera en brant bergsudde som skjuter ut i havet.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett vetenskapligt betydande, representativt och välbevarat exempel på feodala borgar som byggts i slutet av Stormaktstiden i slutet av 1300-talet. Borgens arkeologiska värde är exceptionellt stort på grund av dess korta användningstid och det småskaliga forskningsutgrävningarna.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=613010066>

36. Hönsåkerskullen 100608

Kunta: Raasepori
Kohde: Hönsåkerskullen
Tyyppi: hautapaikat
Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Karjaan keskustassa rakentamattomalla mäellä kaksi maansekaista rökkiötä (halkaisija 12–17 m), joista toinen on tutkittu kokonaan ja toinen osin. Pronssikautisen rökkiön keskellä oli pitkänomaian kiveys, johon oli tehty hautaus. Rökkiön reunakehän ulkopuolelta on tutkittu runsaasti aseita ja koruja sisältänyt kansainvaellusajalle ajoittuva palokuoppahautaus. Rökkiötä ja palokuoppahautaus peitti merovingiaikaisen polttokenttäkalmiston kiveys. Osin tutkitun rökkiön reunasta paljastui merovingiaikainen asehautaus. Rökkiöiden ympäristöstä on asuinpaikkaan viittaavia löytöjä.

VARK-perustelut:

Tutkimushistoriallisesti merkittävä kohde, joka on hieno esimerkki alun perin pronssikautisen hautapaikan uudelleenkäytöstä rautakauden eri jaksoina. Asutuksen keskellä sijaitseva kohde on edelleen maisemallisesti vaikuttava.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010052>

Kommun: Raseborg
Objekt: Hönsäkerskullen
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder; järnålder

Beskrivning:

Två jordblandade rösen på en obebyggd backe i Karis centrum (diameter på 12–17 m), av vilka det ena utforskats i sin helhet och det andra partiellt. I mitten av röset från bronsåldern fanns en avlång stensättning med en grav. Utanför rösets kantring har en brandgropgrav från folkvandringstiden utforskats och den har innehållit rikligt med vapen och smycken. Rösena och brandgropsgraven täcktes av stensättningen för ett brandgravfält från vendeltiden. I kanten av det delvis utforskade röset upptäcktes en vendeltida vapengrav. I röseomgivningen finns det fynd som tyder på en boplats.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett forskningshistoriskt betydande objekt, som är ett fint exempel på återanvändning av en gravplats som ursprungligen är från bronsåldern under järnålderns olika perioder. Objektet i mitten av boplasen är fortfarande landskapsmässigt imponerande.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010052>

37. Idlaxbyns fornlämningar 100323

VARK-alueen perustelu:

Idlaxin kylä ja torpat muodostavat asutushistoriallisen, toiminnallisen sekä alueellisesti ja maisemallisesti yhtenäisen kokonaisuuden. Kohteet ajoittuvat 1400-luvulta 1800-luvulle.

Kunta: Loviisa
Kohde: Idlax (Idlax) Grindas
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000003238>

Kunta: Loviisa
Kohde: Idlax Kvarnäkern 1
Tyyppi: asuinpaikat; työ- ja valmistuspaikat
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000003239>

Kunta: Loviisa
Kohde: Idlaxby
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000004352>

Grunder för VARK-området:

Idlax by och torp bildar en bosättningshistoriskt, funktionellt och regionalt och landskapsmässigt enhetlig helhet. Objektet är från 1400-talet till 1800-talet.

Kommun: Lovisa
Objekt: Idlax (Idlax) Grindas
Typ: boplatser
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000003238>

Kommun: Lovisa
Objekt: Idlax Kvarnåkern 1
Typ: arbets- och tillverkningsplatser; boplatser
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000003239>

Kommun: Lovisa
Objekt: Idlaxby
Typ: boplatser
Datering: historisk; medeltida
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000004352>

38. Illvarden 100775

Kunta: Porvoo
Kohde: Illvarden
Tyypit: hautapaikat
Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Suuri pronssikautinen hautaröykkiö (halkaisija 12 m, korkeus 1,5 m). Röykkiö sijaitsee saaren korkeimmalla kohdalla, ja paikalta on hyvä näkyvyys kaikkiin suuntiin. Kohde on varustettu muinaisjäänöstaululla ja se on rajattu rautaketjulla. Röykkiön keskellä syntynyt kuoppa on 1900-luvun alkupuolen tietojen perusteella toiminut kansalaissodan aikana puolustusasemana.

VARK-perustelut:

Näyttävä pronssikautinen röykkiö merellisessä maisemassa. Kohdetta ei ole tutkittu kaivauksin, ja sillä on tutkimuspotentiaalia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=613010028>

Kommun: Borgå
Objekt: Illvarden
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder

Beskrivning:

Ett stort gravröse från bronsåldern (diameter på 12 m, höjd på 1,5 m) Röset finns på öns högsta punkt och sikten är fin i alla riktningar från platsen. Objektet är utrustat med en fornlämningstavla och det är avgränsat med en järnkedja. Den grop som uppkommit mitt i röset har utifrån uppgifterna från början av 1900-talet fungerat som försvarsställning under inbördeskriget.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett mäktigt röse från bronsåldern i ett havslandskap. Objektet har undersökts med utgrävningar och det har forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=613010028>

39. Iso Linnanmäki 101205

Kunta: Porvoo

Kohde: Iso Linnanmäki

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Iso Linnanmäki on ollut 1200- ja 1300-luvuilla Itä-Uudenmaan hallinnollinen ja sotilaallinen keskus, jonka vierelle perustettiin Porvoon kaupunki. Mäen laella sijaitsevan linnan neliömäistä keskustasannetta (32 x 47 m) ympäröi kaksi syvää vallihautaa. Tasanteella on maan pinnalle nähtävissä vain kaksi liki pari metriä syvää kuoppaa.

VARK-perustelut:

Iso Linnanmäen keskiaikainen linna on tieteellisesti arvokas, hyvin säilynyt ja harvinainen kohde. Keskiaikaiset linnat ovat harvinaisia, ja Iso Linnanmäki on kokonsa ja rakenteensa puolesta ainutlaatuinen. Kohteen poikkeuksellisuutta lisää erinomaisesti säilynyt maisemallinen yhteys jokilaaksoon ja linnan vierelle perustettuun puukaupunkiin.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000006162>

Kommun: Borgå

Objekt: Iso Linnanmäki

Typ: försvarsverk

Datering: medeltida

Beskrivning:

Stora Borgbacken har på 1200- och 1300-talen varit Östra Nylands administrativa och militära centrum och Borgå stad grundades bredvid den. Borgens mittplan (32 x 47 m) av kvadratform i borgen på backkrönet är omgiven av två djupa vallgravar. På mittplanet syns enbart två nästan två meter djupa gropar på markytan.

Grunder för VARK-urvalet:

Den medeltida borgen på Stora Borgbacken är ett vetenskapligt värdefullt, välbevarat och sällsynt objekt. Medeltida borgar är sällsynta och Stora Borgbacken är unik vad gäller storlek och konstruktion. Objektets exceptionella karaktär ökas av den utomordentligt välbevarade landskapsmässiga förbindelsen till ådalen och den trästad som grundats bredvid borgen.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000006162>

40. Itä-Villinki 101013

Kunta: Helsinki
Kohde: Itä-Villinki
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ensimmäisen maailmansodan aikainen Helsingin merilinnoituksen rannikkolinnake, jossa on raskas ja kevyt tykkipatteri, terästorniin rakennetusta komento- ja mittauspaikka, valonheitinasema sekä kallioon louhittuja tai betonisia suoja- ja varastotiloja. Saarella oli lisäksi lähipuolustusasemia ja puhelinkeskus sekä varuskunnan tarpeita varten kasarmi, ruokala, varastorakennuksia, kaivoja, laitureita ja yhdystieverkosto.

VARK-perustelut:

Itä-Villinki ilmentää 1900-luvun alun linnoitusrakentamisen soveltamista Suomen ilmastoon ja karun saariston maantieteellisiin olosuhteisiin. Itä-Villinki kuuluu Helsingin merilinnoitukseen, ja muodostaa yhdessä muiden Helsingin ja Espoon linnakesaarten kanssa linnoitushistoriallisesti arvokkaan kokonaisuuden.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000040071>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Itä-Villinki
Typ: försvarsverk
Datering: historisk

Beskrivning:

En kustfästning som är en del av Helsingfors sjöfästning från första världskriget, med ett tungt och lätt artilleribatteri, en kommando- och mätplats som byggts i ett stältorn, en strålkastarställning och skydds- och lagerutrymmen som brutits i berget eller gjutits i betong. På ön fanns det därtill närförsvarsställningar och en telefoncentral och en kasern, en kantin, lagerbyggnader, brunnar, bryggor och ett nätverk av förbindelsevägar för garnisonens behov.

Grunder för VARK-urvalet:

Östra Villinge illustrerar tillämpningen av 1900-talets fästningsbyggande i det finländska klimatet och i de karga skärgårds- och geografiska förhållandena. Östra Villinge hör till Helsingfors sjöfästning och bildar tillsammans med övriga fästningsöar i Helsingfors och Esbo en fästningshistoriskt värdefull helhet.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000040071>

41. Jokiniemen kivikauden asuinpaikat 100439

VARK-alueen perustelu:

Sandåker ja Tikkurilan maatalouden tutkimuskeskus ovat samaa kivikautista asuinpaikkakokonaisuutta, mutta erotettu kahdeksi kohteeksi tutkimushistoriallisista syistä.

Kunta: Vantaa
Kohde: Sandåker
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=92010010>

Kunta: Vantaa

Kohde: Tikkurilan maatalouden tutkimuskeskus

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=92010053>

Grunder för VARK-området:

Sandåker och Lantbrukets forskningscentral i Dickursby hör till samma boplatshelhet från stenåldern, men de har avskilts till två objekt av forskningshistoriska orsaker.

Kommun: Vanda

Objekt: Sandåker

Typ: boplatser

Datering: stenålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=92010010>

Kommun: Vanda

Objekt: Tikkurilan maatalouden tutkimuskeskus

Typ: boplatser

Datering: stenålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=92010053>

42. Joskär 1 100668

Kunta: Hanko

Kohde: Joskär 1

Tyyppi: alusten hylät

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Suuren tasasaumaisen purjealuksen hylky (pituus 30 m). Alus on rakennettu Kaakkois-Suomessa tai Karjalassa, ja sen käyttöaika on alkanut 1600-luvun jälkipuolella ja jatkunut 1700-luvun ensimmäiselle puoliskolle. Hylky on hyvin säilynyt ja siinä on runsaasti esineistöä. Kohteen pienialaista tutkimusta ja dokumentaatiota on tehty opetustarkoituksessa useiden vuosien ajan.

VARK-perustelut:

Ainutlaatuinen esimerkki kotimaisesta laivanrakennuksesta, joka on tyyppiesimerkki tutkimuksellisesti huonosti tunnetuista rahtia kuljettaneista aluksista.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1337>

Kommun: Hangö

Objekt: Joskär 1

Typ: fartygsvrak

Datering: historisk

Beskrivning:

Vraket efter ett stort flatförslutet segelfartyg (längd på 30 m). Skeppet har byggts i sydöstra Finland eller i Karelen och det har börjat användas i början av 1600-talet och användningen har fortsatt till den första halvan av 1700-talet. Vraket är välbevarat och det har rikligt med artefakter. Småskalig utforskning och dokumentation av objektet har gjorts i undervisnings syfte i flera års tid.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är ett unikt exempel på finländskt skeppsbygge och ett typexempel på fartyg som transporterade laster under en tid som forskningsmässigt är dåligt känd.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1337>

43. Juktenskobben 100745

Kunta: Kirkkonummi
Kohde: Juktenskobben
Tyyppi: alusten hylty
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

1700-luvun jälkipuoliskolla uponnut puurunkoinen kauppa-alus (pituus 22 m, leveys 6,3 m). Laivan mastonkengästä löytyneen kolikon perusteella se on rakennettu vuoden 1767 jälkeen. Aluksen hylky on hajonnut laajemmalle alueelle, mutta erilliset rakenneosat ovat tallella. Kauppalastina oli venäläisiä nahkavuotia, jotka olivat aikansa luksustuotteita.

VARK-perustelut:

Tyypillinen 1700-luvun kauppa-alus, jonka lastina olleet nahkavuodat ovat niin sanottua juhtinahkaa. Tällainen nahka tunnetaan useista historiallisista lähteistä, mutta sen konkreettisia jäänteitä tunnetaan vain vähän.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=2302>

Kommun: Kyrkslätt
Objekt: Juktenskobben
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk

Beskrivning:

Ett handelsfartyg i trä (längd på 22 m, bredd på 6,3 m) som sjönk under den senare delen av 1700-talet. Utifrån ett mynt som hittats i mastskon på skeppet har det byggts efter år 1767. Fartygsvraket har gått sönder och spridits över ett större område, men de separata konstruktionsdelarna finns fortfarande kvar. Handelslasten utgjordes av ryska läderskinn, som var lyxprodukter på den tiden.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett typiskt handelsfartyg från 1700-talet, vars last utgjordes av läderskinn, så kallat juftläder. Detta läder är känt från flera historiska källor, men dess konkreta lämningar är inte desto mer kända.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=2302>

44. Junkarsborg 100980

Kunta: Raasepori
Kohde: Junkarsborg
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Keskiaikainen 1300-luvulta 1400-luvun alkuun ajoittuva linna. Paikka on alun perin ollut matalahko niemeke, jonka itäpuolella on virrannut vuolas koski. Muinaisjäännos muodostuu korkein maavallein rajatusta neliömäisestä päälinnasta ja sen luoteispuolella sijaitsevasta esilinnasta, jota kiertää 60 m pitkä syväne, joka mahdollisesti on vallihauta. Linnan pihalla on rakennusten perustuksia ja kaivo. Linnaan varustuksiin kuuluu myös kaksi vedenalaista paalukehää.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt ja sijainniltaan tyypillinen keskiaikainen linna. Kohde liittyy alueen varhaiseen hallintoon, ja nivoutuu yhteen Raaseporin keskiaikaisen kivilinnan varhais historian kanssa. Lyhyen ajan käytössä olleen linnan arvoa lisää se, että kohde on edelleen suurelta osin tutkimaton.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010088>

Kommun: Raseborg
Objekt: Junkarsborg
Typ: försvarsverk
Datering: medeltida

Beskrivning:

En medeltida borg från slutet av 1300-talet eller början av 1400-talet. Platsen har ursprungligen varit en relativt låg udde, med en strid fors som runnit på den östra sidan. Fornlämningen utgörs av en kvadratformad huvudborg, som avgränsats med jordvallar, och dess förborg på den nordvästra sidan, runt vilken det finns en 60 m lång sänka, som eventuellt är en vallgrav. I borggården finns det grundkonstruktioner för byggnader och en brunn. Borgens fästningsverk omfattar också två pålkretsar under vattnet.

Grunder för VARK-urvalet:

En välbevarad medeltida borg på en typisk plats. Objektet är kopplat till den tidiga förvaltningen av området och dess historia sammanhänger med den tidiga historien för den medeltida stenborgen Raseborg. Värdet på borgen, som varit i användning i en kort tid, ökas av att objektet till stor del fortfarande är outforskat.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010088>

45. Jussarö 1 100743

Kunta: Raasepori

Kohde: Jussarö 1
Tyyppi: alusten hylät
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

1500-luvulla rakennetun puisen sota-aluksen hylä. 1970-luvulla tutkittu kohde on osin hautautunut sedimentteihin. Todennäköisesti ruotsalaisessa aluksessa oli neljä tykkiä, joista kolme on pronssia. Näihin on valettu Vaasa-suvun ja Ruotsin vaakunat sekä vuosiluku 1545. Hylä sijaitsee jo keskiajalta tunnetussa satamapaikassa.

VARK-perustelut:

Harvinainen 1500-luvun sota-alus.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1441>

Kommun: Raseborg

Objekt: Jussarö 1

Typ: fartygsvrak

Datering: historisk

Beskrivning:

Vraket efter ett krigsfartyg i trä vilket byggs på 1500-talet. Objektet, som utforskats på 1970-talet, är partiellt inbäddat i sedimenten. Sannolikt fanns det tre kanoner på det svenska fartyget, med Vasa-släktets och Sveriges vapen och årtalet 1545 ingjutna. Vraket ligger i en hamnplats som är känd redan från medeltiden.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett sällsynt krigsfartyg från 1500-talet.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1441>

46. Jussarö 2 100669

Kunta: Raasepori

Kohde: Jussarö 2

Tyyppi: alusten hylät

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

1700-luvun puinen, joko englantilainen tai venäläinen kauppaa-alus. Hylä on tutkittu ja siitä on nostettu kauppatavaraa. Hylä sijaitsee keskiajalta saakka tunnetussa satamapaikassa. Sen perä on räjäytetty 1900-luvun alussa.

VARK-perustelut:

Tyypillinen 1700-luvun kauppaa-alus, jonka esineistöä ja kauppatavaraa on säilynyt. Alukseen liittyy paikallista kansanperinnettä niin sanotusta "hopeaprikistä".

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1440>

Kommun: Raseborg
Objekt: Jussarö 2
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk

Beskrivning:

Ett antingen engelskt eller ryskt handelsfartyg i trä från 1700-talet. Vraket har undersökts och handelsvaror har lyfts från det. Vraket finns i en hamnplats som är känd från medeltiden. Dess akter har sprängts i början av 1900-talet.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett typiskt handelsfartyg från 1700-talet, vars artefakter och handelsvaror bevarats. Fartyget är förknippat med den lokala folktraditionen om en "silverbrigg".

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1440>

47. Jussarö Gaddarna laivaloukku 101109

Kunta: Raasepori
Kohde: Jussarö Gaddarna laivaloukku
Tyyppi: tapahtumapaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Noin kaksi neliökilometriä laaja alue, jonka salakavalat karikot ja kompassien sekoamien tunnettiin jo 1700-luvulla. Laivaloukun alueelta on paikannettu kahdeksan hylkyä ja kolme esineitä (kuten tykkejä) tai laivojen rakenneosia sisältävää löytöpaikkaa, jotka ajoittuvat 1700-luvulta 1900-luvun alkuun.

VARK-perustelut:

Kohde on toinen Suomesta tunnettu laivaloukku. Kohteella on runsaasti tutkimuspotentialia, ja se ilmentää purjeveneaikakauden merenkulkua kaikkien riskeineen.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000034420>

Kommun: Raseborg
Objekt: Jussarö Gaddarna laivaloukku
Typ: händelseplatser
Datering: historisk

Beskrivning:

Ett område på cirka två kvadratkilometer, vars lömska grund och kompasskaos var kända redan på 1700-talet. I området för skeppsfällan har åtta vrak och tre fyndplatser med föremål (såsom kanoner) eller fartygsdelar lokaliserats och de är daterade till 1700-talet ända till början av 1900-talet.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är den andra kända skeppsfällan i Finland. Objektet har stor forskningspotential och det ger uttryck för sjöfarten under segelbåtsperioden jämte alla dess risker.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000034420>

48. Juusjärvi 100863

Kunta: Kirkkonummi

Kohde: Juusjärvi

Tyyppi: taide, muistomerkit

Ajoitus: kivikautinen; pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kivikautisia kalliomaalauksia Juusjärven rannan jyrkässä kallioseinämassä. Maalaukset ovat noin 5–6 metriä järven pintaa korkeammalla. Selvästi erottuvat maalausalue on kooltaan noin 1,3 x 2,5 metriä. Maalauksen monimuotoisiin kuva-aiheisiin kuuluvat ihmiskuviot, kämmenenjäljet, käärmemäinen kuvio ja kala.

VARK-perustelut:

Kohde on valtakunnallisesti merkittävä esimerkki kivikautisesta kalliomaalaustraditiosta läntisessä Suomessa. Maalauksen monipuoliset kuva-aiheet erottuvat selvästi.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=257010029>

Kommun: Kyrkslätt

Objekt: Juusjärvi

Typ: konst, minnesmärken

Datering: bronsålder; stenålder

Beskrivning:

Hällmålningar från stenåldern på en brant bergsvägg vid sjön Juusjärvis strand. Målningarna finns cirka 5–6 meter ovanför sjöns yta. Det målningsområde som syns tydligt är av en storlek på cirka 1,3 x 2,5 meter. Målningens heterogena bildteman omfattar människofigurer, handflatsavtryck, en ormliknande figur och en fisk.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är ett nationellt betydande exempel på hällmålningstraditionen från stenåldern i västra Finland. Målningens mångsidiga bildteman syns tydligt.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=257010029>

49. Järnvikin röyökköalue 100364

VARK-alueen perustelu:

Kahden vierekkäisen kohteen muodosta vanhemman metallikauden röyökköhautojen kokonaisuus.

Kunta: Raasepori

Kohde: Järnvik

Tyyppi: asuinpaikat; kivirakenteet

Ajoitus: rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010012>

Kunta: Raasepori

Kohde: Järnvik 2

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000002887>

Grunder för VARK-området:

En helhet av gravrösen från äldre metallåldern, vilken utgörs av två bredvidliggande objekt.

Kommun: Raseborg

Objekt: Järnvik

Typ: boplatser; stenkonstruktioner

Datering: järnålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010012>

Kommun: Raseborg

Objekt: Järnvik 2

Typ: gravplatser

Datering: bronsålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000002887>

50. Jätteberg I 100698

Kunta: Loviisa

Kohde: Jätteberg I

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Näyttävä pronssikautinen rökkiö (halkaisija 11 m, korkeus 0,5–2 m), joka sijaitsee korkean avokallion päällä. Paikallisten tietojen mukaan sotien aikana rökkiön päälle oli rakennettuna ilmavalvontatorni.

VARK-perustelut:

Huolellisesti ladottu, kookas ja näyttävä rökkiö, joka sijaitsee maisemallisesti ja kulkureittien näkökulmasta keskeisellä paikalla.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=585010010>

Kommun: Lovisa

Objekt: Jätteberg I

Typ: gravplatser

Datering: bronsålder

Beskrivning:

Ett mäktigt röse från bronsåldern (diameter på 11 m, höjd på 0,5–2 m), vilket finns på ett högt öppet berg. Enligt lokala uppgifter hade ett luftbevakningstorn byggts på röset under krigstiden.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett omsorgsfullt stensatt, stort och imponerande röse, som ligger på en central plats vad beträffar landskap och förflyttningsrutter.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=585010010>

51. Kalkberget 100567

Kunta: Siuntio

Kohde: Kalkberget

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Neljä kookasta pronssikauden hautaröykkiötä. Suuriman röykkiön (20 x 10 m) eteläreunassa on pysty laakakivi (1 x 0,6 m), jonka ympäriltä kiviä on kasattu valliksi reunaan. Muut röykkiöt ovat pienempiä (halkaisija 6–10 m). Osaa röykkiöistä on kaiveltu ajan saatossa, mutta kokonaisuutena kohde on hyvin säilynyt.

VARK-perustelut:

Edustava pronssikautisten röykkiöiden keskittymä, jolta aukeaa vaikuttava näkymä jokilaaksoon. Hyvin säilynyt kohde on tutkimaton, ja sillä on suuri tutkimuksellinen potentiaali.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=755010019>

Kommun: Sjundeå

Objekt: Kalkberget

Typ: gravplatser

Datering: bronsålder

Beskrivning:

Fyra stora gravrösen från bronsåldern. I den södra kanten av det största röset (20 x 10 m) finns det en flatsten (1 x 0,6 m), runt vilken stenar samlats till en vall på kanten. De övriga rösen är mindre (diameter på 6–10 m). En del av rösen har grävts ut under tidens lopp, men som helhet är objektet välbevarat.

Grunder för VARK-urvalet:

En representativ koncentring av rösen från bronsåldern, varifrån en imponerande vy öppnar sig mot ådalen. Det välbevarade objektet har inte undersökts och det har stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=755010019>

52. Kalkkikallio 101214

Kunta: Hyvinkää
Kohde: Kalkkikallio
Tyyppi: raaka-aineen hankintapaikat; työ- ja valmistuspaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

1500–1800-luvuilla käytössä ollut kalkkilouhos. Perimätiedon ja historiallisten lähteiden mukaan kalkkia on käytetty Hämeen linnan sekä Hollolan ja Hattulan kirkkojen rakennustöihin. Paikalla on iso louhoskuoppa, pienempiä louhoksia, yksi hevosenkengänmuotoisen kalkkiuunin pohja ja kumpareita, jotka ovat joko uunien jäännöksiä tai jättekiveä. Mäen rinteeseen ja lakialueen huomaamattomampia rakenteita on mahdollisesti saattanut tuhoutua metsätöiden ja laikutuksen yhteydessä.

VARK-perustelut:

Melko hyvin säilynyt ja suhteellisen harvinainen kohdetyyppi, jolla on pitkä käyttöhistoria ja johon liittyy runsaasti historiallista tietoa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000012993>

53. Kalmistomäki 100524

Kunta: Askola
Kohde: Kalmistomäki
Tyyppi: hautapaikat
Ajoitus: keskiaikainen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Rautakauden ja keskiajan taitteeseen ajoittuva kalmisto sijaitsee pellon ympäröimällä kumpareella Porvoonjoen itärannalla. Kumpareen laella erottuu useita erityyppisiä painanteita, joista osa on merkitty kivellä. Laella on myös pohjakaavaltaan pyöreä, matalan maavallin ja kapean ojan ympäröimä noin 4 metriä halkaisijaltaan oleva kehä. Lisäksi joen puoleisella rinteellä on pohjakaavaltaan nelikulmaisia kivikehiä tai -tarhoja. Kohdetta on tutkittu kaivauksin.

VARK-perustelut:

Tieteellisesti merkittävä kohde. Itä-Uudenmaan ainoa rautakauden lopulle tai keskiajan alkuun ajoittuva kalmisto, jossa on mielenkiintoisia tutkimattomia rakenteita.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=18010059>

54. Kalvön rökkiö ja kivipöytä 100358

VARK-alueen perustelu:

Pronssikautisen hautarökkiön ja kivipöydän muodostama kokonaisuus.

Kunta: Porvoo
Kohde: Kalvön

Tyyppi: hautapaikat
Ajoitus: pronssikautinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000022629>

Kunta: Porvoo
Kohde: Kalvön kivipöytä
Tyyppi: kivirakenteet
Ajoitus: varhaismetallikautinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000027137>

Grunder för VARK-området:
En helhet som utgörs av ett gravröse och ett uppvallat block från bronsåldern.

Kommun: Borgå
Objekt: Kalvön
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000022629>

Kommun: Borgå
Objekt: Kalvön kivipöytä
Typ: stenkonstruktioner
Datering: tidig metallålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000027137>

55. Karhusalmen VARK-alue 100386

VARK-alueen perustelu:
Krimin sodan aikaisen tykkipatterin ja vedenalaisen väyläesteen muodostama kokonaisuus. Kohteille on tehty yhteinen aluerajaus, joka on yksittäisten arkeologisten kohteiden aluerajauksia laajempi.

Kunta: Espoo
Kohde: Karhusalmi (Hanasund)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1177>

Kunta: Espoo
Kohde: Karhusaari
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000020087>

Grunder för VARK-området:
En helhet som utgörs av ett artilleribatteri och ett farledshinder under vattnet från tiden för Krimkriget.

Kommun: Esbo
Objekt: Karhusalmi (Hanasund)

Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1177>

Kommun: Esbo
Objekt: Karhusaari
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000020087>

56. Kastalekasen 100930

Kunta: Raasepori
Kohde: Kastalekasen
Tyyppi: hautapaikat
Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:
Hyvin säilynyt ja poikkeuksellisen suuri pronssikautinen rökkiö (halkaisija 20 m, korkeus 2,5 m).
Maisemallisesti vaikuttavalla kohteella näköyhteys mereen on säilynyt.

VARK-perustelut:
Edustava pronssikauden rökkiö, joka vielä nykyisin havainnollistaa hienosti pronssikauden aikaista merellistä sijaintia. Kohde on tutkimaton ja hyvin säilynyt.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=835010094>

Kommun: Raseborg
Objekt: Kastalekasen
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder

Beskrivning:
Ett välbevarat och exceptionellt stort röse från bronsåldern (diameter på 20 m, höjd på 2,5 m).
Synkontakten till havet har bevarats vid det landskapsmässigt imponerande objektet.

Grunder för VARK-urvalet:
Ett representativt röse från bronsåldern, vilket fortfarande fint illustrerar den maritima placeringen under bronsåldern. Objektet har inte utforskats och det är välbevarat.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=835010094>

57. Kasuunihylky 100594

Kunta: Kirkkonummi
Kohde: Kasuunihylky

Tyyppi: alusten hylät
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Puurunkoisen, tasasaumaisen ja kolmimastoisen 1700-luvun sotalaivan hylky. Rungoltaan hyvin säilyneessä hyllyssä on runsaasti puuveistoksia. Mieshahmoinen keulakuva on pudonnut keulan vierelle pohjaan. Hyllyn kannella on kuusi tykkiä lavetteineen, ja laivan irtain esineistö on pääosin tallella. Joitakin esineitä, kuten laivakello, on nostettu ja konservoitu. Hylky on tutkimuksellisesti poikkeuksellisen mielenkiintoinen.

VARK-perustelut:

Rakenteiltaan ja esineistöltään poikkeuksellisen hyvin säilynyt sotalaiva on tutkimuksellisesti äärimmäisen arvokas. Yhtä hyvin säilyneitä 1700-luvun sota-aluksia tunnetaan tämän kohteen lisäksi vain yksi (Huis te Warmelo).

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=2490>

Kommun: Kyrkslätt
Objekt: Kasuunihylky
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk

Beskrivning:

Ett vrak efter ett tremastat, kravellbyggt krigsfartyg i trä från 1700-talet. Vrakets med välbevarat skrov har rikligt med träskulpturer. En manlig galjonsfigur har fallit bredvid bogen på botten. På vrakets däck finns sex kanoner jämte lavetter och fartygets lösa egendom har i huvudsak tagits tillvara. Vissa föremål, såsom fartygsklockan, har bärgats och konserverats. Vrakets är forskningsmässigt exceptionellt intressant.

Grunder för VARK-urvalet:

Krigsfartyget, som är exceptionellt välbevarat vad gäller struktur och artefakter, är forskningsmässigt extremt värdefullt. Enbart ett annat objekt som är ett lika välbevarat krigsskepp från 1700-talet är känt (Huis te Warmelo).

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=2490>

58. Kirkonkylä (Kyrkoby) Prästgården 101048

Kunta: Vantaa
Kohde: Kirkonkylä (Kyrkoby) Prästgården
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

1300-luvun puolivälissä rakennettu keskiaikainen pappila, joka on tuhoutunut tulipalossa 1400-luvulla. Hyvin säilyneet pappilan perustukset sijaitsevat nykyisen pappilan läheisyydessä. Alueella on sijainnut myös pappilan talousrakennuksia. Kohdetta on tutkittu kaivauksin ja tuloksia on julkaistu.

VARK-perustelut:

Hyvin säilyneet keskiaikaiset pappilat ovat harvinaisen kohdetyyppi. Kohteesta on runsaasti tutkimustietoa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000001727>

Kommun: Vanda

Objekt: Kirkonkylä (Kyrkoby) Prästgården

Typ: boplatser

Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

En medeltida prästgård som byggdes i medlet av 1300-talet, vilken förstörts i en brand på 1400-talet. Prästgårdens välbevarade grunder finns i närheten av den nuvarande prästgården. Också prästgårdens ekonomibyggnader har funnits i området. Objektet har undersökts med utgrävningar och resultaten har publicerats.

Grunder för VARK-urvalet:

Välbevarade medeltida prästgårdar är en sällsynt objektstyp. Det finns rikligt med forskningsinformation om objektet.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000001727>

59. Kivikon linnoitteiden VARK-alue 100310

VARK-alueen perustelu:

Kivikon ja Jakomäen alueen tukikohta IV:n linnoituslaitteet muodostavat hyvin säilyneen linnoitekokonaisuuden. Kohde on osa ensimmäisen maailmansodan aikaisen Suomenlinnan linnoituksen maarintamaa, eli Helsingin maalinnoitusta. VARK-alueelle on tehty useita kohteita yhdistävä laajempi rajaus. Kokonaisuuteen kuuluvat myös laajan rajauksen ulkopuolella sijaitsevat kohteet Helsinki Tukikohta IV:1 (Kivikko) ja Helsinki Tykkipatteri 70 (Kontula), jotka ovat mukana omilla muinaisjäännösalueiden mukaisilla rajauksillaan.

Kunta: Vantaa

Kohde: Tukikohta IV:3 (Rajakylä)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007733>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta IV:5 (Jakomäki)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011231>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta IV:6 (Jakomäki)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011233>

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta IV:7 (Jakomäki)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011234>

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta IV:8 (Jakomäki)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011237>

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta IV:9 (Jakomäki)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011242>

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta IV:10 (Kivikko)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011245>

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta IV:11 (Kivikko)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011249>

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta IV:12 (Kivikko)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011252>

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta IV:13 (Kivikko)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011254>

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta IV:14 (Kivikko)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011255>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta IV:tie (Kivikko, Jakomäki)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011259>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta IV:este 1 (Jakomäki)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011260>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta IV:este2 (Jakomäki)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000030984>

Grunder för VARK-området:

Befästningsverken vid bas IV i Stenböle- och Jakobackaområdet bildar en välbevarad befästningshelhet.

Objektet är en del av Sveaborgs landfästning från första världskriget, det vill säga Helsingfors landfästning.

Kommun: Vanda

Objekt: Tukikohta IV:3 (Rajakylä)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007733>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:5 (Jakomäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011231>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:6 (Jakomäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011233>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:7 (Jakomäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011234>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:8 (Jakomäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011237>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:9 (Jakomäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011242>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:10 (Kivikko)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011245>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:11 (Kivikko)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011249>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:12 (Kivikko)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011252>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:13 (Kivikko)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011254>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:14 (Kivikko)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011255>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:tie (Kivikko, Jakomäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011259>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:este 1 (Jakomäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011260>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta IV:este2 (Jakomäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000030984>

60. Kopinkallio 100746

Kunta: Askola

Kohde: Kopinkallio

Tyyppi: raaka-aineen hankintapaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Mesoliittiselle eli esikeraamiselle kivikaudelle ajoittuva kvartsilouhos sijaitsee pienellä kalliolla. Tutkimusten perusteella kvartsin louhinta on tehty kuumentamalla kallionpinta vähintään lämpöön +480 °C, jonka jälkeen suonessa esiintyvä kvartsi on voitu irrottaa kaatamalla kylmää vettä kuumalle kalliopinnalle. Louhinnan lisäksi paikalla on myös valmistettu kvartsiesineitä.

VARK-perustelut:

Harvinainen esimerkki mesoliittisesta kiviraaka-aineen hankinnasta louhimalla.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=18010051>

61. Krejansbergetin pronssikautiset röykkiöt 100441

VARK-alueen perustelu:

Kaksi vierekkäistä pronssikauden hautaröykkiökohdetta maisemallisesti näyttävällä paikalla korkean kallion laella.

Kunta: Siuntio

Kohde: Krejansberget

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=755010007>

Kunta: Siuntio

Kohde: Krejansberget 2

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=755010008>

Grunder för VARK-området:

Två bredvidliggande gravröseobjekt från bronsåldern på en mäktig plats i fråga om landskapet högt på toppen av en hög klippa.

Kommun: Sjundeå
Objekt: Krejansberget
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=755010007>

Kommun: Sjundeå
Objekt: Krejansberget 2
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=755010008>

62. Kroggårdsmalmen 100900

Kunta: Raasepori
Kohde: Kroggårdsmalmen
Tyyppi: hautapaikat
Ajoitus: rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Vanhemman roomalaisajan tarhakalmisto. Kalmisto koostuu reunakivin rajatuista toisissaan kiinni olevista suorakaiteen muotoisista tarhoista. Esineelliset ruumishautaukset on tehty tarhoihin. Kohde on tutkittu. Hauta-antimina oli rannerenkaita, keihäänkärki, putkikirveitä, veitsi, sirppejä ja saviastian paloja.

VARK-perustelut:

Kohde on tutkimushistoriallisesti poikkeuksellisen merkittävä ja edustava esimerkki harvinaisesta hautatypistä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010058>

Kommun: Raseborg
Objekt: Kroggårdsmalmen
Typ: gravplatser
Datering: järnålder

Beskrivning:

En tarandgrav från den äldre romerska tiden. Gravfältet består av rektangulära stenramar, som ligger i kontakt med varandra och avgränsats med en kantsten. Skelettbegravningar med föremål har gjorts i stenramarna. Objektet har utforskats. Gravgåvorna utgjordes av armringar, en spjutspets, holkyxor, en kniv, skärar och bitar av ett lerkärl.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är forskningshistoriskt exceptionellt betydande och ett representativt exempel på en sällsynt gravtyp.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010058>

63. Kronprins Gustav Adolf 100889

Kunta: Helsinki
Kohde: Kronprins Gustav Adolf
Tyyppi: alusten hylyt
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ruotsalainen linjalaiva, joka tuhoutui ja upposi Helsingin edustalla vuonna 1788 Kustaa III:n ja Venäjän Katariina II:n välisessä sodassa. Alus rakennettiin Ruotsin Karlskronassa vuonna 1784 aikansa kuuluisimman laiva-arkkitehdin Fredrik Henrik af Chapmanin piirustusten mukaan. Pohjaosiltaan säilyneellä hyllyllä avattiin vuonna 2000 koko Itämeren alueen ensimmäinen opastekyltein varustettu vedenalainen puisto sukeltajille.

VARK-perustelut:

Merkittävä kohde sekä lajityyppinsä edustajana että erittäin suuren tutkimuspotentiaalin kannalta. Meriarkeologian kehittämisessä merkittävässä osassa oleva hylky on hylkypuiston ansiosta hyvin saavutettavissa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1291>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Kronprins Gustav Adolf
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk

Beskrivning:

Ett svenskt linjeskepp, som förstördes och sjönk utanför Helsingfors år 1788 i kriget mellan Gustav II och Katarina II av Ryssland. Skeppet bygges i Karlskrona i Sverige år 1784 enligt ritningar av Fredrik Henrik af Chapman, som var den tidens mest kända fartygsarkitekt. Vid vraket, som är välbevarat vad gäller bottendelar, öppnades år 2000 den första undervattensparken i hela Östersjöområdet för dykare, parken är förseed med skyltning.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett betydande objekt i och med att det är representativt för sin typ och den väldigt stora forskningspotentialen. Vraket, som är en betydande del av utvecklingen av marinarkeologin, är tack vare vrakparken lätt tillgängligt.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1291>

64. Kullan ruukin VARK-alue 100005

VARK-alueen perustelu:

Kullan ruukkialueen kokonaisuuteen kuuluvat varsinaisen ruukin lisäksi läheinen vesimylly ja pinnanmuodoissa havaittava patoallas, joka ei ole muinaisjäännösrekisterissä kohteena. VARK-alue on rajattu muinaisjäännösrekisterin kohteita laajempaan.

Kunta: Raasepori
Kohde: Kullan ruukki
Tyyppi: teollisuuskohteet
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000015846>

Kunta: Raasepori
Kohde: Kullan mylly
Tyyppi: työ- ja valmistuspaikat
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000036923>

Grunder för VARK-området:

Den helhet som utgörs av Kulla bruksområde omfattar utöver det egentliga bruket den näraliggande vattenkvarnen och en dammbassäng som kan urskiljas bland ytformerna, vilken inte är ett objekt i registret över fornlämningar.

Kommun: Raseborg
Objekt: Kullan ruukki
Typ: industriobjekt
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000015846>

Kommun: Raseborg
Objekt: Kullan mylly
Typ: arbets- och tillverkningsplatser
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000036923>

65. Kullåkerbacken 101158

Kunta: Raasepori
Kohde: Kullåkerbacken
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: keskiaikainen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Mahdollisesti varhaiselle keskiajalle, 1200- ja 1300-luvuille ajoittuva asuinpaikka. Kyseessä on kokonaisuudessaan säilynyt kylänpaikka, jolta on havaintoja tulisijoista ja rakennustenpaikoista. Kylä on todennäköisesti autioitunut mustansurman seurauksena. Osa kohteesta on tutkittu vuonna 1926.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt esimerkki varhain autioituneesta varhaiskeskiaikaisesta kylänpaikasta.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000002488>

Kommun: Raseborg

Objekt: Kullåkerbacken
Typ: boplatser
Datering: järnålder; medeltida

Beskrivning:

En boplatz som eventuellt är från den tidiga medelåldern, 1200- och 1300-talen. Det handlar om en byplats som bevarats i sin helhet, och i den har eldstäder och byggnadsplatser observerats. Byn har sannolikt övergivits på grund av digerdöden. En del av objektet har undersökts år 1926.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat exempel på en byplats från den tidiga medeltiden, vilken tidigt övergivits.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000002488>

66. Kulosuonmäki 101136

Kunta: Karkkila
Kohde: Kulosuonmäki
Tyypä: raaka-aineen hankintapaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Historiallinen rautakaivos, jossa malmia on louhittu 1817–1819 ja 1824–1888.

VARK-perustelut:

Kulosuon rautakaivos on edustava ja hyvin säilynyt 1800-luvun kaivos. Kohde on tutkimaton ja arkeologisesti erittäin arvokas.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000013183>

67. Kunghamns soldarläger i Vahterpää 100320

VARK-alueen perustelu:

Historialliset leiripaikat muodostavat toiminnallisen ja maisemallisesti yhtenäisen kokonaisuuden.

Kunta: Loviisa
Kohde: Vahterpää Kungshamn
Tyypä: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=701010011>

Kunta: Loviisa
Kohde: Kungshamn Sandbacka
Tyypä: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=701010012>

Kunta: Loviisa
Kohde: Kungshamn Hamnflodan
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000003226>

Grunder för VARK-området:
De historiska lägerplatserna bildar en funktionellt och landskapsmässigt enhetlig helhet.

Kommun: Lovisa
Objekt: Vahterpää Kungshamn
Typ: boplatser
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=701010011>

Kommun: Lovisa
Objekt: Kungshamn Sandbacka
Typ: boplatser
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=701010012>

Kommun: Lovisa
Objekt: Kungshamn Hamnflodan
Typ: boplatser
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000003226>

68. Kårböle (Kaarela) 101210

Kunta: Helsinki
Kohde: Kårböle (Kaarela)
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:
Keskiaikainen autoitunut kylänpaikka metsässä. Löytöjen perusteella kohde on autoitunut ennen 1700-lukua. Kohteessa on havaittavissa kymmenkunta uunin- tai rakennuksenpohjaa ja keinotekoisia terasseja.

VARK-perustelut:
Rakentamattomana hyvin säilynyt autoitunut keskiaikainen ja 1500–1600-lukujen kyläntontti.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011479>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Kårböle (Kaarela)
Typ: boplatser
Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

En medeltida övergiven boplatz i skogen. Utifrån fynden har objektet övergivits före 1700-talet. I objektet kan man urskilja ett tiotals ugns- eller byggnadsgrunder och artificiella terrasser.

Grunder för VARK-urvalet:

En välbevarad övergiven bytomt från 1500–1600-talen, vilken inte varit föremål för byggande.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011479>

69. Laaksoalahden - Dalsvikin (Strandbackan) louhos 100724

Kunta: Espoo

Kohde: Laaksoalahden - Dalsvikin (Strandbackan) louhos

Tyyppi: raaka-aineen hankintapaikat

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Historiallisen ajan kalkkivilouhos, jonka säilynyt päälouhosalue on noin 60 metriä pitkä, 30 metriä leveä ja 4 metriä syvä. Kalkkilouhoksen lähellä on ollut kalkinpolttouuni, jota ei ole paikannettu maastossa. Louhoksen käytön alku ajoittuu mahdollisesti 1400-luvun lopulle Espoon kirkon rakennusaikaan, ja viimeisimmät tiedot louhinnasta ovat vuodelta 1904.

VARK-perustelut:

Pääkaupunkiseudulla harvinainen kohdetyyppi, jolla ollut hyvin pitkä käyttöaika.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000001639>

Kommun: Esbo

Objekt: Laaksoalahden - Dalsvikin (Strandbackan) louhos

Typ: förvärvsplatser för råmaterial

Datering: historisk

Beskrivning:

Ett kalkbrott från den historiska tiden. Det bevarade huvudbrottområdet är cirka 60 meter långt, 30 meter brett och 4 meter djupt. Nära kalkbrottet har det funnits en kalkbrännugn, som inte lokaliserats i terrängen. Brottet började eventuellt användas i slutet av 1400-talet under den tid då Esbo kyrka byggdes och de senaste uppgifterna om brytning är från år 1904.

Grunder för VARK-urvalet:

En sällsynt objektstyp i huvudstadsregionen, som haft en väldigt lång drifttid.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000001639>

70. Lammasjärvi 101181

Kunta: Raasepori
Kohde: Lammasjärvi
Tyyppi: taide, muistomerkit
Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kalliomaalaus sijaitsee veteen tippuvassa järvenrantakalliossa. Kuvakentän (koko 1,2 x 1 m) noin kymmenestä hahmosta vain ylin hirveä esittävä kuva on säilynyt selvästi. Muut kuvat ovat todennäköisesti hirviä ja käden jälkiä. Maalaustyyliltään hirvi on täytetty, eli ei vain pelkkä ääriviivapiirros.

VARK-perustelut:

Kohde on valtakunnallisesti merkittävä esimerkki läntisestä kalliomaalaustraditiosta.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000031394>

Kommun: Raseborg
Objekt: Lammasjärvi
Typ: konst, minnesmärken
Datering: stenålder

Beskrivning:

En hållmålning på en sjöstrandsklippa som stupar i vattnet. Av de cirka tio figurerna i bildfältet (storlek på 1,2 x 1 m) har enbart den översta bilden som visar en älg bevarats tydligt. Övriga bilder utgörs sannolikt av älg- och handspår. Vad gäller målningstil är älgen fylld, det vill säga inte enbart en konturteckning.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är ett nationellt betydande exempel på den västra hållmålningstraditionen.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000031394>

71. Lepinjärven rautakautiset kohteet 100377

VARK-alueen perustelu:

Lepinjärven ympäristön lukuisat rautakautiset kohteet muodostavat laajan ja yhtenäisen kokonaisuuden, jossa rautakauden eri vaiheet ovat monipuolisesti edustettuina. Kohteiden esittely laajempänä kokonaisuutena korostaa alueen arkeologista merkitystä ja tutkimuspotentiaalia.

Kunta: Raasepori
Kohde: Domargård I
Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat; kivirakenteet; työ- ja valmistuspaikat
Ajoitus: rautakautinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010002>

Kunta: Raasepori
Kohde: Domargård II
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010003>

Kunta: Raasepori

Kohde: Domargård IV

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010005>

Kunta: Raasepori

Kohde: Harjula

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010007>

Kunta: Raasepori

Kohde: Brobacka

Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat; kivirakenteet; työ- ja valmistuspaikat

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010017>

Kunta: Raasepori

Kohde: Stora Näset

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010023>

Kunta: Raasepori

Kohde: Lilla Näset

Tyyppi: hautapaikat; kultti- ja tarinapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010025>

Kunta: Raasepori

Kohde: Bäljars 1

Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010027>

Kunta: Raasepori

Kohde: Östergård

Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010032>

Kunta: Raasepori

Kohde: Etterkilen - Hinders

Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010034>

Grunder för VARK-området:

De otaliga objekten från järnåldern i omgivningen kring Lappträsket bildar en omfattande och enhetlig helhet, där järnålderns olika faser är representerade på ett mångsidigt sätt. Presentationen av objekten som en större helhet understryker områdets arkeologiska betydelse och forskningspotential.

Kommun: Raseborg

Objekt: Domargård I

Typ: arbets- och tillverkningsplatser; boplatser; gravplatser; stenkonstruktioner

Datering: järnålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010002>

Kommun: Raseborg

Objekt: Domargård II

Typ: boplatser

Datering: järnålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010003>

Kommun: Raseborg

Objekt: Domargård IV

Typ: gravplatser

Datering: järnålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010005>

Kommun: Raseborg

Objekt: Harjula

Typ: boplatser

Datering: järnålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010007>

Kommun: Raseborg

Objekt: Brobacka

Typ: arbets- och tillverkningsplatser; boplatser; gravplatser; stenkonstruktioner

Datering: historisk; järnålder; medeltida

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010017>

Kommun: Raseborg

Objekt: Stora Näset

Typ: gravplatser

Datering: järnålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010023>

Kommun: Raseborg

Objekt: Lilla Näset

Typ: gravplatser; kult- och berättelseplatser

Datering: järnålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010025>

Kommun: Raseborg

Objekt: Bäljars 1
Typ: boplatser; gravplatser
Datering: järnålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010027>

Kommun: Raseborg
Objekt: Östergård
Typ: boplatser; gravplatser
Datering: bronsålder; järnålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010032>

Kommun: Raseborg
Objekt: Etterkilen - Hinders
Typ: boplatser; gravplatser
Datering: järnålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010034>

72. Loviisan maalinnoitus 100938

Kunta: Loviisa
Kohde: Loviisan maalinnoitus
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Loviisan maalinnoitusta rakennettiin pääosin 1747–1756. Sen oli tarkoitus toimia Svartholman linnoitusten kanssa etuvartiona Venäjää vastaan. Päälinnoituksen osalta rakennustyöt eivät kuitenkaan edenneet juuri maavalleja ja perustuksien kaivamista pitemmälle. Kivistä rakennettiin lopulta ainoastaan kaupungin Harjun sarvilinnoitus ja bastionit Rosen ja Ungern. Linnoituksen itäosa on välttynyt uudemmalta rakennustoiminnalta.

VARK-perustelut:

Loviisan maalinnoitus ilmentää ainutlaatuisella tavalla eurooppalaisen 1700-luvun linnoitusrakentamisen soveltamista Suomen ilmastoon ja rannikon maantieteellisiin olosuhteisiin.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000003233>

Kommun: Lovisa
Objekt: Loviisan maalinnoitus
Typ: försvarsverk
Datering: historisk

Beskrivning:

Lovisa landfästning bygges i huvudsak 1747–1756. Avsikten var att tillsammans med Svartholm fungera som militär utpost mot Ryssland. Vad gäller huvudfästningen framskred dock inte byggnadsarbetena längre än till grävning av jordvallar och grunder. Av sten byggdes till slut enbart stadens hornverk Åsen och bastionerna Rosen och Ungern. Fästningens östra del har undgått nyare byggnadsverksamhet.

Grunder för VARK-urvalet:

Lovisa landfästning redogör på ett unikt sätt för tillämpningen av det europeiska fästningsbyggandet under 1700-talet i det finländska klimatet och kustens geografiska förhållanden.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000003233>

73. Långbromossenin suosilta 101087

Kunta: Lapinjärvi

Kohde: Långbromossenin suosilta

Tyyppi: kulkuväylät

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Historialliselle ajalle ajoittuva suosilta. Tutkimusten perusteella 140 metriä pitkässä sillassa on neljä päällekkäistä hirsikerrosta, jotka ajoittuvat 1400-luvulta 1700-luvulle. Siltarakenteet ovat säilyneet suoturpeeseen uponneina.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt suosilta, jonka merkittävyyttä lisää pitkä käyttöaika. Edustava ja tieteellisesti merkittävä kohde.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000003231>

Kommun: Lappträsk

Objekt: Långbromossenin suosilta

Typ: färdvägar

Datering: historisk

Beskrivning:

En bro över en mosse från den historiska tiden. Utifrån undersökningarna finns det fyra överlappande stocklager på den 140 meter långa bron. Stocklagren är från 1400-talet till 1700-talet.

Grunder för VARK-urvalet:

En välbevarad bro över en mosse, vars betydelse ökas av den långa användningstiden. Ett representativt och vetenskapligt betydande objekt.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000003231>

74. Långkärrsmarken E 101035

Kunta: Porvoo

Kohde: Långkärrsmarken E

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Hyvin säilynyt neoliittisen kivilaudan asuinpaikka, joka sijaitsee metsämaastossa kallioiden välisellä hiekkaterassilla. Asuinpaikalla on yksi soikea ja matala asumuspainanne. Rannansiirtymän ja saviastianpalojen ominaisuuksien perusteella asuinpaikka on ajoitettu 3000-luvun loppupuolelle eaa.

VARK-perustelut:

Metsässä hyvin säilynyt kohde, jolla maanpinnalle näkyvä ja Etelä-Suomen rannikolle harvinainen kivilaudan asumuspainanne.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000028483>

Kommun: Borgå

Objekt: Långkärrsmarken E

Typ: boplatser

Datering: stenålder

Beskrivning:

En välbevarad boplatser från neolitikum, vilken finns i skogsterräng på en sandterrass mellan bergen. På boplatserna finns en oval och låg boplatsergrop. Utifrån strandförskjutningen och lerkärlbitarnas egenskaper har boplatserna daterats till slutet av 3000 fvt.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat objekt i skogen, med en medeltida boplatsergrop som syns på markytan och som är sällsynt på kusten i södra Finland.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000028483>

75. Långvik (Långvik) 100943

Kunta: Inkoo

Kohde: Långvik (Långvik)

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Autioitunut keskiaikainen kylänpaikka, jossa 1560-luvun tietojen mukaan oli vielä neljä tilaa. Raaseporin läänin vuoden 1540 maakirjan mukaan kylässä oli kahdeksan asuttua ja kolme-neljä autiotilaa. Kohde sijaitsee peltojen ja tien rajaamalla mäenkumpareella, Suuren Rantatien varrella. Alueella on runsaasti historiallisen ajan kyläasutuksesta kertovia jäännöksiä kuten rakennusten perustuksia, kivirivejä ja -aitoja, kiviröykkiöitä sekä muita kivirakenteita. Joissakin kohdissa kiviaidat ja pitkänomaiset kiveykset ovat voineet rajata pieniä pelloja tai puutarhoja.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt keskiaikainen autioitunut kylänpaikka.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007465>

Kommun: Ingå

Objekt: Långvik (Långvik)
Typ: boplatser
Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

En övergiven medeltida byplats, som enligt uppgift hade fyra gårdar ännu på 1560-talet. Enligt 1540 års jordebok över Raseborgs län fanns det åtta bebodda gårdar och tre eller fyra ödegårdar i Långvik. Objektet finns på en kulle, som avgränsas av åkrar och en väg, längs Stora Strandvägen. I området finns det rikligt med lämningar som redogör för bybosättning under den historiska tiden, såsom grunder för byggnader, stenrader och -gården, stenrosen och andra stenkonstruktioner. På vissa punkter verkar det som om stengården och avlänga stensättningar avgränsat små åkrar eller trädgårdar.

Grunder för VARK-urvalet:
En välbevarad övergiven byplats från medeltiden.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007465>

76. Länsimäen linnoitteiden VARK-alue 100436

VARK-alueen perustelu:

Länsimäen tukikohta II:n Vantaan alueella sijaitsevat linnoitteen osat muodostavat harvinaisen hyvin säilyneen linnoitekokonaisuuden. Linnoitusten ympäristöön on rakennettu polkuja, joita pitkin pääsee tutustumaan linnoitteisiin. Alueen kohteille on luotu yhteinen VARK-alue, joka on yksittäisten arkeologisten kohteiden aluerajauksia laajempi.

Kunta: Vantaa
Kohde: Tukikohta II:1 (Länsimäki)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007646>

Kunta: Vantaa
Kohde: Tukikohta II:2 (Länsimäki)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007647>

Kunta: Vantaa
Kohde: Tukikohta II:3 (Länsimäki)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007673>

Kunta: Vantaa
Kohde: Tukikohta II:5 (Länsimäki)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007675>

Kunta: Vantaa
Kohde: Tukikohta II:7 (Länsimäki)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007677>

Kunta: Vantaa
Kohde: Tukikohta II:8 (Länsimäki)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007692>

Kunta: Vantaa Helsinki
Kohde: Tukikohta II:tie (Länsimäki)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007706>

Kunta: Vantaa
Kohde: Tukikohta II:kaivo (Länsimäki)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007707>

Grunder för VARK-området:
Fästningsverksdelarna i området i Vanda för Bas II i Västerkulla bildar en sällsynt välbevarad fästningshelhet. I fästningens omgivning har stigar byggts, längs vilka det är möjligt att bekanta sig med befästningarna.

Kommun: Vanda
Objekt: Tukikohta II:1 (Länsimäki)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007646>

Kommun: Vanda
Objekt: Tukikohta II:2 (Länsimäki)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007647>

Kommun: Vanda
Objekt: Tukikohta II:3 (Länsimäki)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007673>

Kommun: Vanda

Objekt: Tukikohta II:5 (Länsimäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007675>

Kommun: Vanda

Objekt: Tukikohta II:7 (Länsimäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007677>

Kommun: Vanda

Objekt: Tukikohta II:8 (Länsimäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007692>

Kommun: Vanda Helsingfors

Objekt: Tukikohta II:tie (Länsimäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007706>

Kommun: Vanda

Objekt: Tukikohta II:kaivo (Länsimäki)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007707>

77. Löparö 101095

Kunta: Sipoo

Kohde: Löparö

Tyyppi: asuinpaikat; kivirakenteet; raaka-aineen hankintapaikat; teollisuuskohteet; työ- ja valmistuspaikat

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Poikkeuksellisen monipuolinen kohde, jossa on keskiaikainen autioitunut kylänpaikka, Vaasa-ajan salpietarikeittimö, louhos ja tuulimyllyn paikka (1800-luku). Kohteella on havaittavissa kiviuneja, rakennusten perustuksia, tieterasseja, kivettyjä ojia, kiviaitoja, kuoppia ja kumpareita.

VARK-perustelut:

Löparö on harvinainen ja hyvin säilynyt esimerkki autioituneesta keskiaikaisesta kylänpaikasta ja esiteollisesta Vaasa-ajan salpietarikeittimöstä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000010857>

Kommun: Sibbo

Objekt: Löparö

Typ: arbets- och tillverkningsplatser; boplatser; förvärvsplatser för råmaterial; industriobjekt; stenkonstruktioner

Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

Ett exceptionellt mångsidigt objekt med en medeltida övergiven byplats, ett salpeterkokeri från Vasatiden, ett stenbrott och en plats för en väderkvarn (1800-talet). Vid objektet är det möjligt att urskilja stenugnar, byggnadsgrunder, vägterrasser, stenbelagda diken, stengården, gropar och kullar.

Grunder för VARK-urvalet:

Löparö är ett sällsynt och välbevarat exempel på en övergiven byplats och ett förindustriellt salpeterkokeri från Vasatiden.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000010857>

78. Mankbyn VARK-alue 100379

VARK-alueen perustelu:

Keskiaikaisen kylätontin ja kivikautisten asuinpaikkojen muodostama asutushistoriallinen kokonaisuus.

Kohteille on tehty yhteinen aluerajaus, joka on yksittäisten arkeologisten kohteiden aluerajauksia laajempi.

Kunta: Espoo

Kohde: Finns

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=49010002>

Kunta: Espoo

Kohde: Backisåker 1

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=49010004>

Kunta: Espoo

Kohde: Mankby (Mankki)

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000001861>

Grunder för VARK-området:

En bosättningshistorisk helhet som utgörs av en medeltida bytomt och boplatser från stenåldern.

Kommun: Esbo

Objekt: Finns

Typ: boplatser

Datering: stenålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=49010002>

Kommun: Esbo
Objekt: Backisåker 1
Typ: boplatser
Datering: stenålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=49010004>

Kommun: Esbo
Objekt: Mankby (Mankki)
Typ: boplatser
Datering: historisk; medeltida
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000001861>

79. Mariendahlin (Mariedal) lasiruukki 101191

Kunta: Sipoo
Kohde: Mariendahlin (Mariedal) lasiruukki
Tyyppi: teollisuuskohteet
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:
Vuosina 1781–1824 toimineen lasiruukin jäännökset. Peltojen reunustamalla kumpareella on kuonakasoja ainoana maanpinnalle näkyvänä rakenteena. Sen ympärillä peloissa on runsaasti tiiltä, lasia, kvartsia ja lasikuonaa.

VARK-perustelut:
Kohde on hyvin säilynyt esimerkki varhaisesta lasiteollisuudesta. Sen arkeologinen arvo ja tutkimuspotentialiaali on lyhyen käyttöajan ja yhä tutkimattomien osien vuoksi poikkeuksellisen suuri.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=753500002>

Kommun: Sibbo
Objekt: Mariendahlin (Mariedal) lasiruukki
Typ: industriobjekt
Datering: historisk

Beskrivning:
Lämningarna efter ett glasbruk som var i drift åren 1781–1824. På kullen, som är kantad av åkrar, finns det högar av glasslagg. I åkrarna runt den finns rikligt med tegel, glas, kvarts och glasslagg.

Grunder för VARK-urvalet:
Objektet är ett välbevarat exempel på tidigt glasbruk. Dess arkeologiska värde och forskningspotential är på grund av den korta brukstiden och de delar som fortfarande inte utforskats exceptionellt stort.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=753500002>

80. Medvastö Byviken 101060

Kunta: Kirkkonummi
Kohde: Medvastö Byviken
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Keskiaikainen kylänpaikka, joka on autioitunut ennen vuotta 1774. Hyvin säilyneellä tonttialueella on eri aikaisia rakennuksen pohjia ja uuninperustuksia.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt esimerkki varhain autioituneesta keskiaikaisesta kylänpaikasta. Tällaiset suuret autiokylät ovat harvinaisia ja siten arkeologisesti erittäin arvokkaita.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000012873>

Kommun: Kyrkslätt
Objekt: Medvastö Byviken
Typ: boplatser
Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

En medeltida byplats, som övergivits före år 1774. På det välbevarade tomtområdet finns det byggnadsgrunder från olika tider och ugnskonstruktioner.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat exempel på en medeltida byplats som tidigt övergivits. Sådana stora öde byar är sällsynta och följaktligen arkeologiskt väldigt värdefulla.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000012873>

81. Mulan 100520

Kunta: Hanko
Kohde: Mulan
Tyyppi: alusten hylky
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Merkittävä 1600-luvun alun puisen purjelaivan hylky (koko 12 x 4,5 m). Limisaumainen pienen rannikkoaluksen hylky on tehty pääosin Tukholman lähistöllä kasvaneesta männystä. Rikaslöytöisestä hylystä on tutkimuksissa nostettu muun muassa kirkon kellot, rintahaarniska, käsiaseita, rahoja, jalkineita ja paljon muuta. Osa lastista on todennäköisesti ryöstösaalista.

VARK-perustelut:

Harvinainen 1600-luvun alun hylky, jossa poikkeuksellisen runsas idän sotaretkiin viittaava lasti. Kohteessa

on runsaasti tutkimuspotentialia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1336>

Kommun: Hangö
Objekt: Mulan
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk

Beskrivning:

Ett betydande vrak efter ett segelfartyg i trä från början av 1600-talet (storlek på 12 x 4,5 m). Vraket efter en liten kustfarare med överlappande fogar har gjorts i furu, som i huvudsak växt i närheten av Stockholm. Vid undersökningarna har man från det fyndrika vraket bärgat bland annat kyrkklockor, ett bröstharnesk, handvapen, pengar, skodon och mycket annat. En del av lasten är sannolikt plundringsbyte.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett sällsynt vrak från början av 1600-talet, med en exceptionellt stor last, som tyder på en krigsresa österut. Objektet har en stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1336>

82. Mustavuoren linnoitteiden VARK-alue 100309

VARK-alueen perustelu:

Mustavuoren tukikohta I:n linnoituslaitteet muodostavat pääkaupunkiseudun parhaiten säilyneen ensimmäisen maailmansodan aikaisen Helsingin maalinnoituksen linnoitekokonaisuuden. Kohteille on tehty yhteinen aluerajaus, joka on yksittäisten arkeologisten kohteiden aluerajauksia laajempi.

Kunta: Helsinki
Kohde: Tykkipatteri 61 (Mustavuori)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007628>

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta I:9 (Niinisaari)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007629>

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta I:10 (Mustavuori)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen
Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007630>

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta I:11 (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007631>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:12 (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007632>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:13 (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007633>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:14 (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007634>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:15 (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007635>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:17 (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007638>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:18 (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007639>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:19 (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007640>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:20 (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007641>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:tie (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007642>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:21 (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007643>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:este1 (Niinisaari)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000015039>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:kaivo (Mustavuori)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000015040>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta I:parakkialue (Mustavuori)

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000040133>

Grunder för VARK-området:

Befästningsverken i bas I vid Svarta backen bildar den bäst bevarade fästningshelheten i huvudstadsregionen i Helsingfors landfästning från första världskriget.

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tykkipatteri 61 (Mustavuori)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007628>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta I:9 (Niinisaari)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007629>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Tukikohta I:10 (Mustavuori)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007630>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Tukikohta I:11 (Mustavuori)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007631>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Tukikohta I:12 (Mustavuori)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007632>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Tukikohta I:13 (Mustavuori)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007633>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Tukikohta I:14 (Mustavuori)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007634>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Tukikohta I:15 (Mustavuori)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007635>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Tukikohta I:17 (Mustavuori)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007638>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Tukikohta I:18 (Mustavuori)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007639>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta I:19 (Mustavuori)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007640>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta I:20 (Mustavuori)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007641>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta I:tie (Mustavuori)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007642>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta I:21 (Mustavuori)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007643>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta I:este1 (Niinisaari)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000015039>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta I:kaivo (Mustavuori)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000015040>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta I:parakkialue (Mustavuori)

Typ: boplatser

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000040133>

83. Mårbacka 101167

Kunta: Lohja

Kohde: Mårbacka

Tyyppi: raaka-aineen hankintapaikat

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Historiallinen rautakaivos, jossa on louhittu ainakin vuosina 1668–1673. Paikalla sijaitsevan reunoiltaan jyrkän kuilun (pituus 11 m, leveys 5 m) länsipään suuaukko on jäänyt veden alle. Louhoksen ympäristössä on louhintajätettä ja mahdollisen koelouhinnan jälkiä. Louhos sijaitsee metsäisellä kalliokumpareella, ja se on hyvin säilynyt.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt ja tutkimaton esimerkki 1600-luvun rautakaivoksesta. Varhaisen kaivostoiminnan kohde on arkeologisesti erittäin arvokas.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000013347>

Kommun: Lojo

Objekt: Mårbacka

Typ: förvärvsplatser för råmaterial

Datering: historisk

Beskrivning:

En historisk järngruva, med gruvsdrift åtminstone åren 1668–1673. På platsen har mynningen till det västra schaktet med branta kanter (längd på 11 m, bredd på 5 m) på platsen har täckts av vatten. I omgivningen kring brottet finns det brytningslämningar och spår av eventuell provbrytning. Brottet ligger på en skogbevuxen bergskulle och det är välbevarat.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat och utforskat exempel på en järngruva från 1600-talet. Detta tidiga gruvsdriftsobjekt är arkeologiskt sett väldigt värdefullt.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000013347>

84. Mårtensby (Martinkylä) Lillas 100725

Kunta: Vantaa

Kohde: Mårtensby (Martinkylä) Lillas

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen; kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Autioitunut 1500-luvun menestyneen maaseutukauppiaan tila. Paikalla on suoritettu laajoja arkeologisia kaivauksia, joissa on löydetty runsaasti rakenteita ja esinelöytöjä 1300-luvulta 1700-luvun lopulle. Tila pystytään yhdistämään historiallisesti tunnettuihin asukkaisiin 1500-luvulta alkaen. Kohde sijaitsee arvokkaalla maisema-alueella.

VARK-perustelut:

Hyvin säilyt autioitunut kauppiaan tila, josta on sekä tutkittua tietoa että runsaasti jäljellä olevaa tutkimuspotentiaalia. Pitkä asutushistoria ja henkilöihin liitettävissä olevat historialliset lähteet nostavat kohteen lähdearvoa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000001739>

Kommun: Vanda
Objekt: Mårtensby (Martinkylä) Lillas
Typ: boplatser
Datering: historisk; medeltida; stenålder

Beskrivning:

En övergiven gård tillhörande en framgångsrik lanthandlare från 1500-talet. Omfattande arkeologiska utgrävningar har gjorts på platsen, där rikligt med konstruktioner hittats, liksom också artefakter från 1300-talet fram till slutet av 1700-talet. Gården kan kopplas till historiskt kända invånare från och med 1500-talet. Finns i ett värdefullt landskapsområde.

Grunder för VARK-urvalet:

En välbevarad övergiven lanthandlarsgård, som är dokumenterad och som fortfarande har stor forskningspotential. Den långa bosättningshistorien och de historiska källor som kan kopplas till personerna höjer objektets källvärde.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000001739>

85. Norrby 101014

Kunta: Inkoo
Kohde: Norrby
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Viimeistään vuonna 1693 autoitunut kylänpaikka. Keskiajalta periytyvä kylä mainitaan historiallisissa lähteissä vuonna 1540. Kyseessä lienee alkujaan rannikon vanhaa suomalaisasutusta. Alueella on röykkiöitä sekä uunin että rakennuksen perustukset.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt esimerkki varhain autoituneesta keskiaikaisesta kylänpaikasta. Tällaiset varhain autoituneet kylät ovat harvinaisia ja siten arkeologisesti erittäin arvokkaita.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000012199>

Kommun: Ingå
Objekt: Norrby
Typ: boplatser
Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

En byplats som övergivits senast år 1693. Byn från medeltiden nämns i historiska källor år 1540. Det handlar sannolikt om gammal finsk bosättning vid platsen, som ursprungligen var kust. I området finns det rösen och ugn- och byggnadsgrunder.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat exempel på en medeltida byplats som tidigt övergivits. Sådana stora byar som tidigt

övergivits är sällsynta och följaktligen arkeologiskt väldigt värdefulla.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000012199>

86. Nothamn/ Norrkam 100731

Kunta: Raasepori
Kohde: Nothamn/ Norrkam
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Raaseporin linnan alaisuuteen kuulunut keskiaikainen autioitunut saaristolaiskylä. Saarella oli 1500-luvulla kaksi taloa, joista toinen autioitui lopullisesti jo 1500-luvulla ja toinen oli autiona pitkiä jaksoja 1600-luvulla. Kohdetta on tutkittu vain muutamien koekuopin, joista saatiin löytöinä palanutta savea ja 1500–1600-luvuille ajoittuvaa punasavikeramiikkaa. Paikalla on nykyisin perinnemaisemana hoidettua niittyä.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt esimerkki varhain autioituneesta keskiaikaisesta saaristolaiskylästä. Tällaiset autiokylät ovat harvinaisia ja siten arkeologisesti erittäin arvokkaita

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000013008>

Kommun: Raseborg
Objekt: Nothamn/ Norrkam
Typ: boplatser
Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

En övergiven medeltida skärgårdsby som lytt under Raseborg. På ön fanns det på 1500-talet två hus, av vilket det ena slutgiltigt övergavs redan på 1500-talet och det andra var öde under långa perioder på 1600-talet. Enbart några provgropar i objektet har utforskats och fynden utgjordes av bränd lera och rödlerkeramik från 1500–1600-talen. På platsen finns det idag en äng som vårdas som traditionslandskap.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat exempel på en medeltida skärgårdsby som tidigt övergivits. Sådana öde byar är sällsynta och följaktligen arkeologiskt väldigt värdefulla.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000013008>

87. Nöuskärmmalmen 100557

Kunta: Loviisa
Kohde: Nöuskärmmalmen
Tyyppi: kultti- ja tarinapaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Historialliselle ajalle ajoittuva spiraalinmuotoinen jatulintarha (7 kehää, halkaisija 5,5–6,0 m), yksi vaurioitunut jatulintarha ja neljä pienempää kivikehää, joiden mahdolliset keskusrakenteet ovat kasvillisuuden alla. Kohde sijaitsee sisämaassa, mikä on kohdetyypille poikkeuksellinen ympäristö.

VARK-perustelut:

Kohde on sijaintinsa puolesta poikkeuksellinen, ja sen monimuotoisuutta lisäävät pienemmät kivikehät.

Kohde on merkittävä selvittäessä alueen asutushistoriaa ja jatulintarhojen rakennusajankohtaa sekä itse jatulintarhojen tyyppiä ja merkityksiä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=585010020>

Kommun: Lovisa

Objekt: Nöuskärmmalmen

Typ: kult- och berättelseplatser

Datering: historisk

Beskrivning:

Två spiralformade stenlabyrinter och fyra mindre stencirklar från den historiska tiden, vars eventuella centralkonstruktioner är täckta av växtlighet. Objektet finns i inlandet, vilket är en exceptionell omgivning för objektstypen.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är exceptionellt vad gäller placering och dess diversitet ökas av de mindre stencirkarna. Objektet är betydande för utredningen av bosättningshistorien i området och tidpunkten för byggandet av stenlabyrinter och själva stenlabyrinternas typer och deras betydelse.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=585010020>

88. Offeberget 100562

Kunta: Raasepori

Kohde: Offeberget

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Pronssikautinen hautaröykkiö (halkaisija 14 m, korkeus 2 m). Röykkiö on osin vaurioitunut kolmiomittaustornia rakennettaessa, mikä on suhteellisen tyyppillistä kallioiden laella sijaitsevilla esihistoriallisilla kivirakenteilla. Kohdetta ei ole tutkittu kaivauksin.

VARK-perustelut:

Melko hyvin säilynyt, edustava ja maisemallisesti vaikuttava esimerkki pronssikautisesta hautaröykkiöstä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010007>

Kommun: Raseborg

Objekt: Offeberget
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder

Beskrivning:

Ett gravröse från bronsåldern (diameter på 14 m, höjd på 2 m) Röset har delvis skadats då triangelmätningstornen byggts, vilket är relativt typiskt vid förhistoriska stenkonstruktioner som finns på klippkrön. Objektet har inte utforskats med utgrävningar.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett relativt välbevarat, representativt och landskapsmässigt imponerande exempel på ett gravröse från bronsåldern.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010007>

89. Ojamon rautakaivos 101135

Kunta: Lohja
Kohde: Ojamon rautakaivos
Tyypä: raaka-aineen hankintapaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Suomen ensimmäinen rautakaivos, jonka Erik Flemingin perusti virallisesti vuonna 1542 kuningas Kustaa Vaasan oikeuttamana. Kaivos on ollut toiminnassa lyhyitä kausia useaan otteeseen. Viimeinen louhintavaihe päättyi 1860-luvulla. Paikalla on vedentäyttämiä kaivoskuiluja, ilmanottoaukkoja ja sivukivikasvoja. Kohde on melko hyvin säilynyt.

VARK-perustelut:

Suomen vanhimpina ja monipuolisena kaivosalueena Ojamo on merkittävä arkeologinen kohde.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000012723>

Kommun: Lojo
Objekt: Ojamon rautakaivos
Typ: förvärvsplatser för råmaterial
Datering: historisk

Beskrivning:

Finlands första järngruva, som Erik Fleming formellt grundade år 1542, bemyndigad av kung Gustav Vasa. Gruvan har vid flera repriser varit i drift i korta perioder. Den sista brytningsfasen upphörde på 1860-talet. På platsen finns det vattenfyllda gruvschakt, luftintagsöppningar och sidostenhögar. Objektet är relativt välbevarat.

Grunder för VARK-urvalet:

I egenskap av Finlands äldsta gruvområde och ett mångsidigt sådant är Ojamo ett betydande arkeologiskt objekt.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000012723>

90. Pappila 100614

Kunta: Kirkkonummi
Kohde: Pappila
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen; pronssikautinen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:
Myöhäiseltä kivikaudelta vanhemmalle rautakaudelle asutettuna ollut asuinpaikka sijaitsee Kirkkonummen pappilan etelään viettävässä pihapiirissä.

VARK-perustelut:
Kivikauden lopun ja metallikausien alun asuinpaikat ovat harvinaisia. Hyvin säilynyt asuinpaikka, jonka tutkimuksellinen potentiaali on suuri.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=257010027>

Kommun: Kyrkslätt
Objekt: Pappila
Typ: boplatser
Datering: bronsålder; järnålder; stenålder

Beskrivning:
En boplatser som varit bebodd från den senare stenåldern till den tidiga järnåldern i en gårdskrets som öppnar sig mot söder vid Kyrkslättts prästgård.

Grunder för VARK-urvalet:
Boplatser från slutet av stenåldern och början av metallåldrarna är sällsynta. En välbevarad boplatser, med stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=257010027>

91. Parkkala (Barkarböle) 100948

Kunta: Raasepori
Kohde: Parkkala (Barkarböle)
Tyyppi: teollisuuskohteet; työ- ja valmistuspaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:
1680-luvulla raudanvalmistukseen rakennettu masuuni, jota ei historiallisten lähteiden perusteella kuitenkaan koskaan käytetty. Masuunin raunio erottuu maan- ja kivensekaisena pyöreänä kumpareena (halkaisija 15 m, korkeus 4 m).

VARK-perustelut:

Käyttämättä jääneet masuunit ovat harvinaisia ja erittäin arvokkaita raudanjalostuksen tietolähteitä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000008959>

Kommun: Raseborg

Objekt: Parkkala (Barkarböle)

Typ: arbets- och tillverkningsplatser; industriobjekt

Datering: historisk

Beskrivning:

En masugn som byggts på 1680-talet för järntillverkning, vilken dock enligt historiska källor aldrig användes. Masugnsruinerna kan urskiljas som en rund kulle av jord och sten (diameter på 15 m, höjd på 4 m).

Grunder för VARK-urvalet:

Oanvända masugnar är sällsynta och väldigt värdefulla informationskällor om järnförädling.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000008959>

92. Pikku Linnamäki 100633

Kunta: Porvoo

Kohde: Pikku Linnamäki

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Pikku Linnamäki on matala pitkänomainen kumpare, joka oli käyttöaikanaan saari. Kumpareen laella sijaitsee varhaiselle rautakaudelle (50 eaa. – 400 jaa.) ajoittuva kalmisto, josta on löydetty sekä poltto- että ruumishautauksia. Hautaukset on tehty mäen lakialuetta peittävän tiheän kiveyksen alle. Joidenkin hautojen ympärillä oli kivistä tehtyjä kehyksiä. Hautojen esineistönä on löydetty työkaluja ja pronssikoruja.

VARK-perustelut:

Löydöiltään runsas, rakenteiltaan harvinainen ja tutkimushistoriallisesti merkittävä varhaisen rautakauden kalmisto.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=612010025>

Kommun: Borgå

Objekt: Pikku Linnamäki

Typ: gravplatser

Datering: järnålder

Beskrivning:

Lilla Borgbacken är en låg utdragen kulle, som under den tid då den användes var en holme. På kullens krön finns ett gravfält från den tidiga järnåldern (50 fvt. –400 evt.), i vilket såväl brand- som skelettgravar hittats. Gravarna har gjorts under den täta stensättningen som täcker backens krönområde. Det fanns ramkonstruktioner i sten runt vissa gravar. I gravarna utgörs fynden av verktyg och bronsmycken.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett gravfält från den tidiga järnåldern, vilket vad gäller fynd är rikligt, i fråga om konstruktioner är sällsynt och forskningshistoriskt betydande.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=612010025>

93. Pohjoinen Kotka 100742

Kunta: Inkoo

Kohde: Pohjoinen Kotka

Tyyppi: alusten hylky

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Venäläinen linjalaiva Severnyj Oriel (suomeksi Pohjoinen Kotka) rakennettiin Arkangelissa vuosina 1786–1787. Se upposi ajettuaan karille Kustaa III:n sodassa Barösundin taistelussa vuonna 1789. Hylky on hajonnut noin 30 m pitkälle ja noin 18 m leveälle alueelle. Laiva upposi hitaasti, ja suurin osa sen irtaimistosta ehdittiin pelastaa.

VARK-perustelut:

Vaikka hylky ei ole säilynyt kokonaisena, se on hieno esimerkki merkittävästä 1700-luvun suurimman kokoluokan venäläisestä sotalaivasta, ja tuon ajan Ruotsin ja Venäjän kiihkeästä valtataistelusta Itämerellä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1426>

Kommun: Ingå

Objekt: Pohjoinen Kotka

Typ: fartygsvrak

Datering: historisk

Beskrivning:

Det ryska linjefartyget Severnyj Oriel (på svenska Den nordliga örnen) byggdes i Archangelsk åren 1786–1787. Det sjönk efter att ha gått på grund av i Gustav III:s ryska krig i slaget vid Barösund år 1789. Vraket har gått sönder och spridit sig till ett område som är cirka 30 meter långt och cirka 18 meter brett. Fartyget sjönk långsamt och man hann rädda största delen av dess lösa egendom.

Grunder för VARK-urvalet:

Trots att vraket inte bevarats i sin helhet, är det ett fint exempel på ett betydande ryskt krigsfartyg av den största storleksklassen från 1700-talet och på den intensiva maktkampen på Östersjön.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1426>

94. Porkkalan kaivos (Kustaa II Adolfin hopeakaivos) 101215

Kunta: Kirkkonummi

Kohde: Porkkalan kaivos (Kustaa II Adolfin hopeakaivos)

Tyyppi: raaka-aineen hankintapaikat

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Historiallinen kuningas Kustaa II Adolfin hopeakaivos Kirkkonummella. Malmia tiedetään louhitun ainakin Vaasa-ajan lopulla vuosina 1615–1616. Hyvin säilynyt avolouhos (7,5 x 5,5 x 2,5–3 m) sijaitsee kallioisessa metsässä. Louhinta on tehty ajalle tyypillisellä polttolouhintamenetelmällä, eli ilman poria tai räjähteitä.

VARK-perustelut:

Suomessa harvinainen ja hyvin säilynyt esimerkki varhaisesta kaivostoiminnasta. Paikan arkeologinen arvo on sen lyhyen käyttöajan ja tutkimattomuuden vuoksi poikkeuksellisen suuri.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000013392>

Kommun: Kyrkslätt

Objekt: Porkkalan kaivos (Kustaa II Adolfin hopeakaivos)

Typ: förvärvsplatser för råmaterial

Datering: historisk

Beskrivning:

Den historiska konung Gustav II Adolfs silvergruva i Kyrkslätt. Det är känt att malm bröts åtminstone i slutet av Vasatiden under åren 1615–1616. Ett välbevarat dagbrott (7,5 x 5,5 x 2,5–3 m) i en skog med hållmark. Brytningen har gjorts med tillmkningsmetoden, som är typisk för perioden, det vill säga utan borr eller sprängämnen.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett i Finland sällsynt och välbevarat exempel på tidig gruvdrift. Platsens arkeologiska värde är exceptionellt stort på grund av dess korta brukstid och för att det inte utforskats.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000013392>

95. Porlom (Porlammi) 101168

Kunta: Lapinjärvi

Kohde: Porlom (Porlammi)

Tyyppi: taide, muistomerkit

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Yksi Suomen kuudesta UNESCO:n maailmanperintökohteena suojellusta Struven kolmiomittausketjun mittauspisteistä. Porlamin piste mitattiin vuonna 1833 ja merkittiin poralla kallioon. Se on toiminut Suomen kartoituksen geodeettisena peruspisteenä.

VARK-perustelut:

Kohde on kulttuurihistoriallisesti merkittävä. Maailmanperintölistalla se edustaa tieteen ja tekniikan kulttuuriperintöä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000014149>

Kommun: Lappträsk
Objekt: Porlom (Porlammi)
Typ: konst, minnesmärken
Datering: historisk

Beskrivning:

En av Finlands sex mätpunkter i Struves triangelmättningskedja, som skyddats som Unesco-världsarvsobjekt. Porlompunkten i Struves kedja mättes år 1833 och markerades med borrh i berget. Den har fungerat som geodetisk baspunkt i den finländska kartläggningen.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är kulturhistoriskt sett betydande. På världsarvslistan representerar det vetenskapens och teknikens kulturarv.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000014149>

96. Porvoon tuomiokirkko 100954

Kunta: Porvoo
Kohde: Porvoon tuomiokirkko
Tyyppi: kirkkorakenteet
Ajoitus: keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Porvoon seurakunta on Uudenmaan kantaseurakunta, josta ensimmäiset maininnat ovat 1200-luvun puolivälistä. Kirkon alueen tutkimuksissa on löydetty sekä polttohautoja että ruumishautoja, joista vanhimmat ovat kaivaushavaintojen perusteella suurin piirtein saman ikäisiä. Kirkon alueelta löydetty vanhin raha ajoittuu 1300-lvun alkuun. Kivikirkko on rakennettu 1410-luvulla, ja se on oleellinen osa Porvoon keskiaikaista kaupunkialuetta. Sitä on ilmeisesti edeltänyt samalla paikalla sijainneita vanhempia kirkkorakenteita. Porvoon kirkko on yksi harvoista Suomen keskiaikaisista kirkoista, joiden runkokuone on rakennettu useammassa vaiheessa.

VARK-perustelut:

Runsaasti varhaisia piirteitä säilyttänyt keskiaikainen kivikirkko, jonka kirkkomaalta on löydetty sekä ruumis- että polttohautauksia, joiden molempien on esitetty ajoittuvan hautaustoiminnan alkuvaiheisiin. Kirkon ympäristössä ei ole modernia rakentamista ja sen muinaisjäännökseksi määriteltävät osat ovat hyvin säilyneitä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000014861>

Kommun: Borgå
Objekt: Porvoon tuomiokirkko
Typ: kyrkobyggnader
Datering: medeltida

Beskrivning:

Borgå församling är Nylands stamsocken, som nämns för första gången i medlet av 1200-talet. I utforskningen av kyrkoområdet har man hittat såväl brandgravar som skelettgravar, av vilka de äldsta utifrån utgrävningsobservationerna är ungefär lika gamla. Det äldsta mynt som hittats i kyrkoområdet är från början av 1300-talet. Stenkyrkan har byggts på 1410-talet och den är en väsentlig del av det medeltida stadsområdet i Borgå. Den har uppenbarligen föregåtts av äldre kyrkokonstruktioner som funnits på samma plats. Borgå kyrka är en av Finlands få medeltida kyrkor, vars långhus byggts i flera faser.

Grunder för VARK-urvalet:

En medeltida stenkyrka, i vilken rikligt med tidiga särdrag bevarats, i vars gravgårdsgärde man hittat såväl skelett- som brandgravar, vilka bägge två har förmodats vara från de inledande faserna av begravningsverksamheten. I kyrkans omgivning förekommer inte modernt byggnad och de delar av den som är klassificerade som fornlämningar är välbevarade.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000014861>

97. Prästholmen 101144

Kunta: Raasepori

Kohde: Prästholmen

Tyyppi: taide, muistomerkit

Ajoitus: keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kalliokumpare, jolla sijaitsee keskiaikaisia kalliohakkauskauksia. Paikalla on käyty Ruotsin ja saksalaisen ritarikunnan väliset rauhanneuvottelut vuonna 1488, johon liittyen kallioon on hakattuna vuosiluku ja kahdeksan vaakunaa. Vaakunat ovat yhdistettävissä historiallisiin henkilöihin. Alueella on sijainnut Raaseporin linnan läheinen satamapaikka.

VARK-perustelut:

Kohde kuuluu harvinaisiin 1400-luvun kalliohakkausalueisiin. Sen kuva-aiheet ovat yhdistettävissä historiallisiin henkilöihin.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000026569>

Kommun: Raseborg

Objekt: Prästholmen

Typ: konst, minnesmärken

Datering: medeltida

Beskrivning:

En bergkulle, på vilken det finns medeltida hållristningar. På platsen har fredsförhandlingar förts mellan Sverige och den tyska riddarkåren år 1488 och i anknytning till detta har årtalet och åtta vapen ristats in i berget. Vapnen kan kopplas till historiska personer. I området har en hamnplats nära Raseborg funnits.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet hör till de sällsynta hållristningarna från 1400-talet. Dess bildteman kan kopplas till historiska personer.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000026569>

98. Pyhän Birgitan kirkonraunio 100666

Kunta: Vihti

Kohde: Pyhän Birgitan kirkonraunio

Tyyppi: kirkkorakenteet

Ajoitus: keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Keskiajalla, 1400-luvulla rakennetun kivikirkon raunio. Uuden kirkon valmistuttua kivikirkon rakenteita huutokaupattiin 1800-luvun alussa. Tuolloin pystyyn jäänyt länsipääty kaatui myrskyssä vuonna 1869. Kirkosta on nykyisin jäljellä seinien alaosat, sakasti ja matala kirkkoaidan jäännös. Rauniota on kunnostettu 1900-luvun aikana.

VARK-perustelut:

Harvinainen keskiaikainen raunioitunut kivikirkko.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011782>

99. Raaseporin linnan muinaisjäännökset 100363

VARK-alueen perustelu:

Raaseporin linna ja siihen liittyvä linnanmalmi muodostavat yhtenäisen ajallisen ja toiminnallisen kokonaisuuden.

Kunta: Raasepori

Kohde: Raaseporin linna

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: keskiaikainen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=835500006>

Kunta: Raasepori

Kohde: Slottsmalmen

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: keskiaikainen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011902>

Grunder för VARK-området:

Raseborg och den anknutna slottsmalmen bildar en enhetlig helhet i fråga om tid och verksamhet.

Kommun: Raseborg

Objekt: Raaseporin linna

Typ: försvarsverk

Datering: medeltida

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=835500006>

Kommun: Raseborg

Objekt: Slottsmalmen

Typ: försvarsverk

Datering: medeltida

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011902>

100. Risskär 100519

Kunta: Porvoo

Kohde: Risskär

Tyyppi: alusten hylly

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Oletettavasti Venäjän kaleerilaivaston sota-alus, joka upposi palatessaan Itä-Göötanmaalle suuntautuneelta ryöstöretkeltä vuonna 1721. Hylkyä kutsutaan myös kultakaleeriksi, koska sen lastina uskottiin olleen ryöstösaaliina ja miehistön palkkarahoina jopa 14 tynnyrillistä kultaa. Esineistöä on nostettu 1720- ja 1730-luvuilla sekä 1900-luvun alussa. Lukuisissa pelastusyrityksissä laivan rakenne on hajotettu.

VARK-perustelut:

Suuren Pohjan Sodan (1700–1721) aikainen hylky, joka edustaa Suomessa harvinaista venäläistä laivatyyppiä. tarinat hyllyn sisältämästä kullasta johtivat pelastusoperaatioihin 1700-luvun alussa, joissa oli mukana muun muassa englantilainen sukeltaja ja sukelluskello.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1035>

Kommun: Borgå

Objekt: Risskär

Typ: fartygsvrak

Datering: historisk

Beskrivning:

Förmodligen ett krigsfartyg från den ryska galärflottan, som sjönk på vägen tillbaka från ett plundringståg till Östra Götaland år 1721. Vraket kallas också för guldgalärfartyget, eftersom man trodde att dess last utgjorts av upp till 14 tunnor guld, som var plundringsbytet och besättningens lön. Artefakter har lyfts på 1720- och 1730-talet och i början av 1900-talet. Fartygets struktur har brutits sönder i samband med det stora antalet räddningsförsök.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett vrak från Stora nordiska kriget (1700–1721), vilket är representativt för en rysk fartygstyp som är sällsynt i Finland. Historierna om guld i vraket ledde till bärgningsoperationer i början av 1700-talet, i vilka såväl en engelsk dykare som en dykarklocka deltog.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1035>

101. Russarön kaakkoispuoli 100523

Kunta: Hanko
Kohde: Russarön kaakkoispuoli
Tyyppi: alusten hylyt
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Puurunkoisen kaksimastoisen kauppalaivan hylky, jonka runko on hyvin säilynyt ja mastojen alaosat ovat yhä pystyssä. Hyllyn arvioidaan olevan peräisin 1700-luvulta. Hyllyssä on jäljellä lasti ja muuta esineistöä, ja siinä on paljon tutkimuspotentiaalia.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt kauppamerenkulusta kertova hylky, jonka lastissa ja rakenteissa on runsaasti tutkimuspotentiaalia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=2530>

Kommun: Hangö
Objekt: Russarön kaakkoispuoli
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk

Beskrivning:

Vraket efter ett tvåmastat krigsfartyg i trä, vars skrov är välbevarad. Masternas nedre delar står fortfarande upprätt. Det uppskattas att vraket är från 1700-talet. I vraket finns lasten och andra artefakter fortfarande kvar och det har en stor forskningspotential.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat vrak som berättar om handelssjöfarten, vars last och konstruktioner har stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=2530>

102. Russarön luoteispuoli 100820

Kunta: Hanko
Kohde: Russarön luoteispuoli
Tyyppi: alusten hylyt
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Hyvin säilynyt puurunkoisen kauppalaivan hylky 1700-luvulta tai 1800-luvun alkupuolelta. Noin 22 metriä pitkässä hyllyssä on lastin lisäksi jäljellä myös muuta esineistöä. Kohde sijaitsee alueella, jossa sukeltamiseen tarvitaan lupa Puolustusvoimilta.

VARK-perustelut:

Kauppamerenkulusta kertova hyvin säilynyt hylky, jonka lastissa ja rakenteissa on runsaasti tutkimuspotentiaalia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=2473>

Kommun: Hangö
Objekt: Russarön luoteispuoli
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk

Beskrivning:

Ett välbevarat vrak efter ett handelsfartyg i trä från 1700-talet eller början av 1800-talet. I det cirka 22 meter långa vraket finns det utöver lasten också andra artefakter. Objektet finns i ett område där tillstånd av Försvarsmakten behövs för dykning.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat vrak som berättar om handelssjöfarten, vars last och konstruktioner har stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=2473>

103. Ryssön linnoitus 101160

Kunta: Loviisa
Kohde: Ryssön linnoitus
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Venäläisten vuonna 1713 rakentama kahdeksan sakarainen tähtilinnoitus. Rannoille rakennettiin valleja ja mantereen puolelle ponttonisilta. Linnoituksen valmistuttua paikalle muutti 7000 miestä. Nykyisin kohde on nuoren vesaikon vuoksi vaikeasti havaittavissa.

VARK-perustelut:

Ryssön linnoitus liittyy Suomen historian kannalta merkittävään käännekohtaan, Isoonvihaan. Kohde on Suomen parhaiten säilynyt esimerkki linnoitetusta sotilasleiristä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000003234>

Kommun: Lovisa
Objekt: Ryssön linnoitus
Typ: försvarsverk
Datering: historisk

Beskrivning:

En stjärnfästning med åtta uddar, vilken byggts av ryssarna år 1713. På stränderna byggdes vallar och en pontonbro på fastlandssidan. Då fästningen stod klar, flyttade 7 000 personer till platsen. Numera är objektet svårt att urskilja på grund av den unga slyskogen.

Grunder för VARK-urvalet:

Ryssö fästning anknyter till en viktig vändpunkt i den finländska historien, Stora ofreden. Objektet är ett av Finlands bäst bevarade exempel på ett befäst krigsläger.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000003234>

104. Röhöll 100919

Kunta: Sipoo

Kohde: Röhöll

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Hyvin säilynyt pronssikautinen röykkiö (halkaisija 12 m, korkeus 1,4 m), jonka keskellä on halkaisijaltaan noin metrin laajuinen kuoppa. Röykkiö sijaitsee kallioalueen merenpuoleisella kumpareella, ja paikalta on yhä näköyhteys merelle.

VARK-perustelut:

Hieman tavallista kookkaampi, näyttävä ja hyvin säilynyt pronssikauden röykkiö. Kohteen nykyinen näköyhteys merelle auttaa ymmärtämään sen pronssikauden aikaista sijaintia merellisessä ympäristössä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=753010011>

Kommun: Sibbo

Objekt: Röhöll

Typ: gravplatser

Datering: bronsålder

Beskrivning:

Ett välbevarat röse från bronsåldern (diameter på 12 m, höjd på 1,4 m), med en grop med en diameter på cirka en meter i mitten. Röset finns på en kulle mot havet i klippområdet och från platsen syns fortfarande havet.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett lite större än normalt, mäktigt och välbevarat röse från bronsåldern. Objektets nuvarande utsikt fram till havet hjälper att förstå dess placering under bronsåldern i en maritim omgivning.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=753010011>

105. Sandviken 100816

Kunta: Kirkkonummi

Kohde: Sandviken

Tyyppi: alusten hylät

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Englannissa valmistettu rautarunkoinen höyrylaiva (pituus 35 m, leveys 6 m), joka upposi viljalastissa vuonna 1876.

VARK-perustelut:

Hylky edustaa höyrylaivaliikenteen yleistymisen aikakautta, ja on Suomessa ainoa lajissaan.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1252>

Kommun: Kyrkslätt

Objekt: Sandviken

Typ: fartygsvrak

Datering: historisk

Beskrivning:

Ett ångfartyg med järnskrov som tillverkats i England (längd på 35 m, bredd på 6 m) och som sjönk med spannmålslast år 1876.

Grunder för VARK-urvalet:

Vraket är representativt för den epoken då ångskeppstrafiken blev allmännare och det är det enda av sin art i Finland.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1252>

106. Sannäsmalmen 101113

Kunta: Raasepori

Kohde: Sannäsmalmen

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Poikkeuksellisen hyvin säilynyt neoliittisen kivikautinen asuinpaikka, jolta tunnetaan 3–4 asumuspainannetta. Asuinpaikalla sijaitsevasta tuulenskaadoista on saatu talteen kampaleimakoristeista keramiikkaa ja kvartseja. Asumuspainanteet ovat harvinainen kohdetyyppi Etelä-Suomen rannikolla.

VARK-perustelut:

Poikkeuksellisen hyvin säilynyt, Etelä-Suomen rannikolla harvinaisen kohdetyypin edustaja. Kohteessa on runsaasti tutkimuspotentiaalia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000039580>

Kommun: Raseborg

Objekt: Sannäsmalmen

Typ: boplatser

Datering: stenålder

Beskrivning:

En exceptionellt välbevarad boplatz från neolitikum, med 3–4 kända boplatzgropar. Från vindfällena på boplatzen har man tagit tillvara keramik med kamstämpeldekorationer och kvarts. Boplatzgroparna är en sällsynt objektstyp på kusten i södra Finland.

Grunder för VARK-urvalet:

En exceptionellt välbevarad företrädare för en objektstyp som är sällsynt på kusten i södra Finland. Objektet har stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000039580>

107. Sibbesborg 101120

Kunta: Sipoo

Kohde: Sibbesborg

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Keskiaikainen puulinna 1300-luvun lopulta. Linna on rakennettu saaren kalliiseen kaakkoispäähän, joka on suojattu kahdella vallihaudalla ja vedenalaisella paaluvarustuksella. Linnan ytimen muodostaa luontaisesti äkkijyrkkä mäennyppylä, jonka loivemmalle reunalle on rakennettu valli. Linnankallion rakenteista erottuu maanpinnalle laen lounaisosassa oleva matala kumpare. Paikalla on myös jäännöksiä perustuksista ja tiiliseinistä. Päälinnan pohjakaava on nelikulmainen. Linna on ollut käytössä vain lyhyen ajan.

VARK-perustelut:

Sibbesborg kuuluu keskiaikaisten pienten puulinnojen joukkoon, ja on hyvin säilynyt esimerkki Ruotsin valtakunnassa 1300-lopulle tyypillisestä feodaalilinnasta. Hyvin säilynyttä linnaan on tutkittu arkeologisesti vain vähän, ja sen tutkimuksellinen arvo ja potentiaali on poikkeuksellisen suuri.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=753010020>

Kommun: Sibbo

Objekt: Sibbesborg

Typ: försvarsverk

Datering: medeltida

Beskrivning:

En medeltida träborg från slutet av 1300-talet. Borgen har byggts vid öns klippiga sydöstra ända, som är skyddad med två vallgravar och en pålbefästning under vattnet. Borgens kärna bildas av en naturligt brant kulle och en vall har byggts på den planare kanten. Av borgbergets konstruktioner urskiljs den låga kullen i den sydvästra delen av krönet på markytan. På platsen finns det också lämningar av grunder och tegelväggar. Huvudborgens planlösning är fyrkantig. Borgen har varit i användning i enbart en kort tid.

Grunder för VARK-urvalet:

Sibbesborg hör till de medeltida små träborgarna och det är ett välbevarat exempel på en typisk feodal borg från slutet av 1300-talet under Stormaktstiden. Den välbevarade borgen har utforskats arkeologiskt

enbart i liten utsträckning och dess forskningsmässiga värde och potential är exceptionellt stort.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=753010020>

108. Silvolan - Sillbölen kaivos 101156

Kunta: Vantaa
Kohde: Silvolan - Sillbölen kaivos
Tyyppi: raaka-aineen hankintapaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

1700-luvun jälkipuoliskolta aina vuoteen 1866 toiminut rautamalmikaivos. Kaivosalueella on useita erillisiä louhosalueita, ja nykyisin 12 kuilua on yhä täyttämättä. Näistä isoimmat ulottuvat noin 50 metrin syvyyteen. Kuilujen lisäksi paikalla on louhinnassa syntyneitä kivikasoja.

VARK-perustelut:

Tiiviisti sijoittuneet ja monipuoliset historiallisen ajan rautakaivoksen jäänteet.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000001640>

Kommun: Vanda
Objekt: Silvolan - Sillbölen kaivos
Typ: förvärvsplatser för råmaterial
Datering: historisk

Beskrivning:

En järnmalmisgruva från andra halvan av 1700-talet, vilken varit i drift ända till år 1866. I gruvområdet finns det flera olika brytningsområden och tolv schakt som fortfarande inte är igenfyllda. De största av dessa går ända ner till ett djup på cirka 50 meter. Utöver schakten finns det på platsen stenhögar som uppkommit vid brytningen.

Grunder för VARK-urvalet:

Tätt placerade och mångsidiga lämningar av en järngruva från den historiska tiden.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000001640>

109. Sipoon Byändan kalkkilouhokset 100326

VARK-alueen perustelu:

Kalkkilouhokset muodostavat sekä alueellisesti että maisemallisesti yhtenäisen elinkeino- ja teollisuushistoriallisen kokonaisuuden.

Kunta: Sipoo
Kohde: Kalkberget 1
Tyyppi: raaka-aineen hankintapaikat

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000019488>

Kunta: Sipoo

Kohde: Kalkberget 2

Tyyppi: raaka-aineen hankintapaikat

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000019489>

Grunder för VARK-området:

Kalkbrotten bildar en såväl regionalt som landskapsmässigt enhetlig närings- och industrihistorisk helhet.

Kommun: Sibbo

Objekt: Kalkberget 1

Typ: förvärvsplatser för råmaterial

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000019488>

Kommun: Sibbo

Objekt: Kalkberget 2

Typ: förvärvsplatser för råmaterial

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000019489>

110. Sipoon kirkko 101005

Kunta: Sipoo

Kohde: Sipoon kirkko

Tyyppi: kirkkorakenteet

Ajoitus: keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ensimmäinen kirkko rakennettiin todennäköisesti 1200- ja 1300-lukujen taitteessa samalle paikalle yhä pystyssä olevan kivikirkon kanssa. Sen runkokuone, sakaristo ja asehuone muurattiin 1450-luvun ensimmäisellä puoliskolla. 1880-luvulla hylätty kirkko on säilyttänyt hyvin keskiaikaisen asunsa. Hautoja on havaittu koko kirkon lattian alalla, myös kuorin alueella. Haudoista osa oli muurattuja sukuhautoja. Kirkon lattian alla on yhä säilyneenä kulttuurikerroksia, rakenteita ja hautoja.

VARK-perustelut:

Sipoon kirkko on hyvin säilynyt esimerkki poikkeuksellisesta ja hyvin keskiaikaisen asunsa säilyttäneestä kirkkorakentamisesta. Kirkon lattian alla on säyneitä hautauksia, rakenteita ja kerrostumia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000014862>

Kommun: Sibbo

Objekt: Sipoon kirkko

Typ: kyrkobyggnader

Datering: medeltida

Beskrivning:

Den första kyrkan byggdes sannolikt vid skiftet mellan 1200- och 1300-talen på samma plats som den stenkyrka som fortfarande står på platsen. Dess långhus, sakristia och vapenhus murades under den första halvan av 1450-talet. Den kyrka som övergavs på 1880-talet har på ett fint sätt bevarat sin medeltida dräkt. Gravar har påträffats under hela kyrkans golv, också under koret. Av gravarna var en del murade släktgravar. Under kyrkans golv finns det välbevarade kulturavlagringar, konstruktioner och gravar.

Grunder för VARK-urvalet:

Sibbo kyrka är ett välbevarat exempel på exceptionellt kyrkobyggnade, som fint bevarat sin medeltida utformning. Under kyrkgolvet finns det bevarade gravar, konstruktioner och avlagringar.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000014862>

111. Sjunby 101093

Kunta: Siuntio
Kohde: Sjunby
Tyypä: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ensimmäinen historiallinen maininta Sjunbystä on vuodelta 1417. Paikalla sijaitsee nykyisin Hästeskosuvun noin vuonna 1560 rakennuttama harmaakivinen kartano. Pihapiiristä on havaintoja talousrakennusten perustuksista. Kohdetta ei ole tutkittu kaivauksin, mutta sillä on suurin tutkimuksellinen potentiaali.

VARK-perustelut:

Keskiaikainen kartanon paikka, jossa yhä pystyssä 1500-luvun linnamainen kivikartano. Kohdetta ei ole tutkittu kaivauksin, mutta se omaa runsaan tutkimuspotentiaalin.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000008611>

Kommun: Sjundeå
Objekt: Sjunby
Typ: boplatser
Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

Det första historiska omnämmandet av Sjunby är från år 1417. På platsen finns numera Hästesko-släktens gård som byggdes av gråsten omkring år 1560. Det finns observationer om grundkonstruktioner för ekonomibyggnader i gårdskretsen. Objektet har inte utforskats med utgrävningar, men det har ytterst stor forskningspotential.

Grunder för VARK-urvalet:

En medeltida herrgårdsplats, där en borgliknande herrgård i sten från 1500-talet fortfarande står. Objektet har inte utforskats med utgrävningar, men det har en stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000008611>

112. Sjösängin röykkiöalue 100393

VARK-alueen perustelu:

Pronssi- ja rautakautiset röykkiöalueet ja asuinpaikat muodostavat poikkeuksellisen laajan, hyvin säilyneen ja ajallisesti eheän kokonaisuuden.

Kunta: Raasepori

Kohde: Sjösäng 1

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010027>

Kunta: Raasepori

Kohde: Sjösäng 2

Tyyppi: kivistykset

Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010028>

Kunta: Raasepori

Kohde: Sjösäng 3

Tyyppi: kivistykset

Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010029>

Kunta: Raasepori

Kohde: Sjösäng 5

Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010031>

Kunta: Raasepori

Kohde: Sjösäng 6

Tyyppi: kivistykset

Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010032>

Kunta: Raasepori

Kohde: Sjösäng 7

Tyyppi: kivistykset

Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010033>

Kunta: Raasepori

Kohde: Sjösäng 8

Tyyppi: kivistykset

Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010034>

Kunta: Raasepori

Kohde: Sjösäng 9

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010035>

Kunta: Raasepori

Kohde: Starrböle 1

Tyyppi: kivirakenteet

Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010036>

Kunta: Raasepori

Kohde: Permortan

Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat

Ajoitus: rautakautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010037>

Grunder för VARK-området:

Röseområdena och boplatserna från brons- och järnåldern bildar en exceptionellt omfattande, välbevarad och tidsmässigt intakt helhet.

Kommun: Raseborg

Objekt: Sjösäng 1

Typ: gravplatser

Datering: bronsålder; järnålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010027>

Kommun: Raseborg

Objekt: Sjösäng 2

Typ: stenkonstruktioner

Datering: bronsålder; järnålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010028>

Kommun: Raseborg

Objekt: Sjösäng 3

Typ: stenkonstruktioner

Datering: bronsålder; järnålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010029>

Kommun: Raseborg

Objekt: Sjösäng 5

Typ: boplatser; gravplatser

Datering: bronsålder; järnålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010031>

Kommun: Raseborg

Objekt: Sjösäng 6
Typ: stenkonstruktioner
Datering: bronsålder; järnålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010032>

Kommun: Raseborg
Objekt: Sjösäng 7
Typ: stenkonstruktioner
Datering: bronsålder; järnålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010033>

Kommun: Raseborg
Objekt: Sjösäng 8
Typ: stenkonstruktioner
Datering: bronsålder; järnålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010034>

Kommun: Raseborg
Objekt: Sjösäng 9
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder; järnålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010035>

Kommun: Raseborg
Objekt: Starrböle 1
Typ: stenkonstruktioner
Datering: bronsålder; järnålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010036>

Kommun: Raseborg
Objekt: Permortan
Typ: boplatser; gravplatser
Datering: järnålder
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010037>

113. Skedekulla 101037

Kunta: Kirkkonummi
Kohde: Skedekulla
Tyypit: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Keskiaikainen kylänpaikka, joka on autioitunut Vaasa-ajalla vuosien 1544 ja 1589 välillä. Nykyisin kohde sijaitsee peltojen keskellä metsäsaarekkeessa, rantaniittyjen ja kapean merenlahden läheisyydessä. Myöhemmältä rakentamiselta säilyneen autiokylän alueella on havaittavissa tienpohja, tulisijoja ja rakennuksen pohjia.

VARK-perustelut:

Erinomainen esimerkki varhain, jo 1500-luvulla autioituneesta keskiaikaisesta kyläpaikasta. Skedekullan kaltaiset poikkeuksellisen hyvin säilyneet autiokylät ovat harvinaisia ja siten arkeologisesti erittäin arvokkaita.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000034263>

Kommun: Kyrkslätt

Objekt: Skedekulla

Typ: boplatser

Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

En medeltida byplats, som övergivits under Vasatiden mellan åren 1544 och 1589. Numera finns objektet mitt bland åkrar i en skogsholme, i närheten av strandängar och en smal havsvik. I området för den öde byn som bevarats från senare byggande är det möjligt att urskilja vägbottnar, eldstäder och byggnadsbottnar.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett utomordentligt exempel på en medeltida byplats som övergivits redan på 1500-talet. Exceptionellt välbevarade öde byar såsom Skedekulla är sällsynta och följaktligen arkeologiskt väldigt värdefulla.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000034263>

114. Skogbyn ruukki 100956

Kunta: Raasepori

Kohde: Skogbyn ruukki

Tyyppi: teollisuuskohteet

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Rautaruukki, jonka alueella masuuni, konttorirakennus ja patolammet 1700-luvun lopulta sekä masuunin yhteyteen 1800-luvun puolivälissä rakennettu puhalluskone. Alueella on myös kivisen myllyn rauniot, erilaisten ruukin toimintaan liittyneiden rakennusten ja rakenteiden jäänteitä ja joitakin työväenmökkejä. Kohde autioitui 1900-luvun alussa. Merenranta masuunin alapuolella on pengerretty masuunikuonalla.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt ruukkialue on erinomainen esimerkki Suomen 1700- ja 1800-lukujen teollisuusrakentamisen ja raudanvalmistuksen historiasta. Kohde on myös valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000018304>

Kommun: Raseborg

Objekt: Skogbyn ruukki

Typ: industriobjekt

Datering: historisk

Beskrivning:

Ett järnbruk i vars område det finns en masugn, en kontorsbyggnad, en fördämning från slutet av 1700-talet och en blåsmaskin som byggts i anslutning till masugnen i medlet av 1800-talet. I området finns också ruinerna efter en stenkvarn, lämningar efter byggnader och konstruktioner i anknytning till brukets verksamhet och några arbetarstugor. Objektet övergavs i början av 1900-talet. Havsstranden nedanför masugnen har vallats med masugnsslagg.

Grunder för VARK-urvalet:

Det välbevarade bruksområdet är ett utomordentligt exempel på historien av industribyggande och järntillverkning i Finland under 1700- och 1800-talen. Objektet är också en byggd kulturmiljö av riksintresse.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000018304>

115. Skölnäsudden 100829

Kunta: Raasepori

Kohde: Skölnäsudden

Tyyppi: asuinpaikat; hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kolme pronssikautista hautaröykkiötä ja saman aikainen asuinpaikka. Yksi röykkiöstä on tutkittu vuonna 1945. Kalliopohjalle tehdyssä röykkiössä oli reunakehä ja sen sisällä kaksi luukeskittymää. Hautaus oli ennen röykkiön rakentamista peitetty hiekalla, joka on sisältänyt kivi- tai pronssikautisesta asuinpaikkakerroksesta peräisin olevat kivikirveen ja piikaapimen katkelman ja kvartsia.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt pronssikautinen kokonaisuus, joka sijaitsee maisemallisesti näyttävällä paikalla. Pitkästä tutkimushistoriasta huolimatta kohteessa on vielä runsaasti tutkimuspotentialia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010077>

Kommun: Raseborg

Objekt: Skölnäsudden

Typ: boplatser; gravplatser

Datering: bronsålder

Beskrivning:

Tre gravrösen från bronsåldern och en samtida boplatser. Ett av rösena har utforskats år 1945. I det röse som gjorts på bergsbotten fanns det en kantring och därtill två benkoncentreringsringar. Graven hade innan röset byggts täckts med sand, som innehållit fragment av en stenyxa, en kiselskrapa och kvarts från boplatserlagret från sten- och bronsåldern.

Grunder för VARK-urvalet:

En välbevarad helhet från bronsåldern, vilken finns på en väl synlig plats i landskapet. Trots den långa forskningshistorien har objektet fortfarande en stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010077>

116. Snickars Åkerbacke 100704

Kunta: Porvoo
Kohde: Snickars Åkerbacke
Tyyppi: hautapaikat
Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kylién rajalla sijaitseva kookas pronssikauden røykkiö (halkaisija 13 m, korkeus 1 m). Se on kasattu moreenipohjalle, mikä on alueella harvinaista. Kohteessa on myös toinen pienempi røykkiö. Kohde sijaitsee peltoalueen reunalla metsärinteessä. Saman peltolaakson reunalla on useita røykkiökohteita.

VARK-perustelut:

Kookas, hyvin säilynyt ja tutkimaton røykkiö, joka on nostettu esiin edustamaan löytöalueen røykkiökeskittymää. Kohteelta aukeava näkymä avoimeen peltomaisemaan auttaa ymmärtämään kohteen alkuperäistä sijaintia vesistön tuntumassa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=613010009>

Kommun: Borgå
Objekt: Snickars Åkerbacke
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder

Beskrivning:

Ett stort röse (diameter på 13 m, höjd på 1 m) från bronsåldern vid bygränsen. Det har travats ihop på moränjord, vilket är sällsynt i området. Vid objektet finns det också ett annat mindre röse. Objektet finns på kanten av ett åkerområde i en skogsslutning. Det finns flera röseobjekt på kanten av samma åkerdal.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett stort, välbevarat och outforskat röse, som lyfts fram för att representera koncentrationen av rösen i fyndområdet. Den utsikt som öppnar sig mot åkerlandskapet från objektet hjälper att förstå objektets ursprungliga position i närheten av ett vattendrag.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=613010009>

117. Sperrings 100527

Kunta: Espoo
Kohde: Sperrings
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Tutkimushistoriallisesti merkittävä varhaisen neoliittisen eli varhaisen keraamisen kivikauden asuinpaikka. Eteläisemmän Suomen vanhinta keramiikkaa, joka tunnetaan yleisemmin nimellä varhaiskampakeramiikka, nimitettiin aluksi Sperringsin keramiikaksi. Nimi Sperrings on yhä käytössä keramiikkatyylin virallisena nimenä Karjalan tasavallassa Venäjällä. Keramiikan lisäksi paikalta on löytöinä kiviesineistöä ja savi-idolien katkelmia.

Asuinpaikka sijaitsee osin pelossa, ja osin maalaistalojen pihamaalla. Kohdetta on tutkittu kaivauksin 1920-luvulla. Osa kohteesta on vaurioitunut myöhemmässä maankäytössä, mutta suurin osa on oletettavasti hyvin säilynyttä.

VARK-perustelut:

Tutkimushistoriallisesti poikkeuksellisen merkittävä ja runsaslöytöinen varhaiskampakeraaminen asuinpaikka, jolla on edelleen runsaasti tutkimuspotentiaalia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=49010016>

Kommun: Esbo

Objekt: Sperrings

Typ: boplatser

Datering: stenålder

Beskrivning:

En forskningshistoriskt betydande boplatser från neolitikum, det vill säga den yngre keramiska stenåldern. Södra Finlands äldsta keramik, som mer generellt är känd under namnet tidig kamkeramik, kallades till en början för Sperringskeramik. Namnet Sperrings används fortfarande som officiellt namn för en keramikstil i Karelska republiken i Ryssland. Utöver keramik har stenföremål och fragment av leridoler hittats på platsen. Boplatserna finns dels på en åker, dels på lantbruksgårdarnas gårdsmark. Objektet har utforskats med utgrävningar på 1920-talet. En del av objektet har skadats vid den senare markanvändningen, men största delen är förmodligen välbevarad.

Grunder för VARK-urvalet:

En forskningshistoriskt exceptionellt betydande fyndrik boplatser från den tidiga kamkeramiska perioden, vilken fortfarande har stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=49010016>

118. Stenberget 100568

Kunta: Siuntio

Kohde: Stenberget

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Pronssikautinen rökkiö (halkaisija 12,5 m), jonka keskellä on näkyvissä suurempia kiviä ja todennäköisesti paasiarkun kivilaakoja. Hyvin säilynyt kohde sijaitsee maisemallisesti näyttävällä paikalla korkean kallion päällä.

VARK-perustelut:

Edustava ja hyvin säilynyt pronssikautinen rökkiö, jonka merkitystä lisää osin nähtävillä oleva todennäköinen paasiarkkurakenne.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=755010020>

Kommun: Sjundeå
Objekt: Stenberget
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder

Beskrivning:

Ett röse från bronsåldern (diameter på 12,5 m) med större stenar som syns i mitten och sannolikt en megalitgravs plana stenar. Ett välbevarat objekt på en landskapsmässigt mäktig plats på en hög klippa.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett representativt och välbevarat röse från bronsåldern, vars betydelse ökas av en sannolik megalitgrav, som syns partiellt.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=755010020>

119. Stenskyberget 101077

Kunta: Sipoo
Kohde: Stenskyberget
Tyyppi: hautapaikat
Ajoitus: pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kuusi pronssikautista rökkiötä ja yksi mahdollinen hajotetun rökkiön pohja. Pyöreitä rökkiöitä on viisi (halkaisija 3–10 m) ja soikeita on yksi (7,5 x 4 m). Korkeudet vaihtelevat 0,5 ja 1 metrin välillä. Rökkiöt ovat sijainneet aikoinaan niemellä, ja maankohoamisesta huolimatta niiden näköyhteys mereen on säilynyt. Yhdestä vuonna 1916 tutkitusta rökkiöstä löytyi hiiltä ja palaneita kiviä.

VARK-perustelut:

Tiivis rökkiökalmisto, jossa näköyhteys merelle on säilynyt. Edustava pronssikauden kohde, jolla on runsaasti tutkimuspotentiaalia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=753010018>

Kommun: Sibbo
Objekt: Stenskyberget
Typ: gravplatser
Datering: bronsålder

Beskrivning:

Sex rösen från bronsåldern och en botten till ett eventuellt demolerat röse. Det finns fem runda rösen (diameter på 3–10 m) och ett ovalt röse (7,5 m x 4 m). Höjderna varierar mellan 0,5 och 1 meter. Rösena

har en gång i tiden legat på en udde och trots landhöjningen har synkontakten till havet bevarats. I ett röse som utforskades år 1916 hittades kol och brända stenar.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett rösegravfält, från vilket synkontakten till havet bevarats. Ett representativt objekt från bronsåldern, med stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=753010018>

120. Suomenlinnan muinaisjännökset 100455

VARK-alueen perustelu:

Suomenlinnan merilinnoituksen kokonaisuuteen kuuluvat maalla ja veden alla sijaitsevat muinaisjännökset.

Kunta: Helsinki

Kohde: Arsis

Tyyppi: alusten hylät

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1289>

Kunta: Helsinki

Kohde: Särkängsalmen väyläesteen länsiosa

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1306>

Kunta: Helsinki

Kohde: Särkängsalmen väyläesteen itäosa

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1307>

Kunta: Helsinki

Kohde: Retvizan

Tyyppi: alusten hylät

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1308>

Kunta: Helsinki

Kohde: Tykistölahden hirsiarkkupato

Tyyppi: kivirakenteet

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=2088>

Kunta: Helsinki

Kohde: Iso Mustasaari 2

Tyyppi: alusten hylät

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=2090>

Kunta: Helsinki

Kohde: Iso Mustasaari 16

Tyyppi: alusten hylät

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=2126>

Kunta: Helsinki

Kohde: Länsi-Mustasaari 2

Tyyppi: alusten hylät

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=2694>

Kunta: Helsinki

Kohde: Suomenlinna

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000025127>

Grunder för VARK-området:

Fornlämningar på land och under vattnet, vilka hör till den helhet som utgörs av Sveaborgs havsfästning.

Kommun: Helsingfors

Objekt: Arsis

Typ: fartygsvrak

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1289>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Särkängsalmen väyläesteen länsiosa

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1306>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Särkängsalmen väyläesteen itäosa

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1307>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Retvizan

Typ: fartygsvrak

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1308>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tykistölahden hirsiarkkupato
Typ: stenkonstruktioner
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=2088>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Iso Mustasaari 2
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=2090>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Iso Mustasaari 16
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=2126>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Länsi-Mustasaari 2
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=2694>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Suomenlinna
Typ: försvarsverk
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000025127>

121. Suomies 101106

Kunta: Hyvinkää
Kohde: Suomies
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Torppa- ja mäkitupa-asutusta 1600–1900-luvuilla. Kylässä on ollut ilmeisesti laajimmillaan 4 torppaa ja kaksi mäkitupaa. Autioituneella alueella on nykyisin havaittavissa rakennusten perustuksia, kivikellari ja useita kuoppia. Kohde on nykyisin luonnonsuojelualuetta ja sillä sijaitsee maakunnallisesti arvokas Jaakkolan keto, jota hoidetaan laiduntamalla.

VARK-perustelut:

Erinomainen ja hyvin säilynyt esimerkki historiallisen ajan autioituneesta torppa- ja mäkitupa-asutuksesta. Suomiehen kaltaiset kohteet ovat harvinaisia ja siten arkeologisesti erittäin arvokkaita.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000026618>

122. Sutarkulla 100799

Kunta: Raasepori
Kohde: Sutarkulla
Tyyppi: asuinpaikat; puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Rautakauden lopun ja varhaiskeskiajan taitteen tietämille ajoittuva linnavuori, jonka etelärinteellä sijaitsee ennen 1700-lukua autoitunut historiallinen kylänpaikka. Linnamäen eteläreunaa kiertää leveä maasta ja kivistä kasattu valli, jonka eteläpuolella on esilinnaksi tulkittu terassi. Kaakon puoleisella pienellä kalliomäellä on myös vallimaista kiveystä.

VARK-perustelut:

Sutarkullan hyvin säilynyt linnavuori muodostaa tärkeän osan Lepinjärven ympäristön rauta- ja keskiaikaista kokonaisuutta.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=220010015>

Kommun: Raseborg
Objekt: Sutarkulla
Typ: boplatser; försvarsverk
Datering: historisk; järnålder; medeltida

Beskrivning:

Ett borgberg från skiftet mellan järnåldern och den tidiga medelåldern, på vars södra sluttning det finns en historisk byplats, som övergivits före 1700-talet. Runt Borgholmens södra kant går en bred vall som samlats av jord och sten och på dess södra sida finns en terrass, som tolkats som en förborg. På den lilla bergsbacken på den sydöstra sidan finns också en vallartad stensättning.

Grunder för VARK-urvalet:

Det välbevarade borgberget i Sutarkulla bildar en viktig del av den järn- och medeltida helhet som utgörs av omgivningen kring Läppträsket.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=220010015>

123. Suuri Rantatie, Brudbrinkenin haara 101271

Kunta: Vantaa
Kohde: Suuri Rantatie, Brudbrinkenin haara
Tyyppi: kulkuväylät
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Suuren Rantatien käytöstä pois jäänyt linjaus. Vaikean mäkiösuuden kautta kulkenut tieosuus korvattiin

uudella linjauksella vuonna 1780. Metsässä yhä polkuna erottuva vanha tieosuus on hyvin säilynyt. Rinneosuuksissa tienpohja on kulunut solaksi. Tieosuuden syntyäika ei ole varmuudella tiedossa, mutta se periytyy mahdollisesti keskiajalle Suuren Rantatien syntyäikaan.

VARK-perustelut:

Poikkeuksellisen pitkä ja hyvin säilynyt varhaisessa vaiheessa käytöstä jäänyt Suuren rantatien osuus.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000032355>

Kommun: Vanda

Objekt: Suuri Rantatie, Brudbrinkenin haara

Typ: färdvägar

Datering: historisk

Beskrivning:

Linjeföring för Stora Strandvägens som tagits ur bruk. Vägavsnittet som gått igenom ett svårt backavsnitt ersattes med en ny linjeföring år 1780. Det gamla vägavsnittet, som ännu kan urskiljas som en stig i skogen, har bevarats väl. I backavsnitten har undergrunden slitits till ett pass. Tidpunkten för vägens uppkomst är inte med säkerhet känd, men den härstammar möjligtvis från medeltiden då Stora Strandvägen uppstod.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett exceptionellt långt och välbevarat avsnitt av Stora Strandvägen, som slutade användas i ett tidigt skede.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000032355>

124. Svartholma 100649

Kunta: Loviisa

Kohde: Svartholma

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Svartholman merilinnoituksen rakennustyöt aloitettiin vuonna 1748 ja päälinoitus valmistui vuonna 1764. Svartholma on symmetrinen bastionilinoitus, jonka puolustus oli suunniteltu kolminkertaiseksi. Englannin laivasto räjäytti linnoituksen Krimin sodan aikana.

VARK-perustelut:

Svartholma ilmentää ainutlaatuisella tavalla eurooppalaisen 1700-luvun linnoitusrakentamisen soveltamista Suomen ilmastoon ja saariston maantieteellisiin olosuhteisiin. Se muodostaa yhdessä Loviisan maalinnoituksen kanssa linnoitushistoriallisesti arvokkaan kokonaisuuden, jonka tarkoituksena oli toimia Ruotsin itäisenä etuvartiona Venäjää vastaan. Kohteen arvoa nostaa se, että bastionilinoitusjärjestelmä on rakennettu valmiiksi ja se on säästynyt myöhemmältä rakennustoiminnalta.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000001910>

Kommun: Lovisa

Objekt: Svartholma

Typ: försvarsverk
Datering: historisk

Beskrivning:

Byggnadsarbetena för Svartholms havsfästning inleddes år 1748 och huvudfästningen stod färdig år 1764. Svartholm är en symmetrisk bastionsfästning, med ett planerat trippelförsvar. Den engelska flottan sprängde fästningen under Krimkriget.

Grunder för VARK-urvalet:

Svartholm redogör på ett unikt sätt för tillämpningen av det europeiska fästningsbyggandet under 1700-talet i det finländska klimatet och i skärgårdens geografiska förhållanden. Svartholm bildar tillsammans med Lovisa landfästning en fästningshistoriskt sett värdefull helhet, vars syfte var att fungera som Sveriges östliga militära utpost mot Ryssland. Objektets värde ökas av att bastionsfästningssystemet är färdigbyggt och bevarats från senare byggverksamhet.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000001910>

125. Sälinkää (Sellinge) 101220

Kunta: Mäntsälä
Kohde: Sälinkää (Sellinge)
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Keskiajalta periytyvä kylä, jossa on ollut vuonna 1543 kahdeksan taloa. Se on autoitunut 1800-luvun loppuun mennessä. Alueella on lähes 20 liesikumpua ja jälkiä talojen kivijaloista. Alue on nykyisin hevoshakana. Osa rakenteista on tuhoutunut maneesin, kuivurin ja kadon rakentamisen yhteydessä.

VARK-perustelut:

Erinomainen ja hyvin säilynyt esimerkki sisämaassa sijaitsevasta autoituneesta keskiaikaisperäisestä kylänpaikasta. Sisämaan suuret autiokylät ovat harvinaisia ja siten arkeologisesti erittäin arvokkaita.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000022084>

126. Tammisaaren vanha asemakaava-alue ja Linnanmäki (Slottsbacken) 101380

VARK-alueen perustelu:

Tammisaaren kaupunki ja sen viereisen mäen laella sijaitseva kivinen linnan perustus kuuluvat samaan 1500-luvulla suunniteltuun kokonaisuuteen. Kohdepari on ainutlaatuinen, sillä 1500-luvulla perustettuja kaupunkeja on Suomessa vain kolme ja linnan perustus on ainoa säilynyt rakenne näiden kaupunkien yhteyteen suunnitelluista linnoista.

Kunta: Raasepori
Kohde: Tammisaaren vanha asemakaava-alue
Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007477>

Kunta: Raasepori

Kohde: Linnanmäki (Slottsbacken)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007478>

Grunder för VARK-området:

Ekenäs stad och den steniga grunden till slottet uppe på den intilliggande backen hör till samma helhet som planerades på 1500-talet. Målparet är unikt, eftersom det i Finland endast finns tre städer som grundades på 1500-talet och grunden till slottet är den enda bevarade strukturen av de slott som planerats i anslutning till dessa städer.

Kommun: Raseborg

Objekt: Tammissaaren vanha asemakaava-alue

Typ: boplatser

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007477>

Kommun: Raseborg

Objekt: Linnanmäki (Slottsbacken)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007478>

127. Tavastkullan muinaisjännökset 100438

VARK-alueen perustelu:

Kartano ja siihen johtanut tie muodostavat kokonaisuuden.

Kunta: Vantaa

Kohde: Tavastby (Hämeenkylä) Tavastkulla

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000001758>

Kunta: Vantaa

Kohde: Tavastby (Hämeenkylä), Böle-Tavastkullan kartano

Tyyppi: kulkuväylät

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000010762>

Grunder för VARK-området:

Herrgården och den väg som lett till den bildar en helhet.

Kommun: Vanda

Objekt: Tavastby (Hämeenkylä) Tavastkulla
Typ: boplatser
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000001758>

Kommun: Vanda
Objekt: Tavastby (Hämeenkylä), Böle-Tavastkullan kartano
Typ: färdvägar
Datering: historisk
Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000010762>

128. Tiiskeri pohjoispuoli 100853

Kunta: Loviisa
Kohde: Tiiskeri pohjoispuoli
Tyyppe: alusten hylky
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:
Lähes kokonaisuena säilynyt 1700-luvun puisen purjealuksen hylky, jossa runsaasti esineistöä ja rakennusteknisiä yksityiskohtia.

VARK-perustelut:
Avomerellä syvässä vedessä sijaitseva hylky on poikkeuksellisen hyvin säilynyt. Kohteen rakennustekniset yksityiskohdat poikkeavat muista samanaikaisista hylkyistä. Hyllyllä on merkittävä tutkimuspotentialiaali ja se on arkeologisesti erittäin mielenkiintoinen.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1159>

Kommun: Lovisa
Objekt: Tiiskeri pohjoispuoli
Typ: fartygsvrak
Datering: historisk

Beskrivning:
Ett vrak efter ett segelfartyg i trä från 1700-talet, vilket bevarats så gott som intakt, med många artefakter och byggnadstekniska detaljer.

Grunder för VARK-urvalet:
Vrakets, som ligger djupt nere på öppet hav, är exceptionellt välbevarat. Objektets byggnadstekniska detaljer avviker från andra samtida vrak. Vrakets har en betydande forskningspotential och det är arkeologiskt väldigt intressant.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1159>

129. Tjusterby Snickarsbacka 101088

Kunta: Loviisa
Kohde: Tjusterby Snickarsbacka
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Peltojen keskellä pienellä mäellä sijaitseva 1700-luvun torpan paikka, joka on autioitunut 1900-luvun alkupuolella. Paikalla on ainakin 11 maanpinnalle näkyvää rakennuksen pohjaa tai muuta rakennetta. Poikkeuksellisen paljon rakenteita sisältävän kohteen sijainti vastaa alueen muita kylänpaikkoja. Snickarbacka on erinomainen esimerkki 1700-luvun laajasta torpanpaikasta, jolla saattaa olla keskiajalle ja 1500-luvulle juontuvat juuret.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt esimerkki 1700-luvun torpan paikasta, jolla on oletettavasti ollut asutusta jo keskiajalla ennen torppavaihetta. Suuret torpanpaikat ovat harvinaisia ja siten arkeologisesti erittäin arvokkaita.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000003236>

Kommun: Lovisa
Objekt: Tjusterby Snickarsbacka
Typ: boplatser
Datering: historisk

Beskrivning:

Platsen för ett torp från 1700-talet, vilken finns mitt bland åkrar på en liten backe och övergavs i början av 1900-talet. På platsen finns det åtminstone 11 byggnadsgrunder eller andra konstruktioner, vilka syns på markytan. Placeringen för objektet med exceptionellt många konstruktioner överensstämmer med placeringen för övriga byplatser i området. Snickarbacka är ett utomordentligt exempel på en stor plats för ett torp från 1700-talet, vilken kan ha rötter som sträcker sig ända till medeltiden och 1500-talet.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat exempel på en plats för ett torp från 1700-talet, vilken förmodligen varit bebodd redan på medeltiden innan den tjänade som torp. Stora torpplatser är sällsynta och följaktligen arkeologiskt väldigt värdefulla.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000003236>

130. Tjusterbyn kartanolinna 100845

Kunta: Loviisa
Kohde: Tjusterbyn kartanolinna
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

1500-luvun kivisen kartanolinnan jäänteet. Pohjakerros ja maanalaiset kellarit ovat säilyneet, ja ylempien kerrosten kivet on otettu uusiokäyttöön. Kohde on osin tutkittu ja restauroitu 1930-luvulla, ja osa

kellareista on yhä käytössä.

VARK-perustelut:

Osin restauroitu ja osin yhä käytössä oleva 1500-luvun kivilinnan kellariosa. 1500-luvun kivilinnat ovat harvinaisia. Kohteen vanhat rakenteet ovat hyvin säilyneitä, ja osa kellareista on yhä tutkimatta.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=585500001>

Kommun: Lovisa

Objekt: Tjusterbyn kartanolinna

Typ: boplatser

Datering: historisk

Beskrivning:

Lämningarna efter en gård i sten från 1500-talet. Bottenvåningen och de underjordiska källarna har bevarats och stenarna från de övre våningarna har återvunnits. Objektet har partiellt utforskats och restaurerats på 1930-talet och en del av källarna är fortfarande i bruk.

Grunder för VARK-urvalet:

En källardel från en stenborg från 1500-talet som är partiellt restaurerad och partiellt fortfarande i användning. Stenborgar från 1500-talet är sällsynta. Objektets gamla konstruktioner är välbevarade och en del av källaren har fortfarande inte utforskats.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=585500001>

131. Torby 100563

Kunta: Raasepori

Kohde: Torby

Tyyppi: asuinpaikat; kivirakenteet; työ- ja valmistuspaikat

Ajoitus: historiallinen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Keskiaikainen autoitunut kylänpaikka, jossa röykkiöitä ja merkkejä raudanvalmistuksesta. Kohde sijaitsee mäellä, jonka kaikilla sivuilla on terassoituja peltoja. Peltojen laidoilla on matalia kivikasoja, joiden kivien välissä runsaasti savitiivistettä ja rautakuonaa. Mäen laella kallioisella alueella on ainakin yksi kiviröykkiö. Alueen röykkiöistä vain osa on mahdollisia hautapaikkoja, ja rautakuonaa sisältävät kivikasat saattavat liittyä historialliseen tai esihistorialliseen raudanvalmistukseen. Kylässä on ollut kuusi tilaa 1550-luvun alussa.

VARK-perustelut:

Laaja, hyvin säilynyt ja edustava esimerkki varhain autoituneesta keskiaikaisesta kylänpaikasta. Kohteessa on runsaasti tutkimuspotentiaalia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=606010022>

Kommun: Raseborg

Objekt: Torby

Typ: arbets- och tillverkningsplatser; boplatser; stenkonstruktioner
Datering: historisk; järnålder

Beskrivning:

En medeltida öde byplats, med rösen och tecken på järntillverkning. Objektet finns på en backe, med terrasserade åkrar på sidorna. På åkerkanterna finns det låga stenhögar och rikligt med lerbörsegling och järnslag mellan stenarna. I det klippiga området på krönet på backen finns det åtminstone ett stenröse. Av rösena i området kan enbart en del eventuella gravplatser och stenhögarna med järnslag vara kopplade till historisk eller prehistorisk järntillverkning. I byn har det funnits sex gårdar i början av 1550-talet.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett stort, välbevarat och representativt exempel på en medeltida byplats som tidigt övergivits. Objektet har stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=606010022>

132. Trollshovdan ruukki 101064

Kunta: Raasepori

Kohde: Trollshovdan ruukki

Tyyppi: teollisuuskohteet

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

1840–1915 toiminut rautaruukki. Vesivoimansa ruukki on saanut pienestä purosta. Ruukkiin liittyviä jäänteitä, kuten rakennuksen pohjia ja voimakanavien jäänteitä, on säilynyt laajalla alueella. Kallioiden välissä sijaitsevan masuunin lähellä on kasa malmia ja kalkkikiveä. Merenrannassa on ollut laiturirakenteita ja yli kymmenen hiiliuunia. Hiiliuuneista neljä on yhä jäljellä.

VARK-perustelut:

Laaja ja hyvin säilynyt esimerkki 1800-luvun rautaruukista. Kohdetta ei ole tutkittu arkeologisesti.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000018391>

Kommun: Raseborg

Objekt: Trollshovdan ruukki

Typ: industriobjekt

Datering: historisk

Beskrivning:

Ett järnbruk som verkade åren 1840–1915. Bruket har fått sin vattenkraft från en liten bäck. Bruksrelaterade lämningar, såsom byggnadsgrunder och lämningar av kraftkanaler, har bevarats på ett stort område. Nära masugnen mellan bergen finns en hög med malm och kalksten. I havsstranden har det funnits kajkonstruktioner och över tio kolugnar. Av kolugnarna finns fortfarande fyra kvar.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett stort och välbevarat exempel på 1800-talets järnbruk. Objektet har inte utforskats arkeologiskt.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000018391>

133. Tränubäckin asumuspainanteet 100362

VARK-alueen perustelu:

Kahden vierekkäisen kivikautisen asumuspainannekohteen muodostama kokonaisuus.

Kunta: Raasepori

Kohde: Tränubäck 2

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000035350>

Kunta: Raasepori

Kohde: Tränubäck 5

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: kivikautinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000039223>

Grunder för VARK-området:

En helhet som utgörs av två bredvidliggande boplatsgropsobjekt från stenåldern.

Kommun: Raseborg

Objekt: Tränubäck 2

Typ: boplatser

Datering: stenålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000035350>

Kommun: Raseborg

Objekt: Tränubäck 5

Typ: boplatser

Datering: stenålder

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000039223>

134. Träskby, Vanhakylä 101059

Kunta: Sipoo

Kohde: Träskby, Vanhakylä

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen; keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Hyvin säilynyt autioitunut kylänpaikka peltojen välisellä metsäsaarekkeella. Kohteessa on terasseja, kumpareita ja rakennuksen pohjia, joista yhden nurkassa on kiuasmainen uuni. Kohde on paikannettu 1690-luvun kartan autioituneeseen kylänpaikkaan viittaavan nimistön avulla. Kylä periytyy todennäköisesti keskiajalle, ja sen on ollut asuttuna vielä vuonna 1540.

VARK-perustelut:

Edustava ja hyvin säilynyt keskiaikainen kylän paikka, joka on autoitunut hyvin varaisessa vaiheessa jo ennen 1600-luvun loppua. Tällaiset kohteet ovat harvinaisia ja tutkimuksellisesti hyvin potentiaalisia.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000010906>

Kommun: Sibbo

Objekt: Träskby, Vanhakylä

Typ: boplatser

Datering: historisk; medeltida

Beskrivning:

En välbevarad övergiven byplats mellan åkrar på en skogsholme. I objektet finns det terrasser, kullar och byggnadsgrunder, av vilka en har en bastuugn i hörnet. Objektet har lokaliserats utifrån namn som tyder på den övergivna byplatsen enligt en karta från 1690-talet. Byn har sannolikt sina anor från medeltiden och den har varit bebodd ännu år 1540.

Grunder för VARK-urvalet:

En representativ och välbevarad plats för en medeltida by, som övergivits i ett väldigt tidigt skede redan för slutet av 1600-talet. Sådana objekt är sällsynta och de har en stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000010906>

135. Träskön tynnyrihylky 100667

Kunta: Kirkkonummi

Kohde: Träskön tynnyrihylky

Tyyppi: alusten hylky

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Suurehko tammesta valmistetun aluksen hylky (pituus 30 m, leveys 6 m). Alus on uponnut 1600- ja 1700-lukuen taiteessa, tai 1700-luvulla. Se sijaitsee Porkkalan luonnonsataman ja tunnetun laivaloukun vesillä, jossa on nykyisin hylkypuisto. Laivan lastina on erikokoisia tynnyreitä.

VARK-perustelut:

Rakennusteknisesti ja kauppahistorian tutkimuksen kannalta mielenkiintoien hylky. Suhteellisen hyvin säilyneellä hylyllä on suuri tutkimuspotentiali.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1185>

Kommun: Kyrkslätt

Objekt: Träskön tynnyrihylky

Typ: fartygsvrak

Datering: historisk

Beskrivning:

Vraket av ett relativt stort fartyg som är byggt i ek (längd på 30 m, bredd på 6 m). Fartyget har sjunkit i skiftet mellan 1600- och 1700-talen eller på 1700-talet. Det finns i Porkala naturhamns och i vattnen vid en känd fartygsfälla, där en vrakpark numera finns. Skeppets last utgörs av tunnor av olika storlek.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett vrak som är intressant med tanke på forskning kring byggnadsteknik och handelshistoria. Vraket, som är relativt välbevarat, har stor forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1185>

136. Tukikohta 1914:62 (Länsi-Herttoniemi) 100951

Kunta: Helsinki

Kohde: Tukikohta 1914:62 (Länsi-Herttoniemi)

Typpi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ensimmäisen maailmansodan aikaisen Helsingin maalinnoituksen tukikohta. Kallion huippua kiertää maapeitteiset kivivallit, joissa on kivillä tuettuja tuliaseamia. Vallien sisäpuolella on kivistä ladottuja ampumatasoja, traversseja ja hiekkavalleja. Vallien sisälle johtaa kaksi tuloväylää. Paikalle rakennetut hyppyrimäet ovat tuhonnet osan rakenteista.

VARK-perustelut:

Hyvä exempel på den första världskrigets tidiga försvarsvärket, vars konstruktioner byggdes på en kullerstenig klippa. De viktigaste delarna av försvarsväret är de två ingångslederna till befästningen, som är byggda av sten och har en mycket hög kvalitet. De viktigaste delarna av befästningen är de två ingångslederna till befästningen, som är byggda av sten och har en mycket hög kvalitet.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000013950>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tukikohta 1914:62 (Länsi-Herttoniemi)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Beskrivning:

En bas som är en del av Helsingfors landfästning från första världskriget. Jordtäckt stenvall med stenstödlda eldställningar går runt bergstoppen. Innanför vallarna finns det stensatta skytteplatåer, traverser och sandvallar. Två ingångsleder till insidan av vallarna. De hoppbackar som byggts på platsen har förstört en del av konstruktionerna.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett bra exempel på befästningssättet från första världskriget, med unika lösningar för ingångslederna.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000013950>

137. Tukikohta IV:1 (Kivikko) 101133

Kunta: Helsinki
Kohde: Tukikohta IV:1 (Kivikko)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ensimmäisen maailmansodan aikainen Helsingin maalinnoituksen tukikohdan asema, jossa kallioon louhittuja osin betonilla tuettuja yhdys- ja taisteluhautoja ja maahan kaivettua hautaa. Pohjoisosan työt ovat jääneet kesken, ja siellä on tehty ainoastaan linnoitteiden louhintatöitä (muun muassa kesken jäänyt luola).

VARK-perustelut:

Osa ensimmäisen maailmansodan hajasijoitetun linnoitusjärjestelmän mukaista kokonaisuutta. Osin keskeneräiseksi jääneessä tukikodassa on mahdollista hahmottaa ajan rakennusmenetelmiä ja työjärjestystä. Kohde on osa Helsingin maalinnoitusta. Kohde kuuluu samaan kokonaisuuteen laajan VARK-alueen 100310 Helsingin Kivikon tukikohta IV linnoituslaitteet kanssa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011228>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Tukikohta IV:1 (Kivikko)
Typ: försvarsverk
Datering: historisk

Beskrivning:

En ställning i en bas i Helsingfors landfästning från första världskriget, i vilken det finns löp- och skyttegravar som delvis brutits i berget och en grav som grävts i marken. Arbetena i den norra delen har inte slutförts och där har enbart brytningsarbeten för fästningarna utförts (bland annat en ofullbordad grotta).

Grunder för VARK-urvalet:

En del av den helhet som utgörs av det utspridda befästningssystemet från första världskriget. I basen, som delvis inte slutförts, är det möjligt att urskilja tidens byggnadsmetoder och arbetsordning. Objektet är en del av Helsingfors landfästning.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011228>

138. Tukikohta XXIX:3 (Pohjois-Leppävaara) 101279

Kunta: Espoo
Kohde: Tukikohta XXIX:3 (Pohjois-Leppävaara)
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ensimmäisen maailmansodan aikainen Helsingin maalinnoituksen puolustusasema, joka on rakennettu 1915–1918. Kohteessa on kallioon louhittuja ja maahan kaivettuja taistelu- ja yhdyshautoja, kivistä ja

betonista tehtyjä konekivääri- ja tähystysasemia, valonheittinasema, keskeneräiseksi jäänyt luola ja sekä betonista että hirsistä rakennettuja suojahuoneita. Kohteessa on käyty taisteluita Helsingin valtauksen yhteydessä huhtikuussa 1918.

VARK-perustelut:

Kohde on hyvin säilynyt osa Helsingin maalinnoitusta sekä osa Tukikohta XXIX:n muodostamaa kokonaisuutta. Kohteessa on käyty sisällissodan aikaisia taisteluita.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000007796>

Kommun: Esbo

Objekt: Tukikohta XXIX:3 (Pohjois-Leppävaara)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Beskrivning:

En försvarsställning i Helsingfors landfästning från första världskriget, vilken byggts åren 1915–1918. I objektet finns det skytte- och löpgravar som brutits i berget och grävts i marken, maskingevärs- och observationsställningar i sten och betong, strålkastarställningar, en ofullbordad grotta och skyddsrum som byggts i betong och i stock. Vid objektet fördes strider i samband med erövringen av Helsingfors i april 1918.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är en välbevarad del av Helsingfors landfästning och en del av den helhet som utgörs av Bas XXIX. I objektet har strider förts under inbördeskriget.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000007796>

139. Tukikohta XXXIII:kasarmialue (Tapiola) 101102

Kunta: Espoo

Kohde: Tukikohta XXXIII:kasarmialue (Tapiola)

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ensimmäisen maailmansodan aikainen Helsingin maalinnoituksen tukikohdan XXXIII kasarmialue on todennäköisesti rakennettu aikavälillä 1915–1918. Majoitusalueen rakennukset ovat tuhoutuneet, ja niistä on maastossa jäljellä kivistä tai betonista rakennettuja rakenteita.

VARK-perustelut:

Kohde on osa Helsingin maalinnoitusta. Sillä on korkea tutkimuspotentiaali.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000023578>

Kommun: Esbo

Objekt: Tukikohta XXXIII:kasarmialue (Tapiola)

Typ: boplatser

Datering: historisk

Beskrivning:

Kasernområdet för bas XXXIII i Helsingfors landfästning från första världskriget har sannolikt byggts åren 1915–1918. Inkvarteringsområdets byggnader har förstörts och av dessa återstår i terrängen konstruktioner som är byggda av sten eller betong.

Grunder för VARK-urvalet:

Objektet är en del av Helsingfors landfästning. Objektet har en hög forskningspotential.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000023578>

140. Tykkipatteri 70 (Kontula) 101209

Kunta: Helsinki

Kohde: Tykkipatteri 70 (Kontula)

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ensimmäisen maailmansodan aikainen Helsingin maalinnoituksen tykkipatteri, jossa kaksi tykkiasemaa ja suojahuone. Rintavarustuksena on osin maavalli ja osin kallio. Kohteen rakennustyöt ovat jääneet osin kesken.

VARK-perustelut:

Osa ensimmäisen maailmansodan hajasijoitetun linnoitusjärjestelmän mukaista kokonaisuutta. Osin keskeneräiseksi jääneessä tukikodassa on mahdollista hahmottaa ajan rakennusmenetelmiä ja työjärjestystä. Helsingin maalinnoitukseen kuuluva kohde. Kohde kuuluu samaan kokonaisuuteen laajan VARK-alueen 100310 Helsingin Kivikon tukikohta IV linnoituslaitteet kanssa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000011257>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Tykkipatteri 70 (Kontula)

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Beskrivning:

Ett artilleribatteri i Helsingfors landfästning från första världskriget, med två kanonställningar och ett skyddsrum. Bröstvärnets utgör dels av en jordvall, dels av ett berg. Byggarbetena vid objektet har delvis inte slutförts.

Grunder för VARK-urvalet:

En del av den helhet som utgörs av det utspridda befästningssystemet från första världskriget. I basen, som delvis inte slutförts, är det möjligt att urskilja tidens byggnadsmetoder och arbetsordning. Ett objekt som hör till Helsingfors landfästning.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000011257>

141. Urheilupuisto 2 101147

Kunta: Espoo
Kohde: Urheilupuisto 2
Tyyppi: asuinpaikat; työ- ja valmistuspaikat
Ajoitus: kivikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Neoliittiselle eli keraamiselle kivikaudelle ajoittuva hylkeenpyyntiin liittyvä kausileiri. Kohteesta on tutkittu 22 kuoppaliettä, joissa on analysein perusteella prosessoitu merieläinten rasvoja. Liedet liittyvät todennäköisesti hylkeiden rasvan, eli traanin tuotantoon. Kausileiri on sijainnut meren rannalla kallioiden välisessä hiekkataskussa. Kohde on ajoitettu 4200–3700 eaa. Löytöinä on kiviesineiden työstöjätettä ja muutama saviastian pala.

VARK-perustelut:

Merkittävä ja tiivis kivikautiseen hylkeiden pyyntiin liittyvä kausileiri, jossa on tutkittu useita kuoppaliesiä.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000030703>

Kommun: Esbo
Objekt: Urheilupuisto 2
Typ: arbets- och tillverkningsplatser; boplatser
Datering: stenålder

Beskrivning:

Ett säsongsläger i anknytning till säljakt, vilket är daterat till neolitikum, det vill säga till den keramiska stenåldern. I objektet har 22 härdgropar utforskats och utifrån analyserna har fett av havsdjur processerats. Härdarna är sannolikt anknutna till produktion av sälfett, det vill säga marin olja. Säsongslägrer har funnits vid havsstranden i en sandficka mellan klipporna. Objektet har daterats till 4200–3700 fvt. Fynden utgörs av avfall från bearbetning av stenföremål och några lerkärlbitar.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett betydande och tätt säsongsläger i anknytning till säljakten på stenåldern, i vilket flera grophärdar utforskats.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000030703>

142. Uusipyölin linnavuori 100540

Kunta: Lohja
Kohde: Uusipyölin linnavuori
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: keskiaikainen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Rautakauden lopulle ja keskiajalle ajoittuva linnavuori. Sen vallien rajaama laki on kooltaan 38 x 9–13 metriä. Sivujen vallit ovat erilaisia: Eteläsivun valli on tehty isoista kivistä, itäsivun pienemmistä kivistä kasattu valli on sortunut noin 5 metrin levyiseksi ja pohjoisreunan valli on kasattu särmikkäistä kivistä. Perimätiedon mukaan portti on sijainnut itäreunalla. Vallin sisäpuolen reunoille on levitetty soraa.

VARK-perustelut:

Edustava ja hyvin säilynyt rautakauden lopun ja keskiajan vallitettu linnavuori. Suhteellisen harvalukuinen, ja siksi arkeologisesti erittäin arvokas kohdetyyppi.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=223010003>

Kommun: Lojo

Objekt: Uusipyölin linnavuori

Typ: försvarsverk

Datering: järnålder; medeltida

Beskrivning:

Ett borgberg från slutet av järnåldern och medeltiden. Dess krön, som avgränsas av vallar, är av en storlek på 38 x 9–13 meter. Sidovallarna är annorlunda: Den södra sidans vall är gjord av stora stenar, den vall på den östra sidan vilken samlats av mindre stenar har rasat till en bredd på cirka 4 meter och den norra kantens vall har samlats av kantiga stenar. Enligt den muntliga traditionen har porten funnits på den östra kanten. Grus har spridits ut på kanterna på insidan av vällen.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett invallat borgberg från slutet av järnåldern och medeltiden, vilket är representativt och välbevarat. Ett objekt som är relativt sällsynt, varför det arkeologiskt är en väldigt värdefull objektstyp.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=223010003>

143. Vallisaari ja Kuninkaansaari 100335

VARK-alueen perustelu:

Vallisaari ja Kuninkaansaari muodostavat historiallisen, toiminnallisen sekä alueellisesti ja maisemallisesti yhtenäisen linnoituskokonaisuuden.

Kunta: Helsinki

Kohde: Vallisaari

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000023318>

Kunta: Helsinki

Kohde: Kuninkaansaari

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000023320>

Grunder för VARK-området:

Skanslandet och Kungsholmen bildar en historisk, funktionell, regional och landskapsmässig enhetlig fästningshelhet.

Kommun: Helsingfors

Objekt: Vallisaari

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000023318>

Kommun: Helsingfors

Objekt: Kuninkaansaari

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000023320>

144. Vanha kirkko 101161

Kunta: Pukkila

Kohde: Vanha kirkko

Tyyppi: kirkkorakenteet

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Pukkilan ensimmäinen kirkko valmistui vuonna 1606. Itä-länsisuuntaisen ja suorakaiteen muotoisen (15,5 x 9,8 m) kirkon kivijalka erottuu yhä hyvin maastossa. Kirkon puuosat myytiin huutokaupalla 1814. Kirkon ympärillä oli hautausmaa.

VARK-perustelut:

Pukkilan vanha kirkko on harvinainen esimerkki Vaasa-ajalla perustetusta kirkosta, jonka käyttö päättyi 1800-luvun alussa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000003255>

145. Vanha Porvoo 100588

Kunta: Porvoo

Kohde: Vanha Porvoo

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Porvoon kaupunki on luultavasti perustettu 1380-luvulla. Porvoon kirkko mainitaan kuitenkin jo 1327 ja viereinen Iso Linnanmäki on mahdollisesti peräisin jo 1200-luvulta. Porvoon keskiaikainen asemakaava on edelleen hahmotettavissa. Kaupungin vanhin rakennettu alue on oletettavasti sijainnut yläkaupungissa kirkon ympäristössä. Raatihuoneentori alakaupungissa on mahdollisesti muodostunut vasta 1400-luvun puolivälissä. Kaupunkiarkeologinen alue käsittää suurin piirtein pappilan, Kirkkokadun,

Mannerheiminkadun ja jokirannan välisen alueen. Alueella on tehty useita arkeologisia tutkimuksia.

VARK-perustelut:

Porvoo on Suomen itäisin keskiaikainen kaupunki, jonka kerrostumat ovat laajan ja vanhan puutaloalueen ansiosta hyvin säilyneitä. Kaupungin keskiaikainen asemakaava on edelleen hahmotettavissa. Kohde on Suomen oloissa poikkeuksellinen ja monipuolinen. Arkeologisesti merkittävällä kaupunkialueella sijaitsee keskiaikainen kirkko hautausmaineen.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000006161>

Kommun: Borgå
Objekt: Vanha Porvoo
Typ: boplatser
Datering: medeltida

Beskrivning:

Borgå stad har troligen grundats på 1380-talet. Borgå kyrka nämns dock redan 1327 och bredvidliggande Stora Borgbacken är eventuellt redan från 1200-talet. Borgås medeltida detaljplan kan fortfarande urskiljas. Stadens äldsta byggda område har förmodligen funnits i närheten av kyrkan i övre staden. Rådhusorget i nedre staden har eventuellt uppförts först i medlet av 1400-talet. Det stadsarkeologiska området omfattar mer eller mindre området mellan prästgården, Kyrkogatan, Mannerheimvägen och åstranden. I området har flera arkeologiska undersökningar gjorts.

Grunder för VARK-urvalet:

Borgå är Finlands äldsta medeltida stad, vars lager är välbevarade tack vare det stora och gamla trähusområdet. Stadens medeltida detaljplan kan fortfarande gestaltas. Objektet är exceptionellt och mångsidigt för finländska förhållanden. I det arkeologiskt betydande stadsområdet finns en medeltida kyrka jämte begravningsplats.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000006161>

146. Vanhakaupunki 100974

Kunta: Helsinki
Kohde: Vanhakaupunki
Tyyppi: asuinpaikat
Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Keskiaikaisen Forsbyn kylän paikka, johon perustettiin Helsingin kaupunki vuonna 1550. Kaupunki siirrettiin 90 vuotta myöhemmin nykyiselle paikalleen Vironniemeen. Kohdetta on tutkittu runsain kaivauksin ja tulokset on julkaistu. Alue on pääosin rakentamattomana, ja maanpinnalle on näkyvissä 1930-luvulla kaivauksin tutkitun 1500-luvun kaupungin kirkon perustukset ja kirkkotarha. Tutkimatonta ja säilynyttä 1500-luvun kaupunkialuetta on vielä jäljellä pieni alue. Meren läheisyys ja avoin maisema auttavat ymmärtämään kaupungin sijoittumista aikansa ympäristöön.

VARK-perustelut:

Yksi Suomen kolmesta 1500-luvulla perustetuista kaupungeista. Kaupungin siirtämisen jälkeen alue on

suurimmaksi osaksi säästynyt modernilta rakentamiselta, mikä on hyvin harvinaista kaupunkiarkeologisissa kohteissa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=91500002>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Vanhakaupunki
Typ: boplatser
Datering: historisk

Beskrivning:

Platsen för det medeltida Forsby, där staden Helsingfors grundades år 1550. Staden flyttades 90 år senare till dess nuvarande plats i Estnäs. Objektet har undersökts med omfattande utgrävningar och resultatet har publicerats. Området är i huvudsak obebyggt och på markytan syns grunden för stadens kyrka från 1500-talet, vilken utforskats med utgrävningar på 1930-talet och kyrkogården. Det finns ännu kvar ett litet område av det utforskade och bevarade stadsområdet från 1500-talet. Närheten till havet och det öppna landskapet hjälper att förstå stadens placering i den dåtida omgivningen.

Grunder för VARK-urvalet:

En av de tre städer som grundades i Finland på 1500-talet. Efter flytten av staden har området delvis undgått modernt byggande, vilket är väldigt sällsynt i stadsarkeologiska objekt.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=91500002>

147. Vartiokylän linnavuori 100787

Kunta: Helsinki
Kohde: Vartiokylän linnavuori
Tyyppi: puolustusvarustukset
Ajoitus: keskiaikainen

Lyhyt kohdekuvaus:

Keskiaikainen linnavuori sijaitsee merenlahden rannalla jyrkkäreunaisella kalliolla. Lakialueella (koko noin 65 x 50 m) sijaitsee rakennuksen pohja ja pyöreähkö kivikumpu. Linnavuorta suojanneet kivivallit olivat etelässä kolminkertaiset ja sekä pohjoisessa että lännessä kaksikertaiset. Kaivausten aineiston perusteella linna on rakennettu 1300-luvun loppupuolella.

VARK-perustelut:

Keskiaikaiset linnavuoret ovat harvinaisia. Kohteella on sekä aiemman tutkimuksen tuomaa arkeologista merkittävyyttä että tulevaisuuden tutkimuspotentiaalia. Kohteen ympäristö tukee kohteen ymmärtämistä maisemassa.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=91010026>

Kommun: Helsingfors
Objekt: Vartiokylän linnavuori
Typ: försvarsverk
Datering: medeltida

Beskrivning:

Den medeltida borgberget finns i en havsviksstrand på ett berg med branta sluttningar. På krönområdet (storlek på cirka 65 x 50 m) finns det en byggnadsbotten och en rund stenkulle. De stenvallar som skyddat borgsberget var tredubbla i söder och dubbla i norr och väster. Utifrån utgrävningsmaterialet har borgen byggts under slutet av 1300-talet.

Grunder för VARK-urvalet:

Medeltida borgberg är sällsynta. Objektet är av arkeologisk betydelse i och med de tidigare utforskningarna och det har också en framtida forskningspotential. Objektets omgivning främjar förståelsen för objektet i landskapet.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=91010026>

148. Vitsandin tykkipatteri 101066

Kunta: Raasepori

Kohde: Vitsandin tykkipatteri

Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Krimin sodan (1853–1856) aikainen tykkipatteri. Siihen kuuluu kivistä rakennettu redutti (20 x 30 m, korkeus 1,5–2 m) ja sen itä- ja länsipuoleiset taisteluhaudat. Läntisen taisteluhaudan edustalla on matala maavalli.

VARK-perustelut:

Hyvin säilynyt exempel Krimin sodan aikaisesta tykkipatterista.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000019046>

Kommun: Raseborg

Objekt: Vitsandin tykkipatteri

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Beskrivning:

Ett artilleribatteri från tiden för Krimkriget (1853–1856). Det omfattar en redutt (20 x 30 m, höjd på 1,5–2 m), som byggts av sten och skyttegravar på dess östra och västra sida. I förgrunden av den västra skyttegravan finns en låg jordvall.

Grunder för VARK-urvalet:

Ett välbevarat exempel på ett artilleribatteri från tiden för Krimkriget.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000019046>

149. Vitträsk 100543

Kunta: Kirkkonummi
Kohde: Vitträsk
Tyyppi: taide, muistomerkit
Ajoitus: kivikautinen; pronssikautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Ensimmäinen Suomesta löydetty kivikautinen kalliomaalaus, jonka geometriset ristikkokuviot ovat ainutlaatuisia. Maalauksen koko on 54 x 40 senttimetriä. Kohteen tutkimushistoriallista mielenkiintoa lisää se, että sen löysi säveltäjä Jean Sibelius vuonna 1911. Maalaus sijaitsee korkealla järven pinnasta, jyrkän kallioseinän porrasmaisen penkereen yläpuolella. Hyvin säilyneen maalauksen lisäksi paikalta tunnetaan toinen saman tapainen geometrinen kuvio, ja kolme muuta vain osin säilynyttä kuviota.

VARK-perustelut:

Vitträskin kalliomaalausalue on tutkimus- ja löytöhistorialtaan poikkeuksellisen mielenkiintoinen, ja sen geometrinen kuva-aihe on ainutlaatuinen.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=257010057>

Kommun: Kyrkslätt
Objekt: Vitträsk
Typ: konst, minnesmärken
Datering: bronsålder; stenålder

Beskrivning:

Den första hållmålningen från stenåldern som hittats i Finland, vars geometriska gallermonster är unikt. Målningens storlek är 54 x 40 centimeter. Objektets forskningshistoriska intresse ökas av att det hittades av kompositören Jean Sibelius år 1911. Målningen finns högt ovanför sjöns yta, ovanför en trappliknande terrass på en brant bergsvägg. Utöver den välbevarade målningen är en annan geometrisk figur av samma typ och tre andra enbart delvis bevarade figurer kända på platsen.

Grunder för VARK-urvalet:

Vitträsk's hållmålningens område är i fråga om forsknings- och fyndhistoria exceptionellt intressant och dess geometriska bildtema är unikt.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=257010057>

150. Vähä-Ahvenkosken Turun rauhan raja 1743 100314**VARK-alueen perustelu:**

Vähä-Ahvenkosken redutit, leiripaikka ja postirakennukset muodostavat historiallisen, toiminnallisen sekä alueellisen kokonaisuuden.

Kunta: Loviisa
Kohde: Vähä-Ahvenkosken redutit
Tyyppi: puolustusvarustukset

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000002088>

Kunta: Loviisa

Kohde: Vähä-Ahvenkosken leiripaikka

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000003201>

Kunta: Loviisa

Kohde: Vähä-Ahvenkosken postirakennukset

Tyyppi: asuinpaikat

Ajoitus: historiallinen

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=1000003202>

Grunder för VARK-området:

Redutterna, lägerplatsen och postbyggnaderna vid Lillaborrfors bildar en historisk, funktionell och regional helhet.

Kommun: Lovisa

Objekt: Vähä-Ahvenkosken redutit

Typ: försvarsverk

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000002088>

Kommun: Lovisa

Objekt: Vähä-Ahvenkosken leiripaikka

Typ: boplatser

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000003201>

Kommun: Lovisa

Objekt: Vähä-Ahvenkosken postirakennukset

Typ: boplatser

Datering: historisk

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=1000003202>

151. Västerängen 100892

Kunta: Espoo

Kohde: Västerängen

Tyyppi: hautapaikat

Ajoitus: pronssikautinen; rautakautinen

Lyhyt kohdekuvaus:

Kolme kiviröykkiötä, jotka rakenteen ja sijainnin perusteella saattavat ajoittua pronssikaudelle tai rautakauden alkuun. Röykkiöt ovat suuria, kooltaan 15 x 7 metristä halkaisijaltaan noin 10 metriin. Korkeutta röykkiöillä on noin metri. Kohdetta ei ole tutkittu.

VARK-perustelut:

Rakenteiden perusteella pronssikaudelle tai rautakauden alkuun ajoittuvia hautaröykkiöitä, joita on hieman muokattu ja pengottu historiallisella ajalla. Kohde on kuitenkin hyvin säilynyt.

Lisätietoa kohteesta: <https://www.kyppi.fi/vark.aspx?id=49010103>

Kommun: Esbo

Objekt: Västerängen

Typ: gravplatser

Datering: bronsålder; järnålder

Beskrivning:

Tre stenrösen, som utifrån konstruktionen och placeringen kan vara från bronsåldern eller början av järnåldern. Rösena är stora, 15 x 7 meter, och de har en diameter på cirka 10 meter. Rösenas höjd är cirka en meter. Objektet har inte undersökts.

Grunder för VARK-urvalet:

Utifrån konstruktionerna handlar det om gravrösen från bronsåldern eller början av järnåldern, vilka omformats en aning och genomsökts under den historiska tiden. Objektet är dock välbevarat.

Läs mera om objektet: <https://www.kyppi.fi/svark.aspx?id=49010103>